

bokselskap.no, 2013.

Amalie Skram: *Lucie* (1888)

Teksten i bokselskap.no følger 1. utgave, 1888. Digitaliseringen er basert på fil mottatt fra Nasjonalbiblioteket/Bokhylla.no.

Teksten er lastet ned fra bokselskap.no

Amalie Skram

Lucie

1888

□

[I. I Professorbyen.](#)

[II. Efter Bryllupsrejsen.](#)

[III. Hjemme.](#)

[IV. På gaden.](#)

[\[V.\] Hos fru Rejnertson.](#)

[\[VI.\] Hos Nilsen.](#)

[\[VII.\] Hjemme igjen.](#)

[\[VIII.\] Nilsa.](#)

[\[IX.\] Før selskab.](#)

[\[X.\] Hos Mørks.](#)

[\[XI.\] Om Natten.](#)

[\[XII.\] Om morgenen.](#)

[\[XIII.\] Om sommeren.](#)

[\[XIV.\] På Malmøen.](#)

[\[XV.\] Aften.](#)

[\[XVI.\] Lucie.](#)

[\[XVII.\] Henny.](#)

[\[XVIII.\] Gerner.](#)

[\[XIX.\] Hjemkomsten.](#)

[\[XX.\] Omvendelse.](#)

[\[XXI.\] Ventetid.](#)

[\[XXII.\] Slutning.](#)

I. I Professorbyen.

[1] La' mig se lidt da, om den klær mig.» Lucie greb den sorte tylhat med gule blomster, som Nilsen havde lagt fra sig på en stol, og satte den på, idet hun gik hen til spejlet mellem vinduerne.

Nilsen var en lang, slunken, halvgammel jomfru med en bred græsk næse i det falmede ansigt og en sort, slidt alpakakjole, ophæftet og krøllet i plissékanterne. Håret var rusket, opsat i bukler og fletninger, og ligned hamp. Munden var lang med en bred, kødfuld underlæbe uden spor af bue og en smal streg til overlæbe.

«Dikke dikkedik!» råbte Nilsen og kildred Lucie under hagen. «Det skulde være mig som Dig, jeg skulde snart få sat igjennem, at jeg blev fru Gerner.»

[2] Lucie hopped bort fra spejlet med en kåd latter og la hatten fra sig.

«Ja, for så meget som han gjør for Dig, Luciebarne'.» Nilsen så sig om i det aflange værelse med bruntbetrukne møbler, hvis lyse træfarve røbed, at de var nye, og kasted et langt blik ind i soveværelset, hvortil døren stod åben. «Hvergang jeg kommer her, har Du fåt noget nyt. Den fine chiffonièren der med messingskildter og nipsting, og ruggestolen her, det havde Du ikke sidst jeg var her, og skilderier på væggene.»

«Det er det nå småt med, da», sa Lucie og så flygtigt hen på nogle lithografier i mørke, lakerte rammer.

«Ja, for disse lange væggene! Hvis mig itte var så forelstet i Dig, vilde mig bli misundelig, ja, det vilde mig!» Nilsen stak, mens hun talte, tungen våd og tyk ud under de forlorne overtænder og la hodet på skjæve. Det lød som snak af et barn, der endnu ikke kan tale rent.

«Det er rigtig noe å være misundelig på, også», sa Lucie og trak de fine øjenbryn op i en spids bue.

«Han gifter sig med Dig, ja så gu! Skal vi vedde?» Nilsen holdt hånden med fremstrakt pegefingert hen i ansigtet på Lucie. «Bare Du er klog og slu. Skal vi

vedde? Men så gir Du mig en pen ting, når jeg vinder.»

«Å Du da!» sa Lucie og slog hånden bort med et modstræbende smil.

[3] «Og alle de fine klærene han trakterer Dig med», vedblev Nilsen. «Gud, hvor de tykke, gule blondene pynter det blå tøjet», hun så beundrende ned over Lucies fikse lærredsdragt. «Han er aldeles afsindig forlibt i Dig, Luciebarne', akkurat som Olsen og jeg og alle de andre. Ja, Olsen kan Du tro, han sidder der så gul og vissen og gnikker på violinen sin. Bare navnet dit blir nævnt, så sortner han. Ja, så gu! Gu' nå' Dig, Lucie.» Hun lo skrattende.

«Det må vel være af samvittighedsnag, det. For Du må vite han ikke behandlet mig pent just, og kanskje Du mener, han var tro mod mig da?»

«Tro!» råbte Nilsen med et kast af hodet hen mod Lucie, så den magre, mørke hals blev synlig. «Har Du nogensinde hørt om et mandfolk, som var tro? Nej, når en har lidt erfaring, så», hun bevægede hænderne som en svømmende hunds forpoter, og så fortalte hun i en rivende fart om sine forlovelshistorier og friere fra dengang hun var ung skuespillerinde i Bergen, og til nu, hun leved af at sy hatter og modepynt for Tivolipersonalet, og havde fribillet til forestillingerne og uhindret adgang til kulisserne. Lucie havde hørt det mindst tyve ganger før.

«Og når Du har giftet Dig, så vil jeg ogsaa gifte mig», sa Nilsen tilsidst og klaskede hænderne sammen. Hendes grå kinder blev røde, og øjenlågene blinkede uroligt. «Ja så gu'! Jeg vil gifte, [4] gifte mig og bli rig, fin frue, og så vil jeg rejse på bryllupsrejse, Lucie!» Hun satte i dansende løb op og ned ad gulvet på de tynde, gamle sko med skjæve hæle og hvidslidte snuder og sa det samme op igjen og op igjen.

«Ha, ha, ha!» lo Lucie og kasted sig ned i den amerikanske kurvestol. «Nå har jeg aldrig set noen bære sig slik.»

«Så skal du få se, hvor jeg skal ta mig op», vedblev Nilsen. «Jeg er ingen skjønhed, men jeg har en næse. Di har en tragisk profil, Nilsen, sa direktøren til mig. Vend siden til publikum, og gjør Dem stolt i nakken, når De afslår hans tilbud». Hun kasted hodet bagover, korsede armene over brystet og deklamerte med profilen til Lucie:

«Sligt byde I mig ej, hr. ridder!

Jeg fattig er og født af ringe byrd,

men har en adelbåren sjæl som eders,
og vel tusenfold så ren.

Den replikken fik jeg altid applaus for, bergensk applaus, forstår Du, ikke denne valne, østlandske filleklappingen.» Hendes matte øjne havde fået et spillende liv; de store, bløde næsevipper åbnede og lukkede sig, og hun bed i sin tykke underlæbe med en smaskende lyd.

«Er der noen, som har frid til Dig da?» spurgte Lucie.

«Ja hvad tid er der ikke noen, som frir til [5] en», sa Nilsen og lo. «Men det er bare ikke den rette. Tænk Dig til: Merkur.»

«Ærend-Chrestiansen!» Lucie rettede sig op i stolen med et sæt. «Har han frid til Dig? Nej, da vel?»

«Ja, jeg ved ikke, hva' Du synes! Han må være gåt af med forstanden. Dette er det tredje breve' han har stukket bort i hånden på mig. Jeg har skjæmttest at fortælle det, ja så gu'!» Nilsen trak et sammenlagt papir uden konvolut op af lommen og rakte Lucie det. «Læs det bare, skal Du se.»

«Jeg skal sige Dig en ting jeg, Nilsen. End om Du tok'en. Så'n en pen, snil, gammel mand. Du skulde se, han blev rigtig orntlig imod Dig, og så rent fattig er han nå vist ikke heller.»

«Ta ham – Jeg! Nej ved Du hva', Luciemor, jeg sætter rigtignok mig selv højere end som så. Ja, så gu'.» Nilsen så krænket ud.

«Ja, herregud når fyren er så gla' i Dig, da.»

«Og det skal være ens venner det! Ens venner, som en skulde tro havde interesse for en. Men hva' kan en vente af folk uden dannelse.» Hendes stemme dirred og med rystende hænder satte hun hatten på.

«Du er da ikke von vel?» Lucie var færdig med læsningen og la brevet fra sig. «Jeg mente ikke større med det jeg, for den del. – Nej, men kjære Dig, Du er da ikke von vel?»

[6] «Nej da, jeg er vist ikke von! Jeg er vant med den slags.» Nielsen kastede på sig det sorte, hækledede uldtørklæde, som var hullet efter opløbne masker og slyngede enderne sammen foran på brystet, mens hun nikkede med sin tragiske profil. «Når en omgås folk, som ikke forstår en, så kan en ha det så godt. «Hun greb sin bomuldsparasol, sa kort farvel og skyndte sig afsted.

Lucie lo. Det varte nok ikke langt, før hun kom ansættende igjen. «Goddag Luciebarne. Ish a mej, det væmmelige bergenske gneldere hennes.»

«Tralalalalalalalalalalalala», hun danste rejlændertrin over gulvet ind i soveværelset, og stod stille ved vinduet og så på St. Hanshougen, der raged op som en fæstning med flag på toppen og skarpe konturer i den klare, blå sommerluft. Så vakkert det var om eftermiddagen, når solen var borte. Og de morsomme duerne derude, som fløj omkring fra slaget til bakken og bort på afsatsen udenfor kjøkkenvinduet, mens hannen var efter dem uafsladelig.

«Tralalalalalalalalalalalala» gik det tilbake igjen over tærskelen ind i dagligstuen. Hænderne var stemmet om de kraftige hofter, tommelfingrene på den smale midje og den ranke ryg var tilbakekastet, så det faste, højstsiddende bryst kjækt stod frem.

«Tralalalalalalalalalalalala» frem og tilbake, frem og tilbake. Og hvergang hun kom forbi det store [7] natbordspejl på toiletbordet, drejed hun det lille hode med det grågule, levende hår opknudet i nakken, for at få et glimt af sine brede, smukke skuldre og for at se, om vel ikke maven var akkurat passelig fremstående. Og så drivende hvid som hun var i huden da, med ringer foran på struben og fin gul rødme i kinderne, som en fersken, sa Theodor. Hun var stanset anpusten foran spejlet i dagligstuen og mønstred sig selv med velbehag.

Det hullet i hagen var svært pent. Og så'n liden mund med kirsebærlæber og mundvigerne inde i bløde, små gruber, sa Theodor. Og næsen da, kjæk og kort og lige. Og store, blanke, leende øjne, som hun myste så morsomt med, sa Theodor, – ha, ha, ha, ja, det sa han det. Men tænderne og ørene var det nydeligste af alt; derfor havde også Theodor forært hende de fine, små stenene i guldindfatning og stifter til at stikke ind i øreflippen med skruer bag.

Ja, hun havde det godt. Nå skulde hun snart se til å få kjøbt sig nye gardiner, for di derre der var snart *for* svarte. Tætte lenonges med brede, broderte tylborder, ikke noe så'nt noe filleri, som det grisne gaze' der. Så kunde hun la Synnøve ta de skidne hjem og få dem vasket. Theodor hadde ret i det, at det var mere praktisk at ha formiddagskone, som hentet middagsmaden og [8] gjorde hva' som forefaldt. Fast pike vilde vært altfor genert.

Hun gik hen til det åbne vindu, la armene sammenfoldet i posten og hang hodet ud, vendt mod Ullevoldsvejen. «Nå rører jeg mig ikke af flækken før jeg

sér'en.»

«Øvre Bjerregaardsgade» læste hun på skildtet ligeoverfor. «Ish, å disse husene er ens. Undres om gata kommer like hen forbi Gamle Akers kirke når dem får bygget 'en færdig engang. Nej, jammen mener jeg ikke di hjulene rent drukner i søle' da.» Hun drejed hodet efter en arbejdsvogn, som skumpled afsted på den humpede gade uden brolægning, hvor sølet efter de sidste dages øsregn var en halv alen dybt.

Udenfor gjenbohuset, hvor der var lagt gangbrætter, stod to tjenestepiger og tisked og lo op til Lucies vinduer. «Ja værsgo', glan bare Dere, det gjør mig ingenting.» Lucie slog på nakken. «Nej nå mener jeg! Uforskammet tøsepak, stå og peke på folk.»

Hun lukked vinduet med et smæld og gik ud i kjøkkenet, der sågodtsom ganske savned det sædvanlige kjøkkentøj, smurte sig noget smørrebrød, som hun spiste stående og drak vand til.

«Nej, at han ikke kommer da.» Hun var gåt ind igjen i dagligstuen og sad nu i gyngestolen og vugged sagte frem og tilbake. «Sitte [9] slik og vente på'en.» Det var rigtig stygt af ham, at han blev så længe altid.

Og hvis han nu engang blev lej hende og forlod hende, så vilde det vel gå, som moren hadde spådt, at hun blev det værste som fan's i verden. – – Moren og faren og søskenene, ja. – Ossen di nu hadde det? Dem fik hun nok ikke se mere, for til Kragerø turde hun da aldrig komme, og hun var da vel fri for, at noen af dem kom til Kristiania. Aa nej, di hadde nok nok med å trælle og slite og stræve for føden, især nu siden faren hadde fått den ene foden knust på værftet. Nå hadde han mindre dagløn, hadde Jossa fortalt, den dag hun traf hende. – Hvad Jossa nå vilde her inde? Allesammen så kom di her ind og blev forfløjne. – Stakkars, gamle knarken, ham hadde hun ondt af, men moren kunde det akkurat være det samme med, for hun hadde nå alltid vært så fæl og slem imod hende. Som dengang hun var kommen fra Amerikaturen med fru Thorsen og barna. – Ja vist var det skammeli' at hun var blet slik, men hadde moren da fått rå', så hadde hun nok vært nødt til å føde ungen på åbne gaden. A gid! – Alt det, hun hadde utståt af moren i den tiden! Hun rent kalned bare hun tænkte på det. – Og var det hendes skyld, kanskje? Kunde hun hjelpe for, at hun var så vakker, at mandfolkene ikke kunde la bli' hende? Hun hadde vært orntlig forlovet og alting.

Hvem [10] kunde tænkt, at styrmanden var en så'n skarv. Aa gid, å gid! Som den fyren havde besnakket hende og tigget og båret sig, og lokket og tvunget. Jyskes bevare en vel, da! Og hun havde stået imod og sagt nej, endda hun var så gla' i ham, at hun skjalv, bare hun så ham. Gudskelov at barnet var dødt; så havde hun da ikke det på sig. – – Aa ja ja! Slik gik det her i verden. Havde han ikke forført og narret hende, så havde hun nu ikke siddet her. Eller havde hun bare holdt på med den omvendingen sin, da hun hver aften gik på opbyggelser i frimenigheden. Da havde hun havt det godt, men det blev så kjedeligt i længden. Da var hun nok heller ikke rømt til Kristiania og var kommet på gale vejer, her også og havde slået sig sammen med Olsen af Tivolimusikken. Uf, å fælt det havde vært, da hun leved med ham. Nej, så havde hun det anderledes nu da, for Theodor var hun gla' i. Hun elsked ham; ja, det gjorde hun rigtignok. Så mye som hun havde holdt af styrmanden – men det var da ingenting mod det, hun følte for Theodor. Og det var da godt for noe, at hun var kommen til Tivoli, for ellers havde vel Theodor ikke vidst om, at hun var til engang. Han var ikke af den sorten, som gik og fjøted på gaden om kvældene. Det holdt han sig for god til.

Giftet sig med hende? Aanej. det var nok ikke så vel, skjøndt han gjerne kunde gjøre det [11] for den sags skyld. Vakker nok, det var hun jo, og ingen skulde se på hende, at hun ikke var fint født. Det havde da Theodor tit nok fortalt hende. Og hun vidste, fru Thoresen havde sagt til en anden kaptejnsfrue, som var ombord hos dem i Quebec: Ja, hun, om hun blev den fineste frue, så vilde hun vide å greje sig. Og nu, hun havde læst og lært så mye i mellemtiden. Hun var mindst dobbel så god nu. Aa jammen kunde han gjerne gifte sig med hende. Han var jo så gruelig gla' i hende, det sa han jo, og det var da tydeligt nok.

Aa, som hun skulde være gla' i ham og holde af ham og elske ham, hver dag i året og hver time på dagen, og være ham underdanig. – Ja, *hun* skulde være underdanig, hun, ossen han så var, og ossen han så behandlet hende, for hun kunde jo ikke vente for mye heller. Og tro da! Aa, så tro, så tro som guld. For en lykkelig salighed det vilde bli. Ja, det vilde bli salighed det, mere end et menneske kunde tåle og bære, og derfor var det vel bedst, at det ikke hændte.

Pytsan, hændte! Sligt hændte nok bare i eventyrer og på komedien, sligt. Ja, nok at en fin, rig mand giftet sig med en simpel kanskje, men nok ikke med en, som havde vært så'n før. Havde Theodor endda vært en ung en, men han, som var 36 år og enkemand og alting. Nej, hun fik nok sidde her, hun. Og så vilde

Theodor [12] rejste væk hver ferie, liksom nu i sommer, da hun havde vært færdig at dø af kjedsomhed og længsel, og hun, bare fordi hun ikke vidste, hvor hun skulde gøre af sig selv, var gåt ud og havde slået an med en fyr. Theodor skulde vide, at hun formelig havde måttet slås med ham udenfor gadedøren, fordi hun alligevel ikke vilde ha ham op med, da det kom til stykket.

Pludselig fór hun op, sprang på tå ud i entréen og lytted et øjeblik, skyndte sig så tilbage, svøbte skjørterne tæt sammen om sig og satte sig på huk bag den amerikanske kurvestol.

Straks efter hørtes skridt i entréen, nogen åbnede døren til dagligstuen og lukkede den igen, så gik skridtene ind i soveværelset, hvor de stansede lidt, derefter kom de ind i dagligstuen og en afslebet bergensk, lidt doven herrestemme sa: «Kom bare frem med Dig, Lucie. Jeg ved godt Du sidder her etsteds.»

Han rev af en fyrstikke og tændte den forgyldte hængelampe. Så sig så om i værelset og bukkede sig ned og kiggede under bordteppet. «Hun skulde da vel aldrig» – men så fandt han hende.

Med en stormende latter rettede Lucie sig op og faldt ham om halsen. «Du trodde så småt jeg ikke var her!» råbte hun og kyssede ham. «Aa, herregud, kan jeg nå ikke få lov at le da!» føjede hun til i en anden tone, da hun så ham [13] rynke øjenbrynene med en mine, som om han ømmede sig.

«Men ikke skråle slig. Du er altfor sød til at le som en kjøre. Jeg havde forresten ventet at finde Dig i sengen. Det ved Du jeg helst vil, når jeg kommer så sent.»

Lucie fjernede sig lidt. «Ligge der og glane», sa hun fortrædelig. «Hvorfor kom Du ikke før?»

«Jeg blev opholdt.» Han greb efter hendes hånd, men Lucie stak den på ryggen.

«Opholdt ja, det siger Du altid.»

«Stå nu ikke der og mul, Lucie; det klær Dig ikke, Du, som er så fortrollende sød, når Du smiler.» Han tog hende om livet og trak hende til sig. Hun hvilte sit hode på hans skulder, så han kjendte hendes bløde hår mod sin hals.

«Det er det samme med altsammen, når bare Du er her», sa hun ømt og sagte. «Da er alting så godt, så godt.»

Han drejede sit noget spidse hode med det brune, glatte hår, der var kortklippet bag og faldt i en dusk ned i den høje, smale pande med de vigede tindinger, og så ned på hendes ansigt med sine dybtliggende øjne, der altid var halvlukte, undtagen når noget for et øjeblik satte ham i særlig bevægelse. Da åbnede han dem helt.

Lucie løftede hodet, greb ham med begge hænder om livet, satte maven frem til hjælp og hippede ham op fra gulvet, idet hun sa: «Søte [14] dejlige fantetrolle' mit! Jeg må lette Dig og bære Dig, rigtig tufse med Dig, for jeg er så gla', så gla', så gla' i Dig.»

Han gisped efter vejret, da han atter fik fodfæste på gulvet, og der bredte sig et leende smil over hans ovale, brunblege ansigt, som var indrammet af et mørkt, på kinderne tætklippet skjæg. På hagen var det længere og så tyndt, at huden nedenfor underlæben skinte igjennem.

«Jammen er Du tung osså», sa Lucie anpusten og rødsprængt, «men jeg fik Dig da til at le lel. Tænk å rart det er, at Du næsten aldrig ler, Theodor.»

«Skal man ha set på mage til jente», smålo Theodor og trak de opkrøbne bukser ned over sine lange, slanke ben. «Vel er jeg spinkel og smålemmet», han rettede på vesten og uhrkjæden, som også var kommet i ulave, «men alligevel.»

«Du spinkel! Du er stor og velvoksen, far.»

«Aa ja såmæn», svarte han og mønstred i spejlet sine noget skrå skuldre. «Jeg er ikke så værst.»

«Men Du ligner Mephistopheles på teatre'.» Lucies ansigt kom tilsyne ved siden af hans i spejlet. Hun stod bag ham og strakte sig på tåspidserne for at nå hans skulder med sin hage. «Samme højden, og samme snitte' på ansigte'.»

«Ærtekrukke! Det er bare øjenbrynene.»

«End den da?» Lucie førte pegefingeren ned [15] over hans krogede næse med de faste, små vipper og den bløde tip. «Men just derfor er jeg så græsselig gla' i Dig.» Hun bored sit ansigt ind under hans skjæg. «Også den lugten som er ved Dig!»

«Så så, Du kildrer mig. Trakterer Du ikke med et glas vin iaften?»

Lucie løb bort til piedestallen.

«Men hvad er det for noget griseri, som ligger her, Lucie?» Theodor pegte

med et udtryk af væmmelse på bordteppet, hvor der lå noget håruld og en spiralformet hårtot, som øjensynlig havde vært viklet om en flette.

«Du store alverden», sa Lucie og satte en bakke med glas og flaske fra sig på bordet. «Det er efter Nilsa.»

«Har hun vært her idag igjen?» Hans altid lave og lidt søvnige stemme fik en grættens lyd. «Jeg forstår ikke hvad Du vil med det modbydelige fruentimmeret.»

«Hun gjør mig da ikke noe, vet jeg – den stakkars vimsete hurpetufsen» – Lucie greb hårtotterne og putted dem i ovnen. «Husk å snil hun har vært mot mig – ladt mig bo frit hos sig i 14 dager.»

«Idelig og altid at skulle mindes om den pøl, Du har levet i, ish», Theodor vrikket med halsen som om snippen generte ham, og idet han [16] stak tommelfingrene ned i vestelommerne, gav han sig til at spasere på gulvet.

Lucie skjænked vin i glassene. «Drik nå da», sa hun muntert.

«Jeg synes sandt for dyden, det kunde være nok med at det er så», vedblev han mere og mere grættent, «om jeg ikke også skal ha den ærgrelse, at Du søger tilbake til dine gamle bekjendtskaber. Når Du nu ved, at det er mig så meget imod.» Han stansed og så uvillig og forpint på hende.

«Ja, Du kan alltid snakke!» udrød Lucie vredt. «Du har dine venner og forretninger og dameveninder og selskaber og turer og hele byen og alting, men jeg – jeg sitter her som en an'en fange jeg, og har ikke en kat engang til at adsprede mig med så lang som dagen er. – Takke til, at noen vil komme og se til så'n en holddame.»

«Nå – å», han stamped lidt med foden, og begyndte at gå igjen.

«Liksom nu i sommer, da jeg sad her mutterens alene. Da var jeg gla' til da, at Nilsa kom undertiden. Havde hun ikke vært, så var jeg da rent krepert lel.»

Han kneb munden sammen, så de smale, røde læber blev usynlige, og fortrak panden, så rummet mellem de halvlukte, hvide øjenlågene og de sorte opoverbuede øjenbryn blev endnu større end ellers.

[17] «For nejmæn om jeg da er mere end et menneske, jeg heller», vedblev Lucie, stadig i en opbragt tone, «endskjøndt Du nok ikke har tanke for det. Og det skal gud vite, at mangengang er jeg så lej af mig, her jeg sitter, at jeg bare ønsker, jeg ikke sat her.»

Han svarte ikke, bare gikk på gulvet.

«Og det blir vel det retteste allikevel, at jeg rejser min vej, ned til Kjøbenhavn vel, eller over til Amerika Der har en jo så let for å komme ind i noe, og der kan jeg kanskje endda bli skikkelig.» Lucie stod ret op og ned og kneb i bordteppet, mens hun talte.

Uden at sige et ord eller at se på hende, gikk Theodor med afmålte skridt ud i entréen, tog sin hat og forlod huset.

«Ja værsgo', far», nikked Lucie. «Du kommer nok igjen, det kjender vi da til, sku' jeg mene.» Hun tændte en cigaret og la sig hen på sofaen.

Theodor var fast besluttet på at gå lige hjem, men da han hadde nået enden af gaden, drejed han alligevel tilhøjre og gikk opover Ullevoldsvejen.

Et pyntet fruentimmer med store, frække øjne, forpjusket pandehår og sminkede kinder, som grelt stak af mod sommernattens blege lys, kom listende ud af en gadedør. Idet hun skulde passere Theodor, stansed hun og tiltalte ham.

«Fan'en ivold», sa han med sammenbidte tænder og stamped så hårdt i jorden, at fruentimmeret [18] fôr i vejret og gikk fra ham med en skraldende latter og en strøm af grove ord.

Han strøg afsted med lange skridt og en grundende mine, og var snart kommen forbi St. Hanshougen.

Nej, der var ingen anden råd; det fikk bli til det, at han gifted sig med hende. Det var jo så, at han ikke kunde undvære hende. Der hadde han rejst bort i sommer for at vænne sig af med hende. Nyttet? Jovist, tusen ganger mere forelsket var han vendt tilbake. Udsætte sig for at miste hende? Bare tanken gjorde ham gal. Men gifted han sig ikke med hende, vilde hun sikkert engang gjøre alvor af sin trusel og rejse sin vej, hun med sin ærgjærrige skjønhed og briljante hode. Eller en anden kunde få fat på hende og lokke hende fra ham. Hun gikk jo på gaden og i teatret undertiden. Han kunde jo ikke rent forbyde det, men slig som han led, når han vidste, hun var her eller der. Denne utryghed var rent til at ødelægges af. Blev en mager, sa de? Ja, hvad kunde det være andet, slig som han hadde det. Og hvorfor skulde han så ikke heller gifte sig med hende? Så blev han også fri for dette besværlige natterendet; det tog naturligvis også på ham i lengden. Hun var jo en uafhængig mand i alle deler, hadde penger nok og en god stilling, og hans forældre var jo døde derborte i Bergen, og hans søskende

bode jo ikke her. Ja, [19] naturligvis skulde han gifte sig med hende. Han vilde ha gjort det forlængesiden, hvis der ikke havde vært det med hendes fortid. Det var og blev dog en forfærdelig klik på en kvinde, skjøndt det fik nu endda være, men det gjorde så ondt, så ondt. Ja, ondt gjorde det, men herregud, han vidste jo om det. Rub og stub havde hun fortalt ham. Han fik vel sagtens se til at komme over det engang. Det kunde jo ikke være anderledes, og han elsked hende jo tiltrods for det, just akkurat så'n som hun var.

På hans første kone havde der ingen klik vært, og han havde aldrig mærket noget til, at han var lykkeligere for det. Han havde holdt af hende, holdt meget af hende og sørget svært, da hun døde på barselseng med det dødfødte barnet, som de havde ventet på i 5 år, og da han havde begravet dem begge to på én dag, havde han tænkt, at han aldrig blev glad mere i verden; men den fryd, Lucies kjærtegn gav ham, var noget helt andet. Bare at være i nærheden af hende, at se hendes hånd eller fod, eller når hun lå i sengen og rakte de dejlige nøgne armene op efter ham –, det var til at bli tullet af.

Hvor kunde det være, at han så let blev irriteret af hende. Som nu i aften. Herregud, hun havde jo ret, det var jo et indespærret, i grunden et trist liv, hun førte. – Aajo, han skjønte det nok – det var, fordi der altid kom noget op [20] imellem dem, som mindede ham om det, han ikke kunde tåle at tænke på. – Aa, denne fortid, denne forbandede, forbandede fortid!

Han var kommen helt op i Vestre Aker, før han vendte om og gik nedover igjen. Han vilde op til Lucie og forsone sig med hende, å som han brændte efter hende nu. Han tog lange skridt, og det bar næsten løbende ned over bakkerne. Godt, at ingen så ham.

Sådan havde han det altid, når han var borte fra hende. Hver en blodsdråbe skreg efter hende, især når der havde vært en knude på tråden imellem dem. Han kunde såmæn gjerne ha spart sig for at være gåt sin vej iaften. Han måtte jo ha vidst, at han vilde komme til at rende som et galt menneske for at forkorte adskillelsens minutter. Hans hode brændte, så han et par ganger tog hatten af for at svale sig, og han sukked som et beklemt menneske sukker. For selv nu, da det gløded i ham af elskov og attrå, kjendte han samtidig dette dumpe nag, som altid lå og grov inde i ham, denne sviende bitterhed mod sin kjærlighed, dette smertefulde, skinsyge had til dem, som havde havt hende før han, og så endelig

fortrydelse over, at *han*, advokat Theodor Gerner, holdtes fangen i et forhold, som voldte ham pine, og som han vidste, han ikke orkede at bryde. Nu var han gåt derop i aften, bestemt på at sige hende, at hun skulde bli hans hustru, men aldrig [21] såsnart så han hende, før han blev usikker og tænkte, det kunde bero til en anden gang. Det var også bare når han var borte fra hende, at det stod for ham som uundgåeligt at gifte sig. Var han hos hende, syntes han det var godt, som det var.

Ja, men just altså derfor, han stod stille og la pegefingern på næsen. *Hos* hende har Du det godt, *borte* fra hende er Du en fredløs mand. Hvad er da så at betænke sig på.

Få minutter senere var han ved hendes gadedør, hvortil han altid havde nøglen i lommen. Uh, denne væmmelige indgang med mellemporten altid åben til den skidne gårdsplads, hvor den lange række nummererte klosetdøre stod midt imod og skildred. Og disse modbydelige trapper, som lugted af rendesten og petroleum, med de tilstænkte, kirkeagtige vinduer og de grå vægge, som havde huller i kalken, og spindelvæv og støv hængende ned som sørgeflor. Så lej som han var af det altsammen! Disse døre for hver etage, én på hver side og én midt imod, med sprukne porcelainsplader og svarte visitkort og figurerte ruder i mat glas, og de grønne klokkesnore med fillede posementmagerhåndtag og hullede matter foran dørene.

Hurtigt og stilfærdigt lukked han sig ind i entréen, hang hatten fra sig og åbned døren til dagligstuen. Gud ved, hvad hun brænder lampe [22] for, så lyst som det er, tænkte han og så sig om efter Lucie. Aa, hvor det skulde være godt at få slippe for at komme mere i disse stygge, aflange stuer med de lyserøde vægges og det udstafferte tag, og disse ækle ovnene med etager i.

Lucie lå på sofaen med armene foldet over brystet og stirred ret frem for sig med vidåbne øjne, uden at gi nogetsomhelst tegn til, at hun hørte ham komme.

«Ja, Lucie», sa han kjærligt, idet han med foden trak en stol hen til sofaen og satte sig på. «Jeg kan nok forstå, det må være ensomt for Dig, undertiden, men om Du ikke har andet, så er der da altid mig at vente på.» Han bøjed sig over hende og kyssed hende.

Hun slog sin ene arm om hans nakke, og bed med sine læber om hans mund, så hun kjendte hans kys på sine tænder.

«Aa gud som jeg elsker Dig, Theodor», hvisked hun. «Ja, Du ved det ikke Du, endda Du er så lej og slem imod mig», hun kneb ham i øreflippen. «Hvorfor skal Du være det da, styggen?»

«Du passer forliden på Dig selv, vennen min. Du må jo vide, det er Dig, som altid opirrer mig. Men Du er mig alligevel det kjæreste i verden. Kom nu, jeg vil i seng, så skal jeg betro Dig noget.» Han retted sig op med en ilfærdig bevægelse og skjov bordet tilside for at skaffe hende plads. I det samme faldt hans øjne på Nilsens [23] brev, som Lucie havde lagt fra sig øverst i sykurven.

«Hvad er dette for noget?» Han tog brevet og læste: Kjære, dyrebare frøken og pige!

«Et kjærlighedsbrev, ser Du vel.» Lucie var begyndt at knappe sin kjole op og gik ind i soveværelset uden at lukke døren efter sig. «Skal vi nå til med Nilsa igjen», tænkte hun.

Da Theodor havde læst brevet, lod han det falde ned på bordet, tog frem sit fine, rødkantede lommetørklæde og gned fingrene omhyggelig på det. Han blev stående lidt, hensunken i tanker og så ud af sine halvlukte øjne med et mørkt og uroligt blik.

«Kommer Du ikke nå da, Theodor!» Han hørte på den knirkende lyd af fjærmadratsen, at Lucie hopped op i sengen. «Det lillebrev' er da vel ikke noe å falle i staver over, lel.»

Gerner strøg sig over ansigtet og gik ind i soveværelset.

«Hvorfor har Du ikke fortalt mig, at Du har en frier?» spurgte han og satte sig på stolen foran sengen.

«Nej, Du er altfor komisk, Theodor! Du mener da vel aldrig», hun brast i latter.

«Det er højst beklageligt, at Du ikke har så pas fortrolighed til mig», vedblev Gerner. «Det havde jeg dog fortjent af Dig. La dem gå her og frie til Dig. Hvad er det for en lømmel?»

[24] Lucie var holdt op at le. Hendes hjærte slog stærkt, og stemmen lød lidt sammensnørt, da hun svarte: «Han går ærener for Tivolipersonale' om ettermiddaen og om formiddaen er han bud i en bank eller noe sånt noe.»

«Har – Du havt – noget – med ham før i tiden?» Det lød som om det pinte ham at få ordene frem.

«Han har aldrig sat fingeren på mig engang. Altid skal Du nå tro det, osså.»

«Når begyndte han med sine erklæringer?»

«Det er længe siden nå», svarte Lucie i en forlegen tone.

«Og Du har ladt ham bli ved! Du behøved jo bare at ha sagt et ord til mig. Jeg skulde nok lært ham at holde sine næser fra Dig. Hvorfor har Du tiet med det?»

«Jeg vilde jo slets ikke vite af ham dengangen. Det skjønner Du da vel på breve'.»

«*Dengangen*, hvad mener Du med det?»

«En får vel tænke på fremtiden osså, da», sa hun klynkende. «Hva' skal der vel bli af mig i verden?»

«Kunde Du virkelig bekvemme Dig til at gifte Dig med det menneske?»

«Det vilde nå være det fornuftigste da.»

Gerner sad ganske stille, med ansigtet vendt mod Lucie, og så i sommernatsskumringen hen [25] på hende. Hun lå på ryg med blottet hals og arme og pilled på overlagnet.

«Det hænder nok ikke så ofte med slike som jeg, at en retskaffen mand vil gifte sig med en», vedblev Lucie med små ophold indimellem. «Og er det da så rart, om jeg tænker som så: Du får se til å finde Dig i det, for der blir nok ikke noe and't for Dig i verden, og med tiden så glemmer Du vel Theodor, når Du stræver svært for det.»

«Har Du svart på brevet, Lucie?» Der var noget i hans tonefald, som bragte hende til at bæve i anelsesfuld forventning, men hun svarte ganske rolig: «Nej, ikke ennå».

«Så skriv til ham, at du om 14 dage gifter Dig med en anden.»

Glæden skjød som en varm strøm gjennom hele hendes legeme, og hun hadde nær git et jubelskrig fra sig, men med en hurtig anstrengelse lykkedes det hende at sige ligegyldigt: «Hva' skal jeg sætte ud en så'n løgn for?»

«Jeg kom herop i aften for at sige Dig, at jeg agter at holde bryllup med Dig snarest mulig.»

«Er det sandt, Theodor, er det sandt?» Hun rejste sig op, greb ham om hodet og så på ham med store, forskræmte øjne. «Du må ikke drive gjøn med mig, Theodor, det tåler jeg ikke.»

«Det gjør jeg heller ikke. Sagen er altfor alvorlig til det. Jeg har tænkt så meget på det. [26] Det får stå til. Så håber jeg, Du aldrig gir mig grund til at angre på det.»

Hun kasted sig ind til ham med et dæmpet udråb, la sit hode tæt til hans bryst, brød ud i hulkende gråd og sa: «Jeg dør af glæde, Theodor – –!»

Da Gerner hen på morgenstunden stille forlod lejligheden, sad Lucie oprejst i sengen, med strålende øjne, varm og rød i kinderne, og lytted til hans fodtrin, som tabte sig i trapperne. Over halvgardinet flød morgenlyset ind i værelset, så hver enkel gjenstand trådte tydelig frem med underlig skarpe konturer.

Lucie folded hænderne, rakte armene op over hodet og pusted ud i et langtrukket Å-å. «Fru Gerner, fru Lucie Gerner», hun sad og hopped op og ned på den knirkende fjærmadrass og klasked hænderne sammen, «fru Theodor Gerner, fru advokat Gerner, ak a mig, ak a mig, ak a mig!»

Endelig la hun sig tilbage i sengen med ansigtet vendt ud mod værelset og hænderne fladt sammenlagt under kinden. «Nej, at Nilsas brev skulle ha så lykkeli'e følger, de' skal jeg aldrig glemme. Fru Gerner, fru Lucie Gerner.»

Hun lå og smålo hen til den store blårandede vandkande, som Gerner havde sat fra sig på gulvet ved siden af vaskerservanten, lysvågen og levende som efter en lang og forfriskende nattesøvn.

II. Efter Bryllupsrejsen.

[27] Gud, hvor det er lejt! Ja, for nu kan vi da ikke omgås ham mere.» Det var fru Mørk, som talte. Hun stod inde i sin mands, doktor Aksel Mørks elegante venteværelse i hat og dolma og en brodert posekurv i hånden.

«Så, hvorfor ikke det?» Mørk retted sig op fra skrivebordet og la sit store, runde, skaldede hode tilbage på kanten af den polstrede lænestol.

«Vi kan da ikke be ham uden i herreselskab, for Du vil da vel ikke tvinge mig til at omgås en slig en?» Fru Mørks lyse, vandholdige øjne fik et bistert udtryk.

«Nu, hun er gift, er hun ikke en slig en, men min ven Theodor Gerners hustru, og er som sådan selvskreven til at komme i vort hus.»

«Ja, for et mandfolk kan det vel ikke være [28] så farligt», sa fru Mørk og satte

sin lange spidse næse tilvejs. «Dere er jo vant til lidt af hvert.»

Mørk gav en brummen fra sig, idet han kneb sine tynde læber sammen og strøg sig om det barberte underansigt.

«Men gudbevares», sa fruén og putted sit glatte lyse hår bedre ind under hatteskyggen. «Når Du vil det, så ved jeg nok, det blir så. En kone har da ingenting at sige.»

«Nu må Du vist gå, ellers kommer Du for sent til båden.» Mørk greb pennen, som han havde lagt fra sig.»

«Kommer Du ikke ud iaften og ser til Ba? Han hosted så inat.»

«Jo, hvis jeg får tid, men i disse dage, mens mødet står på, ved Du jeg er svært optat. Imorgen ser jeg ud til Dere.»

«Ja, jeg skal love for det», vrissed fru Mørk og gik hen og la hånden på dørtaget. «Det har Du det nok altfor morsomt til, tænker jeg. Men vi skal se på, om Du en anden gang får mig til at ligge på landet.» Hun blev stående lidt og førte den ene fod frem og tilbage på gulvet med en sopende lyd. Munden var sammensnurpet, og de lyse øjenbryn, der så ud som de nylig havde vært tæt afklippet, trak sig sammen.

«Vil Du ikke sige adjø til mig da, Aksel?» kom det så surmulende.

[29] «Det er jo den, som går, som skal sige adjø vel», svarte Mørk godslig.

Hun løb på tærne hen til ham, slog armen bagfra om hans hals og kyssted ham. «Adjø da, styggen, ikke vær von på mig, for jeg var grættén før, men Du irriterer mig altid så.»

Et træt udtryk fløj hen over Mørks ansigt, og han sukked let, men straks efter smilte han og klapped hende på kinden. «Ja, Du har det hardt, Sofie», sa han spøgende.

«A Du da!» hun kasted på hodet. «Men nu skal Du se, jeg skal være så bli' og snil mod hende, damen til Gerner. Men så skal Du også skjønne på det Aksel, for det er ved gud for din skyld, jeg gjør det. Adjø da.»

Da Mørk en timestid senere gik ned over Universitetsgaden, fik han øje på Gerner et par skridt borte.

«Pst, pst, halløj Du!»

Gerner stansed og vendte sig om.

«Så Du er alt kommen hjem igjen fra bryllupsrejsen din! Det var fort besørget. Så får jeg vel gratulere da.» Mørk rysted Gerners hånd.

Gerner nikked og så forlegen ud.

«Det var altså derfor vi så så lidet til Dig i det sidste», vedblev Mørk, da de sammen gik ned over gaden. «Ja, jeg hørte jo tale om, at Du havde en zirfugl i et bur etsteds, men at Du tænkte på at gifte Dig, skulde jeg forsvoret.»

[30] «Ja, hvad fanden.» Gerner trak på skuldrene. «En har s'gu ingen selvbestemmelsesret i den slags affairer. En gjør det, ikke fordi en *vil* det, men fordi en ikke *kan* la det være.»

«Nå ja, absolut sikkert, at Du kommer til at angre på det, er det jo heller ikke.» Mørk talte i en lidt modfalden tone.

«Angre på det», sa Gerner med en trækning i ansigtet som efter et knappenålsstik. «En angre på alting en vakker dag, især da på det en ikke gjør. Hvad kan det nytte at indrette sig på at gjøre det, en ikke vil komme til at angre på? Sig det til menneskene, når de gir sig til at få børn f. eks. Og hvad kan være uforsvarligere end at reproducere sig selv, *sig selv!* som en dog skulde kjende for godt. Og det i en tid som denne og en verden som vor.»

«Din gamle pessimist.» Mørk slog Gerner på skulderen. «Jeg, som trode Du havde omvendt Dig.»

»Ja, en skal jo pleje at miste forstanden, når en går i giftetanker, men fuldt så galt har det dog ikke vært med mig.» Gerner smilte, så næsen gled ned over mustachen.

«Ja ja, Aksel far, vor herre være med Dig! Ægteskabet er og blir nu et stort lotterispil, for os mandfolk, da. Bedst, om vi kunde holde os klar af det, men det kan vi nu engang ikke.» Mørk sukked.

[31] «Nej, men her er dog virkelig en del chanser for, at det vil gå godt», sa Gerner. «Hun står i et ubegrænset afhængigheds- og taknemmelighedsforhold til mig. Det er så at sige mig, som har skabt og opfundet hende. Hun er ung og blød som voks, jeg kan gjøre ud af hende, hvad jeg vil.» De stod stille ved enden af gaden.

«Ja, så farvel da,» sa Mørk. «Så tar Du naturligvis Din kone op til os, eller ossen er det, kanskje det er os, som – ja, det grejer Sofie.»

«Ved Du, om fru Rejnertson er i byen om dagene?» spurgte Gerner og slap

Mørks hånd.

«Nej, jo i dag var hun forresten oppe i lejligheden efter en bog, så min kone. Men vil Du træffe hende, er det vel rettest at ta ud til Malmøen. Farvel Du, og husk så på, at *hos os* er din kone velkommen.»

«Farvel.»

«*Hos os*», gjentog Gerner for sig selv, da han gik bortover Karl Johan. Mørks betoning havde stødt ham. Han gik altså ud fra, at det var nødvendigt at forsikre, at de ikke vilde lukke sit hus for hende. Ja, han måtte jo være forberedt på, at hans gamle omgangsvener vilde grine på næsen til Lucie. Men fru Rejnertson var der da ialtfald. Hun vilde ta imod hende med åbne arme, og måske de andre vilde følge efter. Fru Rejnertson var en dame, som var god at ha til forbundsfælle.

[32] Da Gerner kom hjem i Incognitogaden, traf han fru Rejnertson i trappen, som førte ned fra hans lejlighed, Hun havde vært oppe for at hilse på brudeparret, sa hun. Gerner rakte hende Hånden med et taknemmeligt smil og søgte at læse i hendes ansigt, hvad indtryk Lucie havde gjort på hende. Men fru Rejnertson havde hastværk, hun skulde afsted med «etbåden».

«Gid å fru Rejnertson er søt og nydelig da», sa Lucie, da Gerner havde tat plads i dagligstuen. «Hun er da rent apparte, ikke sandt da, Theodor? »

Gerner var begyndt at ikke kunne fordrage dette Lucies evindelige: ikke sandt da, Theodor, som hun havde tat sig til med efter brylluppet. Og så sa hun Theodor med tre forskjellige tonefald i.

«Å rart, at hun ikke er gift igjen, ikke sandt da Theodor?»

«Hun har vel ikke villet vel,» sa Theodor og tog en avis fra bordet.

«At ikke du ble' forlibt i hener da, Theodor? Din første kones kusine, det kunde vært så passelig.»

Gerner trak paa skuldrene.

«Tænk, hun kysset mig ute i entréen og sa, hun håbed vi skulde bli gode venner.»

«Ja, hun er lidt eksalteret», svarte Gerner med øjnene i avisen.

[33] «Var ikke det svært pent da, Theodor? Tænk, jeg synes det var rent rørenes, ikke sandt da, Theodor?»

Gerner mumled noget uforståeligt.

«Aati' var det Du vanked så mye hos Mørks da, Theodor?» Lucie sad ligeoverfor sin mand med armene ud over bordet og følte sig rigtig i sit es. «Jeg syntes, Du sa, Du ikke havde omgåtes dem, fordi Sara ikke kunde like dem. Sa Du ikke det da, Theodor?»

«Efter hendes død kom vi sammen igjen som før», tvang han sig til at sige. Dette Lucies fortrolige «Sara» om hans første kone stødte ham.

«Tænk å sent han har giftet sig, Mørk», fôr Lucie fort – «eller kanskje han var enkemand liksom Du, Theodor?»

«Nej, han har aldrig vært gift før.»

«Er det et løkkeligt ægteskab mon?»

Theodor var fordybet i Avisen.

«Hun er nå ikke spor af vakker da, ialtfald på billedet, men ung vel, og herrerne går jo svært mye efter ungt blo', især når dem er blet gamle, som nå Du, Theodor.» Hun lo overgivent og fortsatte: «Hun havde jo så svært mye med penger, fru Mørk, men hun er jo ikke af videre fin familje, ikke sandt da, Theodor?»

Gerner kunde ikke holde det ud længer. Uh, den simple latteren hendes. «Jeg går en tur før middagen», sa han og rejste sig brådt.

[34] «Jeg går med Dig da!» råbte hun glad. «Nå er netop de fine ute og spaserer på Drammensvejen.»

«Jeg vil ikke ind mellem alle de mennesker.»

«Nej, det er osså mye morsommere at gå opover Bogstadvejen; så har vi det mere for os selv. Er det ikke dejligt, at vi nå er mand og kone da, Theodor?» Hun løb efter ham, hang sig ved hans arm og rakte munden frem til kys. Han lod som han ikke så det, gik ud i entréen og tog tøjet på.

«Kommer Du så?» spurgte han lidt efter og stak hodet ind gjennom døråbningen uden at se på hende.

«Å nej, jeg har allikevel ikke lyst; gå Du, Theodor», hendes tone var helt forandret.

Hun vidste ikke, hvad det var, som trykked hende, men hun havde fåt en så'n plagsom uro på sig, at hun ikke kunde sidde stille, men idelig skifted plads. Så glad og fornøjet hun havde vært. Nu var det som blæst bort. Og bare fordi

Theodor ikke netop havde hængt over hende med kys og kjæling, som han plejed. – En kunde jo ikke altid være likedan heller. Kanskje hun havde pratet fornye. Theodor var jo ikke noe videre snakkenes af sig, men i gamle dager havde han sagt, at han var så gla' i denne kvidringen hendes. Når han nu kom, skulde hun være stillere og alvorligere og se, om han likte det bedre.

[35] Men da Theodor efter halvanden times forløb vendte hjem, var han saa kjærlig og forelsket som nogensinde. Han gik lige hen og omfavned hende og kyssed hende, så hun råbte, hun misted pusten. Og efter middagen lå hun i hans arm på chaiselongen, mens han røg sin cigar til kaffen.

Nu kom der en tid med visitter og selskaber. Lucie var strålende glad fra morgen til aften og fik knapt tid til at tænke over de anfald af kulde og fjernhed, som af og til indfandt sig hos Theodor.

Da det led lidt på vinteren, og de var kommet mere til ro, foreslog Theodor hende at ta informationer i engelsk hos en dame, som averterte efter timer, for at hun skulde få noget alvorligt at bestille. Lucie gik med glæde ind på det og tog ivrig fat.

Hun blev i vinterens løb noget magrere og blegere, men det klædte hende udmærket. Folk måtte indrømme, at, hvad der end kunde ha vært at sige på hende – vakker var hun ialtfald, den små «Tivolifrua».

III. Hjemme.

[36] Lucie satte punscheglassene sammen på en bakke og bar dem fra spillebordet i Theodors værelse ind i spisestuen. Så pilled hun chatonsene op i bostonskrinet, flytted lysene hen på skrivebordet og gjemte kortene. Hun skjælved lidt på hænderne, og hendes ansigt var blegt og forpint. Ude fra entréen hørtes stemmer, som tog afsked. Det var spillepartiet, som gik. Da Gerner kom ind igjen efter at ha fulgt sine gjæster ud, stod Lucie og tørred spillebordet af. Med et spejdende blik så hun hen på ham. Gerners mine var mørk og øjenbrynene hånlige optrukne. Han tog en æske fyrstikker og gik ind på soveværelset.

Lucie blev stående stiv og stille, med fingrene klemmt krampagtig om støvedugen. Så gik hun [37] hen og gjemte den i kurven på væggen ved siden af

kakkelovnen, tog den straks efter op igjen og gned atter lidt på bordet, slap den så ned på gulvet og gik derpå langsomt med stansninger mellem hvert andet og tredie skridt ind på soveværelset.

«Er Du von på mig, Theodor?» spurgte hun, idet hun stilled sig op lige indenfor døren og piller på sin brosche.

Han stod i skjortærmer ved servanten med ryggen til Lucie og vaskede sit skjæg.

«Aa sig mig det da», bad hun frygtsomt.

«Du kan vel skjønne, Du må sige mig det da», vedblev hun efter at ha ventet, mens han tørrede sig – «for ossen skal jeg ellers kunne passe mig en anden gang?»

«Det er altfor håbløst», svarte han koldt. «Du blir aldrig anderledes.» Han skjænkede vand i glasset og børstede sine tænder.

«Aanej, sig ikke det da, Theodor – jeg kan ikke holde ud, at Du siger det» – der kom gråd i stemmen. «Hvor skal jeg gjøre af mig i verden da, da, når Du ikke engang vil skjænde på mig?»

«Jeg har gjort Dig opmærksom på lignende ting hundrede ganger før», han havde kastet slåbrokken om sig og gik op og ned ad gulvet, «men det sidder Dig i blodet.»

«Aanej da, Theodor, ånej da, Theodor», hun [38] stod og bed i spidsen af sit lommetørklæde, mens tårerne raudt ned over hendes kinder.

«Istedetfor at være stille og beskeden, opfører Du Dig ligefrem med støjende kådhed», vedblev Gerner. «Som da Mørk vilde drikke med Dig – straks skal Du klinke med ham, som om Du sad på en knejpe mellem mandfolk, som spenderte på Dig – og med et klask, så glasset kunde gåt i stykker. – Det er yderst penibelt.»

«Jeg tænkte da mindst, der var noe ondt i at klinke med noen. Det gjør da fru Rejnertson til og med.»

«Og Du vil sammenligne Dig med fru Rejnertson? Hun, som fra vuggen af har tilhørt det gode selskab! Det, som hos hende er tækkelig munterhed, blir simpelt hos Dig – lad os bare være fri for, at Du efteraber en dame, som fru Rejnertson.»

«Jeg tænkte ikke over det, Theodor,» sa Lucie ydmygt.

«Nej, Du aner ikke, hvad takt og god tone vil sige. Det hørtes på, da Du sad og klaget over, at Martine ikke kunde lave fin nok mad til Dig.»

«Nej, det gjorde jeg da ikke, Theodor!» råbte Lucie.

«Da Mørk roste saucen, generte Du Dig ikke for at sige med kjendermine, at Du likte den bedre, når den var tillavet med vin og trøfler. [39] Hvor kjender Du trøfler fra, Du? Vil Du kanske bilde folk ind, at Du er opdraget med trøfler og den slags? Både Mørk og Bugge blev ganske krampagtige og skyndte sig at snakke om noget andet, for at hjælpe mig over situationen. Og så denne maneren med at puffe til en herre og ta ham på armen, når Du taler med ham.»

Lucie følte sig tilintetgjort. Dette med trøflerne var svært flout, og hun vidste godt, hun havde sagt det for at gjøre sig til. Hendes ansigt brændte, mens hun stod derborte ved døren og tegnede streger på gulvteppet med spidsen af sin sko.

«Men såsnart Du drikker vin, kommer der noget løssluppet over Dig»; Gerner afførte sig slåbrokken, flytted lampen hen på stumtjeneren, klædte sig af og gik i seng. «Jeg har sagt Dig det før og bedt Dig passe Dig, men Du tyller i Dig lige godt, og føler Dig mere og mere i dit es for hvert glas. Og det klær Dig ikke at føle Dig i dit es.»

Han tog en bog fra stumtjeneren med «Athenæum» i forgyldte bogstaver stemplet på det sorte shirtingsbind, åbned den i midten, hvor der lå et brev som mærke og begyndte at læse.

Lucie stod fremdeles i samme stilling. Så gik hun hen og la sig på knæ foran Theodors seng, strøg ham varsomt over hånden og hvisked: «Å lejt det er, Theodor, at Du skal ha så mye sorg af mig.»

[40] Han flytted ikke sine øjne fra bogen og gjorde ingen bevægelse. Lucie blev ved at kjærtegne hans hånd og gjentage de samme ord, mens hun bønfoldende så op i hans ansigt. Så bøjed hun sig over hans hånd og flytted sine læber om på den, så der tilsidst ikke var en plet på hele hånden, hun ikke havde kysset.

«Vil Du så endelig en gang lære at være forsigtigere,» sa han omsider, idet han la bogen bort og strøg hende over håret. «Du forstår jo nok, det er til dit eget bedste, jeg forsøger at opdrage på Dig.»

«Ja, Theodor, søte, snille Theodor, jeg skjønner det så vel, så vel», hun krøb på knæerne op til hodegjærdet, stak sin ene arm under hans nakke, slog den

anden om hans skulder og gjemte ansigtet ved hans hals. «Jeg skjønner det så vel, så vel, Theodor, men Du må være snil og godslig mod mig, Theodor» – stemmen var utydelig, for hun stred mod gråden – «jeg vil gjøre alt, alt for Dig, Theodor, gjerne dø for Dig, Theodor, for jeg skal sige Dig –», her kvaltes ordene af hendes hulken.

«Så, så, Lucie min. Tør nu tårerne og kys mig. Jeg er slet ikke sint på Dig – jeg har bare så ondt af Dig, Lucie min. Men det blir nok bedre, Du vil lære efterhvert, skal Du se.»

IV. På gaden.

[41] En morgen, en ugestid senere, fulgte Lucie Theodor til kontoret. Føret var glat og vanskelig, og Lucie lo muntert, hvergang hun med nød og neppe rædded sig fra at falde ved at klynge sig til Theodors arm. Denne satte forsigtig fødderne fra sig og plantede for hvert skridt spaserstokken hårdt gjennom det nyfaldne snelag ned på den glasblanke issvul, mens han vakled på de lange, tynde ben i de fine, gråstribede vinterbukser.

«Vi brækker nok arme og ben, skal Du se, håloj–oj–oj, han gled og var nærved at falde. «Det er godt, jeg har penger på mig, så droschekudskan bli betalt, når de kjører os til hospitalet.»

«Det går ikke an, at Du er så fornøjet, Theodor. Jeg ruller overende af latter, retnå.»

[42] Ved enden af Drammensvejen mødte de en herre, som hilste på Gerner. Lucie hilste igjen, og da hun netop i det samme lo af noget, Theodor hadde sagt, blev hendes hilsen overvættens venlig og smilende.

«Går Du og smiler og ler fremmede herrer op i ansigtet?» sa Gerner misfornøjet. Det hadde faret som et stik igjennem ham, at Lucie kanskje kjendte ham fra før.

«Jeg bare hilste jeg», sa Lucie fripostig.

«Du behøver aldeles ikke at hilse på herrer, Du ikke har vært presentert for.»

«Aa, hva' kan det da gjøre, Theodor? Når jeg nå går med Dig under armen, så falder det vel naturligt, vel, ikke sandt da, Theodor?»

«Også den måden! Hvad måtte manden tænke. – La være for eftertiden med at hilse på folk, Du ikke kjender.»

«Det blir en da nødt til, ret som det er. – Når jeg treffer en dame, jeg hilser på, og hun går med en herre, så hilser han osså på mig, om jeg så aldrig har set ham før i verden.»

«Det er et helt andet tilfælde. – Du forstår heller ingen ting.»

«Nej, naturligvis, det vet jeg da endelig engang,» sa Lucie stødt.

«Men Du får se til at vænne Dig af med den slags unoder,» vedblev Gerner.

«Det passer sig ikke i din nuværende stilling.»

[43] «Aa godt det var, at der hændte noe, Du kunde holde en straffepræken for – ellers vilde Du vel liksom ha savnet noe. Ikke sandt da, Theodor?»

Lucie var ganske forskrækket over sin kåde tone. Men hun kunde ikke la være, for det kogte i hende.

Gerner løsned sin arm fra Lucies. Han havde brug for hånden til at ta frem sit lommeørklæde.

«Hvis lejligheden var gåt forbi uden at dine fordums vaner havde stukket frem hos Dig, så vilde jeg ialtfald ha undret mig,» svarte han iskoldt.

«Det er rigtig simpelt af Dig altid at slå på det samme. – Skal det være en fin mand!»

Gerner blev så forbavset, at han knapt trode sine egne øren. «Det vover hun at byde Dig,» tænkte han forbitret, mens han pudsede sin næse og gjemte lommeørklædet.

De var nu kommet op forbi universitetet. Her var temperaturen mildere, og føret som følge deraf mere optøet og ikke så glat. Gerner gik afsted med lange, afmålte skridt, støttet til sin stok. Lucie skotted frygtsomt til ham. Hun voved ikke at ta hans arm. Et par ganger gav hun sig i fart for at tale til ham, men da hun så hans mørke mine og hånlige øjenlåg, var det som tungen blev lammet.

[44] «Tror Du, Du blir længe på kontoret idag, Theodor?» fik hun endelig frem, da de var på siden af storthingsbygningen.

Han svarte ikke.

Hun gjentog sit spørsmål.

«Det ved jeg ikke,» sa han kort.

«Om forladelse, Theodor. Vær ikke von på mig, Theodor,» sa det uafsladelig inde i hende, men der kom ingen lyd over hendes læber.

«Aa gud, nå er vi ved slotsporten, om fem minutter går han ind i porten, og Du har ikke fåt bedt om forladelse. Mon han ikke vil sige adjø engang? Aa gud, om to minutter, – om et minut, om et halvt, – om noen sekunder. – Der går han.»

Lucie stod i den åbne port og så Theodor gå henover de rudede stenfliser. Så bøjede han tilvenstre, hvor der var nogle stentrappetrin, og blev borte.

«Adjø da, Theodor!» råbte hun efter ham. Det lød som et skrig. Så kom det brusende op inde i hende. Hurtig smuttede hun om i krogen bag porten, trak lommetørklædet ud af muffen, skjulte ansigtet i det og hulkede.

«Rigtig ikke noe at bli så von for, lel,» sa hun trøstende til sig selv, da hun kort efter var kommet ud på gaden. «Slik som han skaber sig til, bare fordi en si'er et ord. – En må da vel ha lov til at si'e et ord, lel.»

[45] «Dodad, Luciebarne'! Nej hvor morsomt, at jeg endelig en gang skulde treffe hinner.» Lucie følte sig grebet om skuldrene, noget blødt, håret kildrede hende på kinden, og hun så Nilsens grå ansigt under et prikket slør med vajende hattefjære ned over håret lige foran sig.

«Ta væk den muffen din,» sa Lucie og trak kinden bort.

«Nej, men hvordan har Du det, Luciebarne'? Dejligt vel?»

«Ja tak,» sa Lucie åndsfraværende; hun tænkte på, hvorledes hun skulde bli hende kvit.

«Hva' vej skal Du, Luciebarne'?»

« Opper. »

«Så føller jeg Dig et stykke. Jeg vil sprade mig med Dig, Luciebarne'. Min kredit vokser, når jeg går ved siden af en så'n dronningkåbe, ja så gu'!» Hun lo og bed i sin tykke underlæbe. «Silkeplüsche og sølveskinds besætning, og hue, som svarer til! Gud hvor det blir tøler det, andre folk går med.» Hun så med et trist blik nedover sin egen slidte figurkåbe med forloren, gammel skindkant, og rystede sin katteskindsmuffe. «Men så længe man har en moderne hat og et par anstændige hansker, siger jeg altid –. Er det ikke rart at være så lykkelig, Luciebarne'?»

«Men hva' sa jeg?» fortsatte hun uden at vente på svaret. «Kan Du huske, vi

vedded sidst jeg var hos Dig, den gang i sommer, da jeg ble' [46] benærmet?»

Hun spidsed munden, snufsed lidt og påtog sig en skamfuld mine.

«Ja, egentlig skylder jeg Dig jo en veddemålgave,» sa Lucie.

«Ja, det gjør hun, det gjør hun, men det haster itte, det er dodt at ha nodet tildode.»

«Ossen går det med Ærend-Christiansen, nå da?» spurgte Lucie.

«Han er gift, sladoten,» sa Nilsen hånlig. «Endelig har han da fåt en gammel, blind vaskerkjærring til at forbarme sig over ham.»

«Så er Du da fri for påhæng.»

«Fri for påhæng! Aanoj Du.» Nilsen rysted melankolsk hodet.

«Vil han ha fat i Dig nå, etter på osså da?»

«Ikke han, men andre, ha, ha, ha! Mandfolkene er jo rent besatte, ja så gu'. Osså er di så ækle, Lucie, di vil altid stygt, vil di.» Hun gjorde nogle hoppende skridt og gjentog: «Ja, det vil di.»

«Gå orntlig da,» sa Lucie, «folk snur sig.»

«Det gjør di så allikevel, jeg kan næsten ikke gå på gaden for glaning, nej så gu'. Det må være den tragiske profilen, ha, ha, ha! – Olsen siger – men ham vil jeg ikke fortælle Dig om, siden Du ikke spør efter ham,» føjed hun til og nikked med en forbeholden mine.

«Nej, fy, la bare være – den fæle fanten! Men nå må jeg si'e adjø til Dig» Lucie stansed [47] ved hjørnet af universitetsgaden – «jeg skal op til noen her i nærheden.»

«Jeg føller Dig tildørs, Luciebarne'. Tror hon, jeg slipper hinner så let, når jeg nu endelig har fåt kloenihinner?»

Der var intet andet for. Lucie måtte bli ved at gå med hende. Men hva' for et hus skulde hun lade som hun havde ærend i?

«Du kan tro, jeg tit har havt lyst at gjøre visit hos Dig, Lucie, og se paladse' dit. Men jeg turde ikke, nej så gu. – Jeg var så bange for mannen din.»

«Han biter nok ikke hode af noen,» sa Lucie.

«Han ser så streng ud, som en romersk munkeprins,» hun udtalte ordene med en dyb, højtidelig stemme. «Jeg glemmer aldrig, hvorledes han bukked sig for mig, dengang han kom, mens jeg var hos Dig. – Det var manerer, det. Og så'n

som han så på mig fra siden med de fornemme øjnene sine – Ihe!» – hun gav en lyd fra sig som om hun blev kildret. «Han kunde drage en efter sig i afgrunden, ja så gu', i afgrunden. Er han voldsomt forelsket i Dig, hva'? Kryster han og trykker han og spiser han Dig op, hva'? Med tungen ud gennem munden, hva'?» Hun trippede afsted med muffen helt nede på maven og gjentog liksom forpustet: «Hva', hva', hva'?»

[48] «Her skal jeg op,» sa Lucie og stansede udenfor huset, hvor Mørks og fru Rejnertson bode.

«Men så kommer jeg op og ser til prinsessen min. Ikke sandt, Du gir mig lov?» Stemmen var indsmigrende, og hun la hodet på skjæve.

«Jo, det må Du da endelig gjøre! For noe tøv, at Du ikke har turdet. – Skulde jeg være blet stor på det, fordi om jeg har *få*t lidt i verden? Og min mand! Tror Du ikke, han vil være venlig og søt mot sin kones gamle veninder? Da måtte han nok ikke holde af mig så mye som han gjør, da.» Lucie talte ivrigt. Det var liksom munden snakket af sig selv og sa det, som hun vidste, Nilsen ventede, hun skulde sige, og som det vist hørtes pent og snilt at sige, og så var det det, at udsigten til at bli kvit hende og ialtfald få henstand, gjorde hende så uhyre velvillig. «Du må endelig komme, hörer Du det. Jeg blir fornærmet, hvis Du ikke kommer,» endte hun med at tilføje.

Nilsen stod og nikkede og smilte og så ganske smeltet ud. «Gud forbarme sig, hvor Du er elskelig, Lucie! Men det er så flout at komme så'n. Tænk, om Du ikke var hjemme, eller jeg traf din mand alene, jeg dånte, ja så gu'. Kan Du ikke hente mig en dag? Jeg bor i Øvre Slotsgade nr. 20.»

«Huset ved siden af, hvor min mand har kontor? »

[49] «Ja, i baggården og helt oppe i tredie etage. Trappen er mørk og styg, men det bryr Engle-Lucie sig ikke om, er jeg vis på.»

«Nej, da. Jeg kommer en dag,» sa Lucie hurtigt.

«Der står skildt på døren, så Du går ikke fejl. Helledud velsigne hinner, så sød hun er! Om jeg så skal pantsætte alle madam Kling sine møbler, skal jeg skaffe noget godt at traktere Dig med.»

«Ja adjø da, nu må jeg skynde mig,» Lucie gav hende hånden for tredie gang.

«Jeg går frem og tilbage og venter en stund!» råbte Nilsen efter hende. «For kanske hun ikke er hjemme den fruen, Du skal til.»

«Det mangled bare,» mumled Lucie. Hun havde tænkt at stå lidt i trappen, og så, når hun kunde regne ud, at Nilsen var væk, smutte ud igjen og gå Christian Augustsgade og slotsparken hjem. – «Nilsa var da det værste klæggebæst, som var til.»

Bare hun kunde finde på et ærinde til fru Rejnertson – hun blev stående rådvild midt i trappen. Ja, hun kunde jo sige, at hun havde hørt, der skulde bo en vaskerkone i kjælderen og spørre, om fru Rejnertson kjendte noget til hvordan hun vasked.

[\[V.\] Hos fru Rejnertson.](#)

[n1](#)

[50] Sognepræst Brandt fra Arendal var i Kristiania på et kort besøg hos sin søster, fru Rejnertson, og sad nu ved den sene frokost. Fru Rejnertson havde rejst sig fra bordet og stelte med blomsterne.

«Jeg tror, Du får gi mig en liden kognakker,» sa præsten, og et øjeblik efter: «Det er forresten for galt med os Bergensere.» «Vi er for lyriske, gir os formeget hen i stenmingen –. Hvis der bare ikke var noget, som hedte dagen derpå,» han tog med begge hænder om sin høje, smukke pande.

Fru Rejnertson hentede i bufeten glas og flaske og skjænkede for ham. Så gik hun hen igjen til blomsterne.

«Du har din gamle fejende måde at gå på, Karen,» Brandt havde tømt glasset i ét drag, [51] «hjælper til med skuldrene, som salig mor sa. Ja, det er underligt med gamle vaner, de hænger i.» Han strøg fingrene gennem de fyldige, brune bakkenbarter og rettede på sit hvide slips, mens han plirte til sig selv i spejlet mellem vinduerne.

«Hennessy er den bedste kognak. Den er ligefrem som et livseliksir,» han skjænkede sig et halvt glas til. «En trænger til at stive sig op efter al den feteren. Det kommer med alderen, en er ikke så ung som en var.»

«Nej, vi er snart gamle mennesker nu,» sa Karen.

«Jeg føler mig forresten så ung i sind, endda jeg har vært enkemand i 4 år til høsten. Har Du lidt mere kaffe, Karen?»

Karen kom hen til bordet og fyldte hans kop.

«En bør forresten ikke *være* enkemand – det er ikke sundt,» Brandt så bisteret ned i kaffekoppen, som han hældte fløde i. «Nej, for en lever regelmæssigere, når en er gift. Og så detteher, at ingen tar sig ordentlig af en; en går for lud og koldt vand – jamen gjør en så. En får knapt godt af sit eget barn. Mads holder til hos de gamle meget mere end hjemme, endskjøndt jeg nu har fåt frökna i huset, som de så længe har gnålet om og alting.»

«Tænker Du paa at gifte Dig, Fredrik?» Karen satte sig ved bordet ligeoverfor ham.

Pastor Brandt læned sig tilbage på stolen, [52] så op i taget og lo med en grødet, knisende latter. «Ja, hvorfor ikke? Førte år er jo ingen alder for en *mand*, endskjøndt jeg for min del vilde slet ikke synes det var rart, om Du f. eks. med dine 36 gifted Dig igjen. Så bornert er jeg gudskelov ikke.»

«Naar en bare kunde finde nogen en vilde ha», sa Karen og lo.

«Og som vilde ha en; det er næsten lige vigtigt, Du,» svarte Brandt og sukked.

«Så tænder jeg en cigaret,» sa Karen med et blik på cigaren, som Brandt tog op af vestelommen og skar spidsen af. «Jeg ventede, for jeg vidste ikke, om Du var færdig med at spise.»

«Ved Du, hvad jeg altid undrer mig over, Fredrik?» vedblev Karen, da hun havde tændt cigaretten. «Det er, at Du kan være saa frisk og munter, endda Da er præst og troende liksom.»

«Liksom!» Brandt lo hjærteligt med den forrige tykke lyd. «Det er storartet. Du kan forresten tro, at jeg blir kontrolleret og efterstræbt dernede i det fillehul af en by. Ja–a, ja!»

«Af de giftefærdige pigerne, vel?»

«Af dem også, tji, tji, tji. Men af de vakte! De vakte er efter mig på alle kanter for mit verdslige levnets skyld, som de kalder det. – Ja–a, ja! De kommer i skarevis og melder sig ud af statskirken, fordi de vil gå udenfor forsamlingen [53] og være med Kristus i énrum. Ja så sandelig siger de det ja: de er ikke billig de.»

«Formaner Du dem da ikke til at bli i menigheden?»

«Aldrig!» Brandt slog ud med sin smale, hvide hånd. – «Det kan Du tro, jeg

har fåt nok af. – Formane sligt kjærringpak med og uden skjorter, som tropper op med bibelen under armen og vil lære både præsten og klokkeren. – En måtte være bra gal, da.»

«Nå, siger jeg, så Dere vil med Kristus i énrum, Dere. Nå ja, det er jo svært pent det. Værs'god. Vorherre være med Dere, og så tar jeg protokollen frem og skriver dem ud over en lav sko. Men kan Du ikke forstå, Karen, at det er godt gjort af mig, at jeg ikke er blet en gammel, rustificeret præstemand af reneste vand under slige forhold? Havde en endda en kone til at dele sine bekymringer med.»

«Apropos om kone forresten. Hvordan er hun, tøsen, som Theodor Gerner har giftet sig med? Vakker vel?»

«Ja da! Næsten en skjønhed.»

«Det er forresten væmmeligt, Du,» Brandt trak læberne op over tandkjødet og anstrengte sig for at se sine hvide tænder i spejlet derborte. Vært gift med vores kusine og så ta slig en bagefter. Fy da!»

«Du snakker upræsteligt, Fredrik.»

[54] «Upræsteligt! Tror Du kanske man er skabt anderledes end andre indvendig, fordi om man har havt det uheld eller held at bli præst da? Men ved Du hvad – ens *brud* ialtfald skal da ved Gud være ren!»

«Ja, for at være brudgommen værdig,» sa Karen og tog et langt drag af cigaretten.

«Sligt sludder,» sa Brandt, og så begyndte han at regne op eksempler fra det gamle testamente om patriarker og sligt, som herren havde skjænket rene jomfruer for at de skulde forlyste sig med dem og oprejse sig afkom.

Karen sad og hørte på med et spodsk smil og tænkte, at Vorherre måtte ha vært rent en kobler i de dage,

Stuepigen kom og sa, at fru Gerner spurgte efter fruen.

«Vis hende ind i dagligstuen,» sa Karen. »Det var jo morsomt, så kan Du få se hende med det samme, Fredrik.»

«Du spørger, hvem hun ligner og hvorledes hun ser ud,

Den kvinde, jeg til brud mig haver kåret,»

nynned Brandt, da Karen var gåt ind til Lucie, mens han gik op og ned på

gulvet og blæste cigarrøgen ud i ringer.

«Jo, hun er fin og yndig som vårens første skud,
Og hun er ren og hellig som englene hos Gud
Og liflig som fuglesang i skoven.»

[55] Han la cigarstumpen fra sig og gik ind i dagligstuen.

«Må jeg presentere: fru Gerner, min bror, pastor Brandt fra Arendal.»

Lucie letted sig halvt i sædet. Brandt bukked stivt uden at række hånden frem.

«Dårligt føre,» sa han og satte sig et stykke borte. «Hvordan har Deres mand det?»

«Tak så godt, så,» svarte Lucie.

«Vil Di hilse ham fra mig og sige, det var kjedeligt jeg ikke fik træffe ham.
Men tiden blir altid for knap herinde.»

«Ja, pastoren har vel havt mye å besørge, kan jeg tænke,» sa Lucie imødekommende. «Det er altid så'n, når en kommer så'n rejsende.»

«En Hanske,» sa Brandt og la en bog fra sig, som han havde tat op fra bordet og åbnet. «Det er en god bog.»

«Synes Du?» Karen trak lidt på øjenbrynene.

«Ubetinget. *Det* er den største sejer for kristendommen, vi på lange tider har oplevet. Tænke sig, at en vantroens apostel drives og tvinges til at forkynde de evige sandheder, så at sige kristendommens første og vigtigste bud, imod sin vilje naturligvis – deri ligger netop styrken af seieren.»

Karen smilte.

«Jammen ser Du da ikke det store, det imponerende store i dette, at den helligånd tugter [56] de vantro til at bli arbeidere i herrens vingård? Den bog er et redskab til at styrke folks tro og gjøre den klippefast.»

«Det får de billigt, må jeg sige,» sa Karen.

«Dette samarbejde mellem hedenskab og kristendom varsler om, at det tusenårige rige, som der spåes om i Apokalypsen, snart vil oprinde.» Brandt talte i en salvelsesfuld tone.

«Ja, når det sjette bud blir tat under armene af dette berre Hanskepratet, så er det jo rimeligt, at det vil monne noget,» svarte Karen og så på Brandt med

sammenknebne øjne.

«Høsten vil bli rigere! Ja—a ja. Først er der de troende, som bøjer sig for kydskhedskravet» –

«Skal nu ikke fritænkerne heller turde andet end lyve,» afbrød Karen, «så vil det bli endda tusen ganger værre med hykleri og skjulte laster og hvad det altsammen er for noget.»

«Nej fy da, hvor Du snakker, Karen!» Brandt så med et sky sideblik hen på Lucie.

«Og sæt det nu blev efterlevet dette herre Hanskepratet,» vedblev Karen med en hånlige, hurtig stemme, «ja, for det er da vel meningen, at det helst *burde* det, det skal da vel ikke *bare* hænge der og være ideal vel? Men at altså mænd holdt sig fra alt sån't til de kunde gifte sig, til op imod trediveårsalderen, og så regner jeg endda ikke alle pebersvendene med, de vilde [57] sandelig bli så afvant med alt det væsen, at de aldrig i verden gik bort og giftet sig. Hvorfor i al verden skulde de ta den byrde med ægteskabet på sig, når de først havde klart sig sålænge?»

«Ja, en må jo høre meget, før ørene falder af en,» sa Brandt og rejste sig, idet han tog frem sit uhr, som hang i en lang dameguldkjæde udenpå vesten. «Men jeg får afsted. Adjø frue.» Han bukket for Lucie. «Farvel sålænge, Karen. Vent ikke på mig med middagsmaden.»

«Nu bør jeg vist gå,» tænkte Lucie en stund efter at Brandt havde tat afsked, Fru Rejnertson så så åndsfraværende ud, hun var vist kjed af hende. Hun tog sin muffe, men så retted fru Rejnertson sine blanke, aflange øjne lige på Lucie og sa: «Jeg har så'n lyst til at være noget for Dem, det er pur egoisme, skjønner De vel – jeg, som sidder her uden børn, uden mand. Så får en travelt med andre. Vogt Dig for at være påtrængende, Karen, siger jeg altid til mig selv.»

«Det behøver Di da vist ikke at være bange for, Di, som er så» – Lucie stansed forfjamsket og slog øjnene ned.

«Kan Di virkelig like mig?» sa fru Rejnertson livlig. «Ja, for jeg er så vant med at folk finder mig eksentrisk, eller hvad det nu er, de siger for noget, og derfor blir jeg formelig glad, når jeg mærker, at nogen synes om mig.»

«Og det er *mig*, mig, som har vært så'n, [58] og hun ved det, og allikevel,» Lucie var så overvældet, at tårerne trængte sig på.

«Di står jo så alene,» vedblev fru Rejnertson, «Di har vel ingen slægtninge eller sådan egentlig veninder, å, lad det nu ikke såre Dem», sa hun bedende, da hun så, at Lucie blev rød helt op i panden. «Jeg mener Dem det så vel, og jeg vil, Di skal vide engang for alle, at Deres såkaldte fortid aldeles ikke er nogen torn i mine øjne. Tværtimod havde jeg nær sagt. Så, nu er det over, nu er det ikke længer pinagtigt, nu vil Di tværtom synes, det er en lettelse, at vi frit har talt om dette, som Di går og er bange for, folk skal tænke på. Ikke sandt?»

«Ja,» sa Lucie med dirrende læber og med et blik på fru Rejnertson, som gik denne til hjertet.

«Nu ved Di da ialtfald, at Di idetmindste har én, som Di ikke behøver at være bange for. En er lidet, men det er dog altid én. Jeg vilde forlængesiden sagt Dem det, men der har ikke vært anledning.»

«Hvor Di er god og snil,» sa Lucie sagte. «Jeg vidste ikke, at noen kunde være så'n.»

«Jeg blev så glad, ja, virkelig, da Theodor Gerner fortalte mig, at han skulde giftes med Dem. Naturligvis kan det gå galt, men én vigtig hindring for lykken er da ialtfald ryddet afvejen. Di forstår?»

[59] «Ja,» sa Lucie, endskjøndt det ikke var sandt, men det var det altfor flout at la sig mærke med.

«Én vigtig hindring for lykken er da ialtfald ryddet afvejen,» gjentog Lucie for sig selv, da hun gik ned over trapperne. «Hva' mente fru Rejnertson med det mon?» Lucies øjne skinned, og hun følte sig tilmode som et menneske, – der har vært til skrifte og fåt tilsigelse om alle sine synders nådige forladelse.

Hun var så optat af det hos fru Rejnertson, at hun ikke tænkte på træppen med Theodor, før hun efter hjemkomsten ved middagstid hørte hans skridt i entréen. Da stod det pludselig for hende. Hun fik hjertebanken og blev iskold på hænderne.

«Værsgo', kom og spis,» Lucie lukked på døren til Gerners Værelse, hvor han stod ved sit skrivebord og pudsede sine negle.

Han gik ind i spisestuen og satte sig ved bordet. I taushed, og uden en eneste gang at værdige Lucie et blik, spiste han sin suppe.

Lucie blev så forpint, at hun tilsidst ikke tålte at høre lyden af sin egen ske,

hvergang hun stak den ned i tallerkenen, og førte den til munden. Hun kunde ikke spise op, men lod halvdelen af suppen tilbage.

«Jeg mødte fru Rejnertson på gaden idag,» begyndte Lucie, da kalvestegen var kommen på bordet og Gerner havde forsynet sig. «Hun vendte [60] om med mig og vilde endelig, jeg skulde komme op og sidde en stund hos hende.»

Ikke en lyd til svar.

Maden vokste i Lucies mund, og hun formåede knapt at svælge den.

«Jeg kan nok mærke, Du er von på mig, Theodor,» sa hun tilsidst forlegen. «Jeg skal gjerne be Dig om forladelse, hvis Du vil.»

Gerner tørred sig rolig og omhyggelig om munden, la servietten fra sig, rejste sig og gik ud af stuen.

Mens Gerner sov til middag inde i sit værelse, sad Lucie i dagligstuen og lytted efter, når han vågnet.

Endelig hørte hun ham lette paa sig. Hurtig hented hun kaffebrættet og bar det ind til ham. Hun plejed at drikke kaffen inde hos ham, men idag havde hun kun stillet en kop ved siden af den lille sølvkande. Da hun havde skjænket op, gik hun tilbage til dagligstuen.

Kort efter hørte hun Theodor gå ud i entréen og ta tøjet på.

«Aa gud, der går han uden at ha sagt et ord til mig – å *skal*, å *skal* jeg gjøre da! – Går han virkelig mon?» hun lytted anspændt. «Ja, så sandelig.»

«Det må jeg rigtignok si, er en pen behandling! – Det skulde fru Rejnertson vide ... Men han skal få vente, før jeg igjen gi'r mig til å fri [61] til 'en. – Uf, å styg han er, når han er sint. – En kunde rent bli' ræd 'en.»

Lucie syntes der var uudholdeligt hjemme den eftermiddagen. Ikke kunde hun brodere, og ikke kunde hun læse, og ikke kunde hun sidde i ro nogetsteds. «Aa, om hun kunde ta og gå ned til fru Rejnertson, klage sig for hende og få sidde og høre på alt det dejlige, hun sa. Bare hendes stemme og de blanke, snille øjnene hennes var en lægedom for alt ondt. Men det gik ikke an at komme der to ganger på én dag. Fru Rejnertson havde snakket om at være påtrængende; men det vilde være påtrængende, det.

Men hun vilde så gjerne ud, bare for at få tiden til at gå, komme væk fra denne lejelsen. Var der da ingen i hele byen, hun kunde gjøre sig et ærinde hos.

Dengangen hun var ved Tivoli, havde hun aldrig stået i forlegenhed for nogen at gå indom til – – «Nilsa» sa hun så ganske højt. «End om jeg går ned til Nilsa?» Det vilde bli som en lise og lettelse at høre på hennes sludrete pølsesnak. – Så kunde hun bilde sig ind, at hun endnu var ved Tivoli, og at alting var som i gamle dager. – Det måtte just være morro, nå, da alt var så stik anderledes. Hun fik formelig længsel efter Nilsen, efter at sidde der på den andre siden af bordet, som var fuldt af hatteformer og papæsker og fjærer og pynt, og drikke [62] en kop kaffe af de stentøjskopperne hennes med de store roserne på og dyppe sukkerkavringer i. Ja, vist vilde hun det ja. Hvorfor skulde hun ikke gjøre Nilsa, stakkar, en glæde? Når der nå skulde så lidet, til. Theodor behøved jo aldrig at få vide det.

[VI.] Hos Nilsen.

n2

[63] Så er det bedst, jeg har veddemålgaven med til hende,» tænkte Lucie, da hun indsvøbt i sin side peltskåbe, uden ærmer og med skindkantede gummistøvler trukket udenpå skoene, ved femtiden gik nedover Karl-Johan.

«Men hva' skal jeg finde på til hende, mon?» «Når en har en moderne hat og et par anstændige hansker,» hærmed hun efter Nilsen. «Hansker naturligvis! Så er hun da fri den udgiften en tid.»

Hun gik ind i en butik, købte hanskerne, og skyndte sig gjennem Øvre Slotsgade til huset ved siden af det, hvor Theodor havde kontor. Hurtig fôr hun gjennem portrummet og over gårdspladsen, som var halvllys af skinnet fra de mange vinduer, fandt døren til baghuset og begyndte at stige op over de smale trapper, hvor en gammel [64] stram lugt slog hende imøde. På gangen i anden etage hang en bitte liden bliklampe med sodet glas.

Typograf Bernhard Jensen.

Skræddermester Oleus Schmidt.

Herreklæder vendes og omsyes,

reparereres og borttager

Pletter.

Hansine Sørensen.

Hansker vadskes, Fjær kruses,
Silkebånd opfarves og
fornyes

læste Lucie ved det skiddengule lampeskjær, idet hun gik forbi dørene og tog fat på trappen til tredie etage.

Deroppe var der ingen lampe, og Lucie måtte famle sig frem til den første den bedste dør, som hun banked på. Hun hørte en lyd af vandskvæt og af at klær blev bakset i en balje, og banked højere.

Så kom der nogle træskoskridt, døren blev åbnet og en våd kone med bare armer, omgitt af en lysegrå, sæbelugtende damp, som ganske fyldte rammet, spurgte hvad godt.

«Vil De ikke være så snil å sige mig, om ikke frøken Nilsen bor her?»

«Aa, her bur nok to støkker, som hetter slik,» svarte konen. «Den ene strikker og den andre syr.»

[65] «Er det hatter hun syr da?» sa Lucie, «for hener er det jeg skal til.»

Konen tog en lampe, trådte ud på gangen, pegte nedover og sa: «Tredde døren fra her. Osså står der en plakat på døren, som endda er trøkt.»

Frøken Severine Nilsen,
modtager Bestillinger på Hatte og
Modepynt.

«Jo, her er det, undskyld brydderie,» nikked Lucie tilbage.

Der blev en skrabn af stoleben derindefra, da Lucie havde banket på. «Sit Di far, det er bare et bud efter en hat,» sa Nilsens stemme, idet den tydelig kom nærmere. Døren blev lukket op, og Lucie kjendte en sur tobakslugt.

«Nej, hva' ser jeg! Gud er det muligt – End Luciebarne!» Nilsen så rød og forfjamsket ud og stod og bredte sig i døråbningen, som om hun vilde skjule noget.

«Jeg vilde bare levere Dig dette her,» sa Lucie og rakte pakken frem.

«Værs'go', og slid med hilsen.»

«Mange tusen tak! Det var jo bare spøge' mit. Nej, den Lucie, den Lucie.»

«Ber Dere ikke folk værs'go' komme ind da, Nilsa?» lød så en stemme borte fra vinduet.

Der gik et lidet ryk gennem Lucie. Nu [66] vidste hun, hvorfra hun kjendte denne tobakslugten så godt.

«Ja, det er sandt osså, værs'go' kom ind, Luciebarne'. Jeg er rent fra mig af overraskelse og glæde.»

«Nej, når Du har visitter, så er det vel ikke værdt,» sa Lucie. Hun havde lyst til at løbe sin vej, men blev samtidig uimodståelig draget af denne tobakslugten, som vakte så mange underlige minder.

«Aa pyt, visitter,» sa Nilsen og lo forceret.

«D' ær nå kjendte folk, da,» sa stemmen, og idetsamme så Lucie et par skjortærmer og et blast, blødt ansigt, med sort, stiv moustache, blinkende øjne og vandkjæmmet hår over en firkantet pande.

Lucie trak sig tilbage med et sæt. «Tak, jeg går igjen, jeg likegodt. Jeg vil ikke genere,» sa hun usikkert og blev stående.

«Der har vi for Di sitter i skjortærmer, Olsen,» skjændte Nilsen. «Vel er vi godt kjendt, men lidt manerer skal en dog ha. Men kom nu bare, Luciebarne'.» Nilsen trak hende ind over tærskelen og lukked døren.

«Ta frakken på Dem, Olsen, jeg skal stå fore sålænge.» Hun greb i sit kjoleskjørt og holdt det ud til siderne sålangt som vidden tillod, mens hun nikked og fniste til Lucie: «Han bor her i går'en, skjønner Du, og så kommer han ind om [67] eftermiddagen og slår af en passiar. Men nu har jeg forresten sagt, jeg ikke vil vide af. reke' hans længere. Skynd Dem nu, Olsen! Hvorfor letter Di ikke på dem?»

«Jeg tænker ikke a Lussia dør af det, at hun ser mig i skjortærmerne lel, he, he, he! Hu' har set det syne' før, sku' jeg tru.»

«Fy skamme Dem, Olsen, hvor simpel Di er,» Nilsen slap taget i skjørtet, hegted kåben af Lucie og la den hen på sovesofaen, der havde store huller i betrækket. Så løfted hun en gyngestol, hvis rygstykke bestod af sortlakerte spiler, hvoraf nogle mangled, hen til det udslagne spillebord foran vinduerne og stilled den på skrå. «Sæt Dig her, Luciebarne', sådan ja. Så får Olsen bare se Dig fra siden af. Det skal han ha til straf.»

«Olsen kan nå fløtte sig han, da,» sa manden i skjortærmerne, og idetsamme

rejste han sig fra sin plads ved vinduet, hvor han havde siddet medalbuen på bordkanten og røgt af en snadde. En halvtømt ølflaske og et glas, som stod foran ham, tog han med sig, gik så forbi bordet udenom Lucie i gyngestolen hen til det andet vindu og satte sig.

«Det er værs'go' min plads! Di flytter Dem på øjeblikke', Olsen. – Gud, end ølflasken midt oppe i di vatrede båndene mine!» Nilsen skreg op og holdt hænderne beskyttende ud over sine [68] papæsker og pyntesager. «Di ødelægger for mange penger for mig. – Nej, værs'go' la' lampen være i fre', far.»

«Fan'en te omstændigheter med slike fruentimmergrejer,» Olsen lo godmodigt og fortrak til sovesofaen, idet han satte flasken og glasset på gulvet ved siden af sig: «Jeg ser nå forresten a Lussia like godt her ifra, jeg.»

«Han skal værs'go' sige fru Gerner, ikke sandt, Lucie?» sa Nilsen, som ryddet sammen på bordet.

«Aanej, jeg tænker vi grejer os med det andre, jeg, å mener *Du* Lussia?» Olsen plirte hen på Lucie, mens han stak fingrene indenfor den snipløse skjørtelinning og ugenert kløde sig på halsen.

«Det er det samme for mig,» svarte Lucie med et nakkekast.

«Ja, gubbevars', jeg kan så godt sige fru Gerner, osså. – Der skal vist ikke være noe ivejen fra min side, he, he, he,» han bøjed sig ned, skjænked i og drak af øllet. Så rejste han sig, gik bort til vindusposten og stopte sin udrøgte snadde af et kræmmerhus Beardsey.

«Di kunde nu gjerne knappe vesten til, Olsen,» sa Nilsen overtalende. «Såpas agtelse sku' Di ha for Dem selv, Olsen.»

«Offer det da? D'ær mye makliere så'n.»

«Nej, han er der ikke noget udkomme med,» [69] Nilsen rysted på hodet til Lucie og bar papæskerne, som hun havde lagt sysagerne ned i, hen på komoden.

«Fælt så glat d'ær idag ossa da,» sa Olsen, efterat de alle havde tiet lidt.

«Ja, det er næsten ikke rå' til at komme frem,» sa Lucie.

«I formiddag faldt der en gammel kone og brækked bene' sit,» bemærked Nilsen.

Pause.

«Har Du læst Albertine da, Lussia?» sa så Olsen.

«Nej, det holder jeg mig for god til, lel. Gerner siger desuden, han vil ikke se så'ne bøger i sit hus.»

«Det holler jeg med Gerner i. – Hvad skal dem skrive så'ne bøger efter?»

Pause igjen.

«D'ær sandt Lussia, jeg skulle nok sagt tak for sidst,» sa Olsen, som nu havde indtat sin forrige plads i sofaen. «Jeg synes Du er blet endda mere vakker end Du var. – Jammen begynder ikke tænderne mine å løpe i vann igjen, da.»

Lucie kniste.

«Ikke svar ham Du, Lucie, mor,» sa Nilsen, som nu havde fåt bordet ryddet.

Men Lucie havde pludselig fåt lyst til at være gemytlig og inladende. Det var så underlig eget at se Olsen igjen i akkurat det samme antræk, [70] som han hadde havt på om eftermiddagene før i tiden, og hun kunde ikke ret forstå, at hun hadde syntes, han var lej og ækkel. Han var en lun fyr, var han, og i grunden fælt fornøjet.

«Ossen har Du det nå da egentlig, Lussia?»

«Jo tak, jeg har det bare bra,» svarte hun livlig; «end Du?»

«Aldrig har jeg truffet så real e jente, som Dig, Lussia min. Det var da rikti' morro at få se Dig igjen.»

Lucie kniste atter.

«Ja hun! Er det ikke det jeg al tid har sagt?» udbrød Nilsen. «Jeg må susse Dig, Lucie, jeg må, jeg må, jeg må!» Nilsen bøjed sig over hende med hænderne stukket ind mellem sine knæ.

«Ja, nå kan det være nok med den smaskingen, der!» sa Olsen befallende. «Behøves der noen smasking skal jeg nok besørgje 'en sel'.»

«Hold Dem i skinde', Olsen, far.» Nilsen retted sig op og påtog sig en majestætisk mine. «Ingen slags sjofle hentydninger, om vi må be. – Men jeg må se, hva' Du kom med til mig.» Hun tog Lucies pakke, som hun hadde lagt fra sig på piedestallen og åbned den.

«Hansker, dejlige fine hansker! Ym,» hun trykked næsen mod dem og trak skindlugten til sig. «Et par brune, et par grå og et par sorte – treknaps! Nej, ved Du hva', Luciebarne', Du er altfor forlæggens søt, er Du. Se om hun ikke [71] vidste, hva' jeg helst vilde ha. Jeg vil traktere Dig med kaffe – får jeg lov? A

sig ja! Jeg har dejlig tyk fløde stående og friskt wienerbrød – a sig ja, da.»

«Tak, jeg vil gruelig gjerne ha kaffe, jeg,» sa Lucie.

«Englebaren,» smisked Nilsen og kyssed på fingeren til hende. «Så spenderer Di vel et glas kirsebærrum, Olsen?»

«Både et og to.»

Nilsen gik hen til kakkelovnen, hvor en blikkjedel stod og surrede på et hui i det nederste rum. Hun tog frem en kaffekande fra piedestallen.

«Jeg bler så varm på bena mine,» sa Lucie. «Jeg får ha af mig disse pampussene mine,» hun satte den ene fod foran den anden og skjøv på den.

«La mig hjælpe Dig da,» og i et nu var Olsen på knæ foran hende med snadden i munden. «Nej herregud, der har vi 'en jo igjen den uskyldi'e små pusselanken hennes,» udbrød han henrykt og kjærtegned med begge hænder hendes fod. «Og så fine, bløte sko, da.»

«Ish å ækkel Di er da, Olsen,» Lucie kniste og rykked lidt i foden.

Nilsen stod med ryggen til og skjænked vand på kaffekanden. I det samme blev der banket på døren, og hun gik hen og åbned. Det var en [72] pige, som skulde levere en hat og gi besked om, hvad der skulde gjøres ved den. Nilsen gik udenfor og lukked døren efter sig.

Olsen la snadden fra sig.

«Søte, søte Lussia mi',» læsped han, og tog med et sikkert tag om hendes ben lige op til knæerne og strøg rundt op og ned ad dem.

«Jeg mener Di er slik! La bli da, la bli da, Olsen, eller ved gud, jeg skriker,» sa Lucie og søgte at støde ham fra sig. Men Olsen holdt fast, og la sit ansigt ind til hendes bryst. «Giv mig en kys da, for gammelt kjendskabs skyld,» sa han.

«Aldrig i verden,» sa Lucie og vred sig til siden.

«Giv mig en kys da, eller så tar jeg 'en med magt,» hvisked Olsen og rakte munden op imod hende.

«Slipper Du mig da, da?» spurgte Lucie.

«Ja gi mig 'en bare.»

Lucie bukked sig over ham.

Han slap taget om hendes ben, greb hende om livet og kyssed hende tæt på munden, mens han knuged hende til sig.

«Søte ungen min,» sa han afbrudt og stakåndet. «Aldrig har jeg holdt af noen så'n som af Dig, og aldrig kommer jeg at gjøre det heller. Nilsa holder på med dikkedarier for mig, men før jeg vil slå an med det gamle, skranglete. –»

[73] Det tog i dørlaasen, og Olsen luded sig hurtig ned og greb Lucies anden fod, som endnu havde gummistøvlen på. «Fælt så slem den var at få af, da,» sa han undrende, da Nilsen atter stod i stuen.

«Her går det nok for sig,» sa Nilsen spydig, og satte kopper og en tallerken wienerbrød frem på bordet.

«Han er rent huegæl'n, den Olsen,» lo Lucie. «Ligge der og kramse sålænge med di stakkars, uskyldige pampussene.»

«Aa, han ved nok hva' han gjør, den karen,» vrissed Nilsen. «Han er om sig på alle kanter.»

«Nå går jeg sta etter kirsebærrommen,» sa Olsen, og trak en gammel, sort bonjour, som hang over en stoleryg på sig.

«Var han nærgående mod Dig?» spurgte Nilsen, da Olsen var ude af døren.

«Nej da, han bare gjorde lidt gjøn, vel.»

«Olsen går altid over stregen,» sa Nilsen, og satte sukkerskålen og flødemuggen fra sig på bordet. «Han mangler takt.»

«Gid å det er underlig rart at være her sammen med Olsen og Dig igjen!» råbte Lucie, og gjorde en bevægelse som om hun blev kildret.

«Ja, Du kan så sige. Men det bedste er nu, at Du ikke er blet det mindste granne' stor på det. Det er virkelig så sødt af Dig.»

Nu kom Olsen tilbake og satte en flaske med [74] broget vignet og rød, lakked prop fra sig på bordet. «Ja, glasser får Dere lægge til, Nilsa.»

«End en ny! Der var jo en slump tilbake på den gamle,» sa Nilsen. «Han har nok tat spenderbuksen på sig idag, ha, ha, ha!»

«Tror hun, vi sætter slumper frem til så'nt besøk?» Olsen så forståelsesfuldt på Lucie. «Det kan passe sig, når vi er for os selv, men ikke i dette tilfælde.»

Olsen drak tre kopper kaffe og skjænked flittig iaf flasken især for sig selv. Nilsens gråblege kinder fik efterhånden en hektisk rødme, og Lucie blussed og lo i ét væk og påstod, at hun blev rent ør af rummen, og at hun ikke hadde havt en så fornøjet kvæld, siden hun gik fra Tivoli. Olsen blev blassere og blassere, og håns

små, grågrønne øjne svømmede i en blank fugtighed.

Pludselig la han den venstre hånd sammenfoldet op på skulderen, bevægede den højre frem og tilbage, som om han spillede violin og nynnede en dansemelodi.

«Ja, den!» råbte Lucie og sprang op. Hun tog et tag i sine skjorter, trak dem op over anklerne, og begyndte at figurere på gulvet.

«Nej, så skal vi ha os en orntli' polket,» udbrød Olsen og rejste sig. Han greb Lucie om livet. «Blås melodonten på en kam, da Nilsa! Dere vet den,» han nynnede nogle takter af en [75] polka. «D'ær formye at både synge og danse på samme gang.»

I et øjeblik havde Nilsen fåt frem en kam, som hun vikled papir om og gav sig til at blæse på af alle kræfter.

Olsen klemte Lucie tæt ind til sig og danste afsted på det møbelfrie gulv med hop og svingninger. Hendes fødder berørte neppe gulvet, og hendes ansigt strejfed ofte Olsens kind. Af og til skreg hun af latter og råbte, han måtte stanse.

Men Olsen blev ved. At Nilsen indimellem lod kammen falde ned i skjødets, mens hun nippede til glasset og lo med hænderne på maven, forstyrrede ham ikke.

«Nå, en vals da!» råbte han og stod et øjeblik stille for at besinde sig på takten. Og så gik det løs, til Nilsen skreg, at hun ja så gu' fik svindsot.

«Nå en gallop da! Ær Dere så gammel og skral, at Dere ikke kan bli ved? Klem på da, Nilsa!» Og Nilsen klemte på, indtil Lucie og Olsen formelig rullede overende i sofaen og pusted som blæsebælger, mens sveden trilled over deres ansigter.

«Hahahaha, hahahaha! Det kan en kalde for en orntlig svingom,» lo Olsen, og tog sig med begge hænder om nakken. Nilsen og Lucie stemte i med. Tilsidst sad de og gisped efter vejret og [76] trygled hverandre om ikke at få hverandre til at le mere.

Omsider kom Lucie til besindelse og så på klokken.

«Gud, den er alt syv!» udbrød hun forskrækket. «Jeg må hjem og det på flygende flækken!»

Olsen og Nilsen gjorde indsigelser, men Lucie skyndte sig at ta kåben på. Hun blev angst for at Theodor skulde komme hjem før hun.

«Gje tål da lidt,» sa Olsen. «Jeg føller Dig, kan Du vel vite. Det ær ikke for en

dame som Dig at gå alene på gata nå da, lel. Jeg skal bare sta etter frakken min.» Olsen skyndte sig ud.

«Jeg vil også følge Dig,» sa Nilsen og tog sit tøj frem.

Der var en misfornøjet lyd i Olsens stemme, da han ved tilbagekomsten sa: «Nåda, skal vi være tre mann stærk, det var mye osså, det.»

«Ja, jeg trenger rigtig til at lufte mig,» sa Nilsen.

Da de gik nedover trapperne, tog Olsen Lucie fast om håndledet, idet han stak pegefingern op under hendes kjoleærme og førte den frem og tilbage på hendes bare arm. «Jeg skal leje Dig,» sa han. «Her er rejnt farligt for ukjendte folk.»

Lucie blev pludselig så vammel ved ham, at hun kunde ha slå ham i ansigtet og bedt ham [77] rejse og ryge så langt han kunde komme. Men en slags medlidenhed eller ulyst til at bryde stemningen afholdt hende fra at la sig merke med sin uvilje. Da de var kommet ned i anden etage, hvor bliklampen fremdeles hang og oste, klemte han sig så tæt op til hendes hofte, at han formelig trådte hende på tærne.

«Nej, dette går for vidt, Tivoli-Olsen,» tænkte Lucie, og gjorde hånden løs med et hastigt vrid, idet hun blegned af ærgrelse.

«Gud, å hun er forelsket i mig,» sa Olsen til sig selv. «Hun er rejnt dånefærdig.»

«Uf, hvor den lampen er skidden og ækkel,» sa Nilsen, som gik i forvejen. «Men det er da altid bedre end ingenting.»

I trappen, som førte ned fra anden etage, la Olsen armen om Lucies liv og hvisked tæt op til hendes kind: «Vil Du møte mig en kvæll, da Lussia?»

«Det har Du for Du gik herved,» tænkte Lucie. Hun følte sig svimmel efter kirsebærrummen og dansen og lod sig viljeløs føre afsted. «Gid, om Theodor vidste det!»

«Kom få armen din,» sa hun til Nilsen, da de var gåt over gårdspladsen og portrummet og befandt sig på gaden.

«Jeg vil nå ossa ha en arm,» sa Olsen og tog fat i Lucie.

[78] «Nej, vet Di hva', Olsen, jeg vil ikke gå afsted som en anden arrestant, heller.» Lucie værged for sig.

I det samme de skulde passere huset, hvor Gerner havde kontor, kom en høj,

slank herreskikkelse ud af porten.

«Ja, så slepper Du Nilsa, og går med mig alene,» sa Olsen med høj, påståelig stemme.

Herren, som var lige foran dem, vendte sig hurtig om. Skinnet af gaslygten tæt ved strejfed det halve af hans ansigt, og Lucie gjenkjendte sin mand.

Lynsnart vendte hun sig om og gav sig noget at bestille med spænden på kåben oppe i halsen.

«Ær det noe jeg kan hjælpe Dig med?» spurgte Olsen og førte hånden op under hendes hage.

«La bli mig,» sa hun bidsk og slog Olsen over fingrene. «Det var min mand, som gik der, så han mig, blir jeg evig uløkkelig.» Hun drejed angst hodet efter Gerner. Der gik han med rolige skridt et stykke borte.

«Dere værs'go ikke føller mig,» sa hun med øjnene fæstet på Gerners ryg. «Tror Dere, *jeg* vil ha slikt drags med mig langs gata? Jeg, som er fin frue! – Slik en slarv som Di, Olsen, og Du, din fløjfille!» Hun stamped i [79] gaden, og stemmen skjalv af hån og sinne. «Nu løper jeg hen til min mand. – Hold Dere bare unna, ellers sætter han kongstabelen på Dere,» det kom i lynende fart, og inden Olsen og Nilsen fik besinde sig på den uventede overgang, var hun langt henne i gaden.

[VII.] Hjemme igjen.

[n3](#)

[80] Hun så sin mand dreje om ved husrækken på Grand-Hotelsiden og gå nedover på fortouget. Hurtig fløj hun tværs over gaden og løb afsted forbi Storthinget og Studenterlunden. «Puddersukkersneen» drev omkring hendes fødder, og hun drog vejret med en halvkvalt hvæsen, mens hjertet banked, så hun syntes, hun måtte omkomme. Det gjaldt at være hjemme før Theodor. Ved begyndelsen af Drammensvejen stansed hun lidt for at puste ud. Så løb hun igjen med små, hoppende skridt lige til porten i Incognitogaden.

Skjøndt hun var sikker på at være langt forud for sin mand, var hun så angst, at knæerne skjalv under hende, da hun gik op over trapperne. Udenfor

entréedøren ventede hun lidt, før hun ringte på, for ikke at være altfor forpustet, når Martine lukkede op.

[81] «Min mand er da ikke kommen vel?» sa hun ligeegyldigt.

«Nej, frue.»

Hurtigt afførte hun sig sit overtøj og sine gummistøvler, fik lampen tændt i dagligstuen og tog en bog. Men så huskede hun, at Theodor bedre likte at se hende med et håndarbejde om aftenen, og tog derfor et broderi frem.

Det varte omtrent ti minutter, før Gerner kom. Lucie hørte ham gå ind i spisestuen; der tabte hans skridt sig.

«Monstro han ennå ikke vil snakke til mig,» tænkte hun og lod arbejdet falde ned i skjødet.

Lidt efter kom han tilbage og gik ud igjen i entréen.

«Pokker! Har Du set på maken,» Lucie rejste sig og fôr med arbejdet i hånden hen og åbnede døren.

«Går Du bort igjen, Theodor?»

«Ja.»

«Kommer Du ikke hjem tilaftens?»

«Nej.» Han satte hatten på, tog hanskerne op af lommen, greb spaserstokken og var væk.

Hun gik ind igjen i dagligstuen, løb trampende hen over gulvteppet, knyttede hænderne og fnøs så småt. «Huf, så'n en mand,» sa hun ganske højt og kyled broderiet fra sig, så det fløj over bordet hen i hjørnesofaen.

«Olsen, Chrestian, takke mig til for han. [82] Råtamp er han, men kjød og blo'. Han kunde da få mun'en på gli' og lod en ikke sitte der som en an'en jomfru Svensen. – Nå går han der og er sint og galen for ingenting. – Ja, havde Du endda vidst *det* – å gid! havde Du bare vidst *det*. – Du havde vel mindst dræft mig da. – Det har jeg for det, jeg var tro mot'en.»

«Nej tak, hun skulde ingenting ha,» sa hun til pigen, som kom og spurgte, om fruene vilde drikke te. Hun var så stoppende mæt af alt det wienerbrød. – Den kirsebærrummen havde livet hende svært op. Hun var bleven så glad af den, at hun ikke kjendte sig selv igjen. Kirsebærrum hadde de ikke i huset, men nok noget andet stærkt og godt. Hun vilde min sandten drikke sig lidt på lyran. Hvad

skulde hun ellers fordrive tiden med?

Hun gik ind i spisestuen, tog frem en flaske svensk punsch, fyldte et glas og tømte det langsomt i ét drag. – Å jo, i grunden var det nok så dejligt at være lidt alene. Hun skjænkede sig et glas til og drak det. «Godt og sødt og stærkt,» hun smattede med tungen efter det. «Theodor holder god punsch. Dingelingeling for Massa,» nynnede hun og gik svingende med tornuren ind i soveværelset.

«Dingelingeling for Massa,» blev hun ved, mens hun tog frem sit brudeslør, et par lysegule [83] silkestrømper, Theodor engang havde forært hende, et romersk skjærf, nogle tøjblomster og et kort, brodert underskjørt. Det bar hun ind i dagligstuen og la det på en lænestol foran det høje, brede pillespejl.

«Maskerade, nattens dronning, udslåt hår,» hun rev håret op og klædte sig af.

«Gid, å di strømpene sitter dejlig,» hun strøg ned over sine smukke ben. «Det var noe for Olsen, det, ha, ha, ha,» hun løb på strømpelæsten ind til buffeten og drak mere punsch.

Da hun kom tilbage tog hun på sig skjørtet, stak det romerske skjærf fast med en guldbroche i den broderte chemise på sin højre skulder, og slyngede enderne sammen på venstre hofte.

«Nikola, Nikola,

åh, åh, åh.

Nikola, Nikola,

åh, åh, åh!»

sang hun, mens hun betragtede sig selv i spejlet og knipste med fingrene. Så samlede hun sit svære, gule hår, der nåede forbi skjørtesplitten, løftede armene, så det høje, hvide bryst stolt stod frem, knyttede håret sammen i nakken med et rødt bånd, stak blomster ind paa issen og heftede brudesløret over det hele, så det faldt som en hvid flod lige ned til fødderne.

Klask, klask, hun slog sig på hofterne og sang:

[84] «Med stramme bukser og ri'de ben

Volte marche! Volte-marche!

og damerne står

og ser sig tilba'rs:

En pryd for kavalleriet!»

«Å gid, å gid, å søt Krohn var, dengangen han sang det, han glemmer jeg da aldrig i verden. Ja, i «Splendid» var han osså søt.»

Hun blev stille og brast i gråd og strakte armene ud mod sit grædende billede i spejlet. Ja, hun var jo vakker, gid, å hun var vakker, men hun havde aldrig set det som iaften. «Og den tosken, Theodor. – Leve her i Incognitogade sammen med en gammel, skikkelig fyr, som en an'en slavinde eller jeg vet ikke hva'. Er det noe for en, som har vært både i London og Quebec med fru Thorsen og barne.» Silkekjole til hverdags og pelsværkskåbe? hun spytted på det. Nej, gjøre sin lykke ute i den store, vide verden, ture, til en ikke orked mere, og så gifte sig med en gammel Haba, så en kunde ha en sorgfri alderdom. – Singelingeling for Massa, Singelingeling for Massa. – Som fru Rejnertson siger, at di fine damerne gjør, ja ikke turer, nej, ossen valdet nå da? Det var mændene hun mente, de turte sig først hal't ihjel, og så gifted di sig med en liten uskyldighet ... Kunde der være noen morro i *det* da? At få et menneske til at være tro mod sig, som ikke vidste bedre, men en som [85] hadde levd med andre mænd og kjendte til forskjellen i kjærliglieden, det var noe det. Det blev akkurat så mye som at få en mand til at være tro imot sig.

«Theodor var nu så gammel han, så det var vel ingen sak. – Én viktig hindring for lykken er ialtfald ryddet afvejen, hva mente hun med det mon?» Hun grundet lidt og svingled sagte på benene.

«Jeg har drukket formye, tror jeg.» Så la hun sig hen på sofaen og lukked øjnene og syntes hun sank og sank med en svimlende fornemmelse.

Klokken tolv kom Gerner hjem. Da han fandt Lucies seng tom og urørt, gik han gjennom værelserne og søgte efter hende, og blev stående som forstenet foran sofaen, hvor Lucie lå. Han åbned øjnene helt, mens den øverste del af ansigtet liksom blev større og mere fremspringende, og partiet omkring munden formelig skrumped ind.

Lucie lå på ryg med lidt åbne læber og trak pusten dybt og regelmæssigt, mens brystet løfted sig under den tynde chemise. Armen og det ene ben hang ned mod gulvet. Det lange, gule hår skjulte den ene skulder og et stykke af den hængende arm, og brudesløret fejed henover gulvet. Gerner satte lampen, som han hadde bragt med fra soveværelset, fra sig på bordet.

«Dejlig er hun,» han fik et mildere udtryk – «ta hende i armene og bære hende ind i sengen,» [86] han trådte nærmere og bøjede sig over hende, men så huskede han på, at han ikke måtte spolere virkningen af straffen for forseelsen imorges, og rettede sig hurtigt op.

«Det er altså hvad hun tar sin tilflugt til, når hun kjeder sig. – Lever sig tilbage i mindet om gamle dager.» – Hvorledes skulde han vel bære sig ad med at få pillet alle disse unoder ud af hende? Det var nok ikke så let at opdrage hende, som han havde bildt sig ind. Han fik nok se til at ha et øje på hver finger.

Forsøgte hun ikke endog på at sætte sig op imod ham, svarte uforskammet, som nu imorges. Forbitrelsen blussed op i ham. Det måtte tages med strengthed, rykkes op i spiren; hun måtte lære engang for alle, at *sligt* gik ikke an. Var det den taknemmelighed, hun skyldte ham? Nej, hun måtte undskylde, korreksing af *hende* tålte han ikke. Hun skulde få føle, hvad hun havde gjort. Han vilde nok tilgi hende, men først skulde hun straffes eftertrykkeligt.

«Og slig som her ser ud,» han så sig om i stuen. «Demimondeagtigt.» Der lå korsettet hendes på gulvet, strømperne i en tul oppe på bordet, kjolen hang over en stoleryg, og skjørterne var slængt hen på en anden. På konsollen foran spejlet lå der hårnåler og en kam med afredte hår.

«Stå op, Lucie,» sa han barsk, «og se til *Du* kan komme iseng.»

[87] Lucie rejste sig med et sæt og en hæs strubelyd og gned sig i øjnene.

«Hvis det ikke var for pigens skyld, måtte Du gjerne være bleven liggende, siden Du selv har valgt Dig det sovested, men jeg vilde ikke la hende finde Dig udmajet som en bulesangerinde.»

Lucie så sig forvildet om og lod tilsidst blikket glide ned over sin person. Hun havde ganske glemt, hvorledes hun så ud, og da hun nu opdaged det, bed hun sig i læben, lod hodet hænge og krøb sammen på sovakanten som for at gjøre sig mindre.

«Se så til, Du får samlet sammen klærene og kammen og hårnålene, som flyder her efter Dig allevegne,» sa Gerner. «Jeg ønsker ikke, Du skal gjøre dagligstuen til en Tivolifoyer.» Dermed tog han lampen og gik.

Lucie ventede, til hun kunde regne ud, at han måtte være kommen iseng. Så listed hun stille ind på soveværelset. Gerner talte ikke til hende, og sagte og

forsigtig klædte hun sig af.

Både næste dag og den derpå følgende blev Gerner hårdnakket ved med sin taushed. Lucie blev tilsidst så forpint og elendig, at hun var rent ude af sig selv.

Da Gerner den anden dags aften kom fra kontoret og trådte ind i sit værelse, fôr Lucie imod ham og kasted sig plat ned på gulvet, og idet hun brød ud i højroestet gråd, tigged og [88] trygled hun ham om tilgivelse for det, hun havde sagt forleden morgen. Hun havde ikke ment det, hun vidste så vel, hvor langt ophøjet han var over hende, hun, som bare var en filletøs ved siden af ham. Det var skammeligt og dårligt af hende at være uskikkelig, når han var så snil og vilde rette på hende, ham, som hun skyldte alt hvad hun var og havde i verden. Å, men hun kunde ikke leve, hvis han ikke var blid på hende; hun havde vært så fortvivlet og ulykkelig disse dagene, hun havde fåt sin straf, og det havde hun havt godt af, for nu først havde hun lært at indse, hvad han var for en mand, og hvor stygt hun havde båret sig ad imod ham.

Gerner stod og så ned på den flade bue, som hendes legeme beskrev foran hans fødder, hvor hun lå hvilende på albuen og den ene hofte og med hånden for ansigtet, mens der gik rykninger gennem skuldrene af den heftige gråd.

«Rejs Dig op, Lucie,» sa han, da hun havde fåt fremhulket, hvad hun havde på hjærtet. Han bøjed sig over hende med et rørt smil i mundvigerne, tog om hendes liv og trak hende op til sit bryst.

«Så, så,» hvisked han ømt og trykked hende til sig, idet han kyssed hende. «Nu kjender jeg min gamle, søde Lucie igjen.»

[VIII.] Nilsa.

[n4](#)

[89] En månedstid senere havde Gerner, da han en aften kom hjem fra kontoret mødt Nilsen i trappen. På hans misfornøjede spørgsmål til Lucie, havde denne for at redde sig, lavet en historie om, at Nilsen var kommen for at be om pengehjælp, da hun for øjeblikket holdt på at sulte ihjel. Gerner var bleven mildere stemt ved at erfare, at Nilsen altså ikke havde søgt hans kone i egenskab af veninde, men havde dog bestemt forlangt af Lucie, at hun ikke mere skulde modta hende. Hvis hun virkelig var så trængende, måtte hun heller ta sin tilflugt

til at skrive. Så kunde Lucie sende hende nogle kroner. Bagefter var det faldet ham ind, at det måske var rettere, han tog sagen i sin egen hånd og fik gjort en ende på det. Han havde så spurgt Lucie om, [90] hvor Nilsen bode, men fåt det svar, at det vidste hun ikke, såsom hun havde glemt at spørre hende om det, hvorpå Gerner havde tat sin tilflugt til vejviseren.

Næste formiddag sad Nilsen og syde på en sort blondehat, med uredt hår og et gammelt overskåret wienersjal knyttet omkring sig. Af og til la hun hatten på bordet, gned sine smale, blåvalne hænder og ånded på fingrene. Der lugted surt af kold tobak, for der havde ikke brændt i ovnen siden den foregående aften, da Olsen havde vært der.

På bordet mellem papæskerne stod en kop, hvoraf der havde vært drukket sort kaffe, og en klinket asiette med en halvspist surbrødskive, tyndt påsmurt med hvidt, hårdt smør. Nilsen så trist og træt ud. I kinderne var der mørke fordybninger, og den tykke underlæbe var sprukken og skorpet.

«Så mørkt det er idag.» Hun flytted sig nærmere til vinduet med sit arbejde.

«Huttitu, hvor her trækker.» Hun løfted hodet og så over gårdspladsen hen på fremhusets grå stenmur med de høje vinduer, der havde gardinkapper oventil og nedentil grønne jalousier, hvorpå der med store bogstaver var skrevet: Varelager. Så slog hun knude på tråden, og med en knirkende lyd gik nålen ud og ind gjennem den skjøre hatteform.

[91] Der blev banket på døren.

«Kom ind!» sa Nilsen og så ængstelig op.

Nu var det vel huslejen igjen.

«Ær det kanskje frøken Nilsen sjøl?» spurgte et bud, som blev stående ved døren med huen i hånden.

«Ja far, det er mig, det.»

«Værsgo', jeg skulle levere Dere dette,» budet trådte nærmere og la et brev fra sig på bordet.

«Hvem er det fra?» spurgte Nilsen og så begjærligt undersøgende på adressen.

«Det vet jeg ikke, men det var nå advokaten sjøl, som leverte mig det, da. Jeg skulle levere det til frøken Nilsen sjøl, sa han, og nå må Dere vite, at Dere har tat

imot det. Ajøs.»

Nilsens hjærte banked af nysgjerrighed, og de frosne fingre skjalv, da hun lukked brevet op. Der lå to nye tikronesedler og et papir med en tyk, elegant herrehåndskrift.

«Du slette tid,» sa hun, og begyndte at læse

«Frøken Nilsen!

Vedlagte lille pengesum beder jeg Dem modtage uden nogen slags betænkelighed. Det er mig en glæde, at kunne yde Dem denne lille håndsrækning, og De må helst ikke anse det for en gave, men snarere som et simpelt vederlag for, hvad De i sin tid gjorde for min nuværende hustru.

[92] Skulde De senerehen komme i forlegenhed, vil jeg fremdeles være villig til at hjælpe Dem, det vil da naturligvis sige inden visse, rimelige grænser. Men det er mit bestemte ønske, at De ikke henvender Dem til min hustru, eller nogensinde forsøger på at opsøge hende i hendes hjem. Min hustrus forandrede forhold gjør det ønskeligt, at hun ikke vedligeholder bekjendtskaber, som skriver sig fra en tid, som både hun og jeg gjør bedst i at glemme.

Håbende, at De vil vide at respektere min vilje i dette anliggende, tegner jeg med agtelse ærbødigst
T. A. Gerner.»

«Tak, hvis han tror han kan kjøbe mig,» sa Nilsen indigneret og kasted brevet på bordet. «Di er nok ikke kommen til den rette denne gangen, hr. Gerner.»

«Sligt byde I mig ej, hr. ridder.» Nilsen korsed armene over brystet uden på wienersjallet, retted sig i lyggen og kasted hodet bagover:

«Jeg fattig er og født af ringe byrd,
men har en adalbåren sjæl som eders
og vel tusenfold så ren.»

«Nej, di mandfolkene, di mandfolkene! Di går på rov, ja så gu på rov,» hun lo fornøjet. [93] «Bare fordi han så mig i trappen i går aftes. Ja, jeg mærked det nok på ham,» hun nikked energisk – «øjnene hans formelig gnistred med det samme

han gik forbi mig. – Og første gangen oppe hos Lucie, han blev perpleks, ja, så gu perpleks. – En eneste hentydning, og jeg havde draget afsted med ham. Men jeg har altid vært en fintfølede tosk, og derfor kan jeg ha det så godt.»

«Nej, noget så snedig,» – Nilsen rejste sig og gik omkring i stuen. «Forby' mig at gå til Lucie mere for at hun ikke skal merke noget – han vil ha mig for sig selv, ha, ha–a!» Hun løste sjallet af sig, stilled sig op foran det lille aflange spejl i slidt forgyldingsramme over komoden, tog hårnålerne af sit hår, piller fletterne op og redte håret omhyggeligt.

«Og så slut og klokt, som han har skrevet, ingen skal kunne se, at det er et så'nt brev. Men han kan tro, jeg gennemskuer ham. Jeg skriver et knusende svar –, så kommer han selv og vil overtale mig. «Nej, nej hr. Gerner! det nytter Dem ikke, det nytter Dem aldeles ikke,» hun vendte sig mod døren og slog ud med armen: «Elsker mig, siger De? – Jeg er ikke af den sorten, gå til Deres kone med Deres kærlighed. – Hva' hører jeg? Di vil eje mig?» hun gav et kådt hvin fra sig og flygted op til vinduet. «Det skulde De sagt før, min herre,» kom det så højtideligt, [94] ledsaget af en afværgende armbevægelse. «Nu er det for sent.»

Hun vasked sit ansigt og sine hænder, hægted korsettet om sit slunkne liv og iførte sig sin bedste kjole. Så fandt hun frem af komodeskuffen papir, tog pen og blæk og begyndte at skrive.

Hun skrev et brev på to sider, men da hun læste det igjennem, likte hun det ikke. Det er bedre at være kort og fornem, sa hun og tog et nyt papir.

«Hr. advokat T. A. Gerner!

Jeg sender Dem herved pengene tilbage og beklager den misforståelse, som har gjort sig gjældende. Hvis de gode herrer engang kunde lære, at det, at være fattig og tilfals, ikke altid er det samme, vilde meget være vundet.

Deres ærbødige

Severine Nilsen.»

Hun tog de to tikronesedler for at lægge dem ind i brevet, men faldt i tanker over dem. Gud hvor længe det var siden hun havde set en tikroneseddel. Tænk, hvad hun kunde få for disse penger. Støvlerne hendes var så fillet, at hun ikke kunde gå med dem uden galocher, og nu var der huller i galocherne også. Hun

blev så dyende våd på fødderne i dette sneslabse om dagene. Og [95] så kunde hun købe ved og kul. Ingenting tog så på hende, som at sidde og fryse. Kjøbte hun for fem kroner i kul og ved, så havde hun, til varmen kom i vejret, og så kunde hun få sig lidt sommertøj for resten. Hun ejed jo ikke noget at ta på sig, når det blev solskin, for det gamle, hullede uldtørklæde kunde hun da umulig gå med længere. Nej, det vilde være synd at gi pengene fra sig, rent selvmorderisk. Hun burde hellere ta det som et tegn på, at gud sørged for hende. Menneskene var jo bare redskaber i Vorherres hænder, det vilde være hovmodigt at være stolt. Hun tog et nyt papir og skrev:

«Hr. advokat T. A. Gerner!

Deres brev og penger har sat mig i den højeste forundring. Jeg forstår ikke hvad De mener dermed, men modtager pengene som et lån, jeg snarest muligt vil tilbagebetale. Når jeg gjør det, er det ene og alene for ikke at såre Lucies mand. Mærk Dem det, hr. Gerner, det er kun i egenskab af Lucies mand, at jeg indlader mig med Dem.

Deres ærbødige og fintfølende
Severine Nilsen.»

«Nu kommer han naturligvis og vil besnære mig. Det ægger op at vise kulde,» hun lo så småt, mens hun la brevet sammen og stak det ind [96] i konvolutten.
«Men jeg skal vide at svare ham. Det skal i altfald ikke gå let.»

Da Gerner læste hendes brev på kontoret, før han gik hjem til middag, kom der en hånlig trækning i hans mundviger. «Slikt et spjåk,» mumled han, idet han rev brevet istykker og kasted det i papirkurven.

[IX.] Før selskab.

n5

[97] Der var gåt to år, og de var i slutningen af marts.

Theodor og Lucie var buden til Mørks til Middag, og Lucie sad pyntet og færdig og ventede på, at Theodor skulde komme hjem fra sin sædvanlige søndagformiddagstur.

Hun sad på en lav mejestol og stødte trævent foden mod gulvteppet, så den langsomt gynged frem og tilbage. Hun var gråbleg i kinderne, mundvigerne var nedtrukne og øjnene så frem for sig med et ligegyldigt blik.

I dag skulde han da slippe for at vente på hende. Så fik han da ikke *det* at grine for.

Forresten vilde hun helst bli hjemme. Der var sandelig ingen morro i at gå ud med Theodor, for han sad der og vogted på hende med de store, [98] hvide, påpasselige øjenlågene sine, som nåde overalt, og var efter hende i hver en krog, ja tværs gjennem vægger og lukte dører.

Slikt et utyske som Theodor var. Så'n som han kunde gå og nitie dag efter dag, ja uge efter uge, og ikke se til den siden, hvor hun var, hvis hun havde vogtet at svare et støv eller bare sat op en mine, når han gren på hende. Som dengangen i vinter nede i teatret. Var der noen rimelighed i at skabe sig, som hun skulde gjort den værste ugjerning, bare fordi hun havde tat op paraplyen for en gammel herre, som vist både var blind og and't. Å gud, hvad hun havde gåt igjennem dengangen – bare fordi hun var blet ærgerlig og havde spurt ham, om han syntes, der burde være straf for at ta op paraplyer for gamle herrer, da?

Hun trode, hun var blet gal tilsidst af den tiingen hans, så'n som hun gik i feber. Også den hjærtebankingen da, når hun hørte, han kom hjem om dagene, eller hun bare sad og vented på ham. Hun havde syntes tilsidst, at der var spøgelser i krogene og sorte skygger allesteder, som sneg sig forbi hende. Og når han sad der og tied, var det liksom at den tiingen hans suste hende ind i ørene og fylgte hende op med angst, å slig angst, slig angst, så hun tilsidst tænkte på at dræbe sig af bare angst. Og først når hun krøb på sine knæ for ham og tigged og gråd som [99] et galt menneske, tog han hende til nåde igjen. Slig var det altid. Først da tog han hende til nåde igjen. Å gid, hvor han havde knækket hende, – han var stærk, den karen, og han gav sig ikke, ikke om han så satte livet til, gav han sig.

Nu havde han fåt det som han vilde; nu gik hun her på nåler bestandig og var så ræd ham, at hun skjälv over hele kroppen, bare han så på hende. Nu havde han fåt opdraget hende, og nu syntes han nok, det var vel og bra, for nu var han nokså nådig og blid på hende. Men han skulde bare vide, hvor arg og bitter hun var på ham. Hun syntes undertiden, hun gjerne kunde dræbe ham for at hævne

sig på ham. Gud gi', hun bare aldrig havde hverken kjendt eller set ham.

Hun rejste sig, gik nogle gange frem og tilbage og satte sig ned igjen. Ikke et menneske havde hun heller til at snakke med. Ikke Nilsa engang, for nu, siden hun og Olsen havde giftet sig, var Nilsa så ræd for hende, som hun kunde vært den onde selv. Og med fru Rejnertson blev det ikke noget; hun var altid lige sød og hyggelig mod hende, men hun kunde aldrig åbne sig for hende. Det var liksom der stod noget imellem. Også generte hun sig for hende. Det blev altid bare til, at fru Rejnertson sad og snakke, og hun sad og hørte på og syntes, fru Rejnertson var et [100] dejligt menneske, men ikke så'n, at hun kunde betro sig til hende.

Og børn fik hun heller ikke. Havde hun nu endda fåt det, så kanske Theodor vilde blet anderledes mod hende, så havde han ialtfald ikke havt det at gå og beskyldte hende for. Så'nt forfærdeligt humør han var blet i de gange, hun havde trod, hun skulde ha en liden og var kommen til at narre ham. Liksom hun kunde hjælpe for det. Det var tværtimod netop hans skyld. Det var hun så vis på. Men det skulde hun da vel vogte sig for at slå på mere. Det havde han da kurert hende så bra grundig for. Uf, hvor giftig han havde vært dengangen.

Hun var lej og kjed hele grejen, endda hun bare var 23 år. Om ti år blev hun 33, om tyve 43, om tredive 53. – «Du store tid, ossen skal jeg slippe gennem alle de årene da!» Hun retted sig op, slog hænderne for ansigtet og bukked sig forover. Så hørte hun Theodor komme og fôr op. Hun gik hen til sybordet, tog sit arbejde frem af kurven og folded det ud med famlende, ligegyldige fingre. Da Theodor så lukked på døren og spurgte, om hun var færdig, la hun arbejdet sammen, fulgte efter ham ud i entréen og tog overtøjet på.

[X.] Hos Mørks.

n6

[101] Middagen var forbi, og damerne sad omkring bordet i dagligstuen og drak kaffe.

Fru Mørk fortalte om sine pigejenvordigheder. Barnepigen var stå op midt om natten og var gåt på bal, og gutten havde skreget sig blå, før de havde hørt det ind til sig i soveværelset.

«Ja de pigerne, de pigerne! Og alt det, de ødelægger da. En måtte ha et hav at

ta af, og endda slog det ikke til.» Det var fru Lund, som talte. Hun var kaptejnsfrue med 8 børn og stræved svært for at komme ud af det med månedspengene.

Og så gik det løs med historier om tjenestepigernes ødselhed og udskejelser. Når den ene slap, tog den anden fat.

Lucie sad og hørte på med et stivt smil. [102] Ingen af fruene henvendte sig til hende, men satte hende liksom uvilkårlig udenfor. For at bøde på det pinagtige i situationen lod hun, som hun var svært interesseret. Hun rysted ofte på hodet og sa på passende steder: «Nej si' da, å fy da!»

Herrerne kom ind fra rygeværelset med blanke ansigter og smilende øjne og satte sig mellem damerne.

En ung fyr med røde hænder og hørgult hår, der stod op i en stiv spids midt i panden, gav sig i snak med Lucie.

«Har fruene været mye på danseballer i vinter, da?» spurgte han.

«Nej da, min mand bryr sig ikke om at danse, desværre.» Lucie smilte indladende.

«Nej, jasså, da,» sa herren og blotted alle sine store, stygge tænder. «Det skulde han da sandelig få lov at være nødt til, når han har en så ung kone, lel. Var Di kanske ikke på karnevallet heller, da?»

«Et udmærket billede af fru Mørk, Du.» Gerner kom hen til Lucie og rakte hende et kabinetsbillede, idet han vendte ryggen til herren med tænderne.

Der gik et lidet ryk gennem Lucie. Hun liavde ikke set Gerner komme ind med de andre og trode, han var bleven i røgeværelset.

[103] «Ja, det ligner svært godt,» sa hun og betragted ivrigt billedet.

Gerner trak en stol hen til bordet og satte sig på den.

«Synes ikke Di osså?» Lucie rakte i sin befippelse billedet bag sin mands ryg til herren der stod og smilte og så idiotisk ud.

«Kan Du ikke la den studen være,» hvisked Gerner. «Vil Du kanske spørge ham ud om, hvor mange danseballer *han* har vært på?»

«Hva' siger Di, fru Gerner?» spurgte fru Mørk. «Spille kort eller sidde og snakke?»

«Min kone spiller gjerne en whist,» skyndte Gerner sig at svare.

«Er det nå galt igjen?» mumled Lucie og så ængstelig på Theodor. «Det er jo bror til fru Mørk, jo.»

«Så'n en krambodrotte,» svarte Gerner indædt. «Bror til fru Mørk – tror Du *det* er fine folk? Ja, nu kommer jeg.» Mørk havde råbt til ham, at l'hombrebordet stod og ventede i røgeværelset.

«Di danser hos fru Rejnertson,» sa Lucie mens hun blandede kortene, og så op i taget, som formelig rysted.

«Ja, *det* er en enkefrue, som fører hus,» svarte fru Mørk. «Det er ikke længer siden end i forrige uge vi var der til stort selskab.»

«Men da danste vi ikke,» sa Lucie og sukked.

[104] «Nej, men iaften var det bare ungdom, som skulde der. Der er så'n styrtende masse med fættene og kusiner i familien.»

«Det er meget, at en enkefrue vil gjøre så'n't,» mente fru Lund.

«Hendes bror, præsten i Arendal, er også så verdslig,» læsped en liden frugtsommelig residerende kapelanfrue med brede blå ringer under øjnene. «Han gir forargelse i menigheden, siger Jensen.»

«Og hun forsvarer Albertine,» vedblev fru Lund. «Det er det, jeg altid siger: når en ingen børn har, så – jeg er glad for mine otte. Heller 16 end ingen, siger jeg altid. Di spiller ud, fru Gerner.»

Der blev snakket og bagtalt meget mere end spillet. Lucie forsøgte et par ganger at få et tag med i samtalen, men det gik ikke. Hun følte sig uvel og tilovers og lod, som hun var meget optat af spillet. Da de endelig skulde spise tilaftens, pusted hun ud i lettelse.

«Jeg synes det ringte,» sa Mørk. De var færdig med at spise og skulde just rejse sig fra bordet.

«Så har det vel vært på gadedøren,» svarte fruen. «Men Du store al verden, hva' er dette for noget?»

Alle stod stille med hænderne bag på stolene, som de holdt på at skubbe bort fra bordet. Violintoner [105] af en marsch og et mudder af dæmpet as lød ind til dem fra det tilstødende værelse.

Fru Mørk gik hen og åbned døren. De andre vendte sig rask om, og så blev der en summen af forundringsråb.

Dagligstuen var propfuld af karnevalsklædte mennesker med masker for ansigterne. En broget blanding af riddere og ridderdamer, bønder og italienske fiskerfolk, zigeunere og danserinder. Fremmest stod en bondeklædt spillemand og fru Rejnertson i lysegrå silkekjole og en guldkam i det brune, blanke hår.

«Ja, hvad synes Di?» sa fru Rejnertson leende til fru Mørk, som blev stående i døråbningen, og slog hænderne sammen. «Mine gjæster var ikke til at styre, de ere rent ellevilde iaften. Først skræmmer de livet af mig ved at komme i maskeradedragter, og så vil de absolut herved. Dere må endelig ikke ta det ilde op.»

«Hvor kan Di tænke – det var just moro, at de fandt på det. Kom nærmere da, værsgo' kom nærmere.»

«Ja, nu kan Dere stå der og være flou,» lo fru Rejnertson hen til sine gjæster, som parvis stod opstillet i en klynge med hinanden under armen og fniste forlegent og hviskede bag maskerne. «Hvad sa jeg?»

«Rigtig brilliant, at Dere kom ned og lived os op,» Mørk gik omkring med en knæggende [106] latter og gav hånden til de maskerede, som bukkede og nejede og gjorde nogle frugtesløse forsøg på at være morsomme.

«Nu skal Dere lade som Dere er hjemme og agere så mye Dere lyster. Vi skal jagu ha Champagne! Se her, Lina,» han rakte en nøglehank ind gennem spisestudøren.

«Nej, ved Du hva', Aksel,» sa fru Rejnertson vredt og snappede nøglerne fra ham. «Pigerne i vinkjælderen ...»

«Nej, se, se, fru Lund!» Lucie var så oplivet, at hun uden videre tog fru Lund i armen og pegte på en harlekin, der gik på hænderne inde mellem lænestolene. «Å gid, å gid lampen da!» hun klemte fast om armen. Harlekinens fødder var tæt ved en porcellainslampe på et lidet marmorbord.

Fru Lund trak sig bort fra Lucie med en stram mine. «Hun er mig vel simpel,» sa hun til kapelansfruen og tog hende under armen.

Champagnepropperne fløj knaldende om inde i spisestuen, og Mørk skjænkede i. «Værs'artig mine damer og herrer!» råbte han. «Di, som vil ha Champagne, må komme ind her.»

«Men først demaskere sig,» sa fru Rejnertson og slog håndfladerne sammen med et klask, hvorpå alle tog maskerne af, og hang dem ind på armen. Så blev

der leen og snakken, og gjenkjendelse og [107] presenteren, og så stimled de alle sammen om bordet i spisestuen og drak Champagne.

Der blev holdt taler og udbragt skåler, og lidt efter lidt veg den noget forcerede livlighed, som havde dækket over forlegenheden, pladsen for strømmende munterhed.

Lucie stod og myste med øjnene hen på en ung, vakker mand, høj og bredskuldret, med mørk moustache og skinnende, friske tænder bag de røde læber. Han havde sandaler på fødderne og en munkekutte udenpå sin løjtnantsuniform.

«Skål frue,» sa han og stødte sit glas mod Lucies. «Coelibatet leve!»

«Hva'fornoe leve?» spurgte Lucie og lo overstadigt. «Det vet jeg ikke hva' er for noe.»

«Di er bedårende, frue!» Løjtnanten kasted hodet bagover og betragtede hende henrykt med sine brune, leende øjne. «Skulde jeg forklare Dem det? Aa nej, jeg vil heller forklare Dem, livad coelibatet *ikke* er. Vi tar glassene med os.» Han bød hende armen.

«Ikke vær for lapset nu da, Knut,» hviskede fru Rejnertson ham i øret, da han og Lucie gik forbi hende. «Hendes mand er så jaloux.»

«Så er det bedst at kurere ham,» svarte Knut tilbage. «Hun er så sød og morsom, tante.»

«Her slår vi os ned,» løjtnanten forte Lucie hen til en liden hjørnesofa i dagligstuen under en høj dekoration af bladplanter, og tog plads [108] ved siden af hende. Han begyndte at konversere hende i en lav, fortrolig tone.

Gerner iagttog dem fra spisestuen, hvor han talte med en ridderdame i sort fløjelskjole og høj perlekam i håret. Han så Lucie le og drikke Champagne. Af og til kasted hun sig bagover og løftede fødderne fra gulvet. En gang trak hun sig til siden, som om hendes kavaller havde vært for nærgående, og så stirrede løjtnanten forundret på hende og blev alvorlig og indtrængende. Gerner's halvåbne øjne kneb sig endnu mere sammen end sædvanlig, og der var nervøse trækninger i næseborene.

«Hvad er det Di ser efter?» sa ridderdamen og vendte sig.

«Munken der, han er morsom,» Gerner fortrak munden til et smil. – «Denne

laps af en løjtnant i munkekutte.»

«Aa, Knut Rejnertson, Knut Løvehjærte»

«Ja, hvorfor kalder de ham egentligt det?» afbrød Gerner.

«Jeg ved ikke rigtig, men det er vel fordi han er en hjærteknuser vel. – Hvad er det for en dame, han taler med?»

«Det er min kone,» svarte Gerner og så på ridderdamen med helt åbne øjne.

«Aa nå, – ja, vi blev vist presenteret, men jeg hørte ikke navnet. Hun er virkelig nydelig. – Bare han ikke hypnotiserer hende.»

[109] «Hypnotiserer?»

«Ja, ved Di ikke det, da? Det er aldeles forfærdeligt, hvad han får folk til at gjøre og sige. I et selskab forleden – pappa vilde ikke gi mig lov til at prøve. Hvad! Op til fru Rejnertson og danse –ja lad os det!» Hun klappede i hænderne.

«Ja, hvad siger vore gjæster!» råbte fru Mørk og så hen på sin mand.

«Vi vil op, vi vil op,» svartes der.

«Lad mig så føre an,» sa fru Rejnertson og tog spillemanden under armen.

«Det kalder jeg gemytligt,» udbrød Mørk og bød fru Lund sin arm.

Gerner vilde hen til Lucie for at sige, de skulde hjem, men kunde ikke komme frem for mennesker og møbler. Han rakte sig til siderne over de andres skuldre for at fange hendes blik, men hun lod, som hun ikke merked det.

«Satan,» mumled Gerner, da han så hende gå afsted efter de andre ud gjennom entréen med løjtnanten under armen, leende og blussende.

«Iaften er jeg opsat på at morre mig,» sa Lucie til sin herre og kjiksed med knæerne. «Det er sandelig længe nok siden. – Tænk, jeg har ikke fåt mig en eneste svingom, siden jeg giftet mig.»

«Om han så tar livet af mig for det, vil jeg slå mig løs i kvæld,» tænkte hun samtidig. «Spektakler [110] får Du så alikevel, så kan Du da ialtfald ha noe for det.»

«Har Di ingen dame, Gerner?» spurgte fru Mørk. «Så får Di ta tiltakke med mig.»

Han bukket taus, og så gik de afsted.

Ude i entréen så han tvers over gangen Lucie og løjtnanten dreje om i svinget på trappen, som førte op til fru Rejnertsons lejlighed. De gik tæt ind til hinanden.

Hans hode luded ned mod Lucies, og hun talte ham op i ansigtet.

Fru Mørk snakke og snakke, men Gerner hørte ikke, bare så op i trappen, bleg og med sammenklemte læber.

«Jeg ønsker, jeg havde en sjette sans,» sa løjtnanten.

«Offer det da?» spurgte Lucie.

«Jo, for at jeg kunde se i Deres sjæl og læse min dom.» Hans mine var lattermild, men stemmen højtidelig.

«Di da,» lo Lucie og puffed ham i siden med albuen.

«Enhver ung kvindes indre er en uløst gåde, et bundløst dyb – ja, et hav af – nok sagt – af rigdom og muligheder – å et dyb» – han stansed lidt. – «Det er synd og skam at lukke så vel over al den herlighed.»

«Gid å han er søt, og å han snakker poetiskt,» tænkte Lucie. Hendes ansigt strålte af henrykkelse. «Og så'n fin opførsel, da.»

[111] «Å, jeg tænker, Di snart fik nok af den herlighed, jeg, løjtnant Rejnertson,» hendes stemme dirred af glæde og bevægelse.

«Prøv mig da, frue,» bad han inderligt. «Tal til mig om, hvad Di tænker, føler, glædes ved, lider,» han trykked blødt hendes arm – «ja, netop lider, for finds der et menneske, som ikke lider?» – De var nu kommet ovenpå ind i de med lysekroner og lamper oplyste værelser, hvor musikken straks spille op en vals.

Og så hvirvled dansende par sig afsted inde i den store, aflange spisestue.

Rejnertson klemte Lucie fast ind til sig og dansed ud. Hun sænkede øjenlågene og formelig la sig ind i hans arm. Så dejligt havde hun aldrig danset før. Hun syntes, hun fløj gennem luften, og at hendes legeme liksom opløstes med en vidunderlig kildrende fornemmelse. Møbler og mennesker og alting gled bort. Hun vidste bare om ham og sig, og hørte som langt borte fra musikkens toner. Bare det aldrig, aldrig fik ende.

««Min sjæl kunde jeg overgi til helvedes pine for at få nøglen til hendes kammer,» » hvisked løjtnanten, da de efter dansen sad i kabinettet indenfor spisestuen.

Blodet fôr stormende gennem Lucie. Hun sad tilbagelænet og vifted sig med sit lommetørklæde. Et mat smil dirred i hendes mundviger, og brystet gik højt.

«Å, bare jeg havde [112] kjendt Dem før, Rejnertson,» hvisked hun tilbage og trykked hans hånd.

«Dette blir morsomt, hun tror, jeg er forelsket i hende,» tænkte løjtnanten.

«Vi kan jo endnu bli kjendt, vel,» sa han sagte og gjengjældte håndtrykket. «Å skidt, nej men om jeg gider,» tænkte han så, da Lucie laved sig til at svare, og så slap han hendes hånd. «Kom lad os danse galoppen sammen.»

De rejste sig, og Lucie tog hans arm.

I døren mødte de Gerner.

«Nå er Du endelig der,» sa han. «Det er på tide at komme hjem.»

Lucie kunde merke på hans stemme, hvor meget det kosted ham at beherske sig. Men hun følte ikke den ringeste frygt, bare en uendelig fryd over at skulle danse med *ham* igjen.

«Bare et par ganger rundt, hr. advokat,» sa Rejnertson, «så skal jeg træde tilbake.»

Han danste ud med hende. Gerner så efter dem.

«Ja, så anbefaler jeg mig og overgir Deres frue i hendes naturlige beskytters hænder, som det heder.» Løjtnanten havde ført Lucie hen til Gerner. «Godnat, frue, tak for iaften. Godnat, hr. advokat.» Han bukked og gik.

Lucies øjne fulgte ham gjennom værelset med et slugende blik. Hun syntes rent at ha glemt, at Gerner stod ved siden af hende.

[113] «Vil Du så se, vi kommer afsted,» sa Gerner. Han greb hende fast om håndledet og gik mod døren.

«Jeg skal da vel sige adjø først, vel?» Lucie søgte at frigjøre hånden.

Han klemte fastere og formelig trak hende afsted forbi de dansende par. «Nu kommer Du.»

«Gå uten å takke for sig da?» sa Lucie iltert ude i entréen.

«Du prøver ikke på at fortsætte skandalen.» Gerner åbned entréedøren og stødte Lucie ud gjennom den. Han kunde næsten ikke få ordene frem, og han skjalv paa hænderne.

«Jeg er akkurat like gla', enten han er bli' eller sinna, jeg,» tænkte Lucie, da hun gik ned over trapperne. «Bare jeg snart kunde treffe den søte Rejnertson igjen.»

Men da de inde i Mørks oplyste entrée tog tøjet på, gik der en kuldegysen gennem Lucie, da hun så Theodors gulhvite kinder og smale mund.

Nede på gaden tog Theodor så lange skridt, at Lucie måtte småløbe for at være ved siden af ham. Tilsidst sakked hun af og fulgte bagefter.

«Er det din mening at agere træktøs inat?» Gerner var stanset ved universitetet og havde ventet på Lucie.

[114] «Kan noen følle Dig, slig som Du løber da,» svarte Lucie bøst og gik forbi ham.

«Du har at opføre Dig ordentligt.» Gerner var i et par skridt ved siden af hende. «Minde alle mennesker om, hvad det er for en tøs, jeg har giftet mig med.» Hans stemme var fordrejet af vrede.

«Du er rigtig rå, er Du,» sa Lucie ligegyldig og gik hurtigere til, næsten løbende.

«Bare et mandfolk ser på Dig, så dirrer det i hele kroppen på Dig,» vedblev Gerner mere og mere ophidset. «Du prostituerer mig.»

«Å, det er vel ikke så farligt, vel.»

Gerner kunde ha slået hende.

«Tag Dig iagt,» snerred han. «Du er tøjteagtig, og Du får det aldrig ud af dit blod.»

«Tøjteagtig! jeg må rigtig le. Du skulde høre, hvad fru Rejnertson siger. Du var vel kanske en uskyldighed, Du, da Du giftede Dig med mig.»

«Så, Du kommer med impertinentser – det har Du dog klogelig afholdt Dig fra hidindtil.»

«Men jeg tåler ikke længer, at Du behandler mig så'n,» hun talte stakåndet efter den hurtige gang på det slejpe sneføre. «Jeg tåler det ikke længer så mye Du vet det. Tror Du kanske, det er så'n herlighed at være gift med Dig da?»

«Nu tier Du!» Han greb hende i skulderen og rystede hende så heftigt, at den lille skindhue fløj hende af hodet. Så stødte han til hende, så [115] hun fôr et stykke bortover Drammensvejen, som de netop var slået ind på.

Uden at gi en lyd fra sig bukkede Lucie sig ned efter huen og satte så på løb ud over Drammensvejen med huen i hånden, som om hun flygtede for at redde livet.

[XI.] Om Natten.

n7

[116] Gerner hverken sagtned eller påskyndte sine skridt, da Lucie løb fra ham. «Hvis Du har tænkt at skræmme mig, så har Du gjort regning uden vært,» mumled han. «Hvem andre end så'n en tøs kunde nu finde på sligt. Løbe sin vej midt på natten.»

Da han drejed op i Incognitogaden, var hun ham forlængst ude af syne. Rolig gik han videre, støttet til sin stok, og var snart ved huset. Han lukked gadedøren uden at låse den, steg op trapperne og lod entréedøren stå på klem. Så gik han ind i sit værelse, tændte lampen og drev frem og tilbage på gulvet med hænderne på ryggen og ludende hode.

Han var fuld af vrede mod Lucie og af medlidenhed med sig selv. Denne letfærdige tøsekvinde, [117] som han havde hævet op af snavset og gjort til sin hustru, satte sig op imod ham. Hun, som burde vært gennemtrængt af en eneste tanke, et eneste mål: at udslette det forbigangne, uafsladelig være på post for at vise ham, at hun var bleven en anden, vise ham, at der ikke var en blodsdråbe i hende, som længtedes mod andet end ham, *vilde* andet end ham. Hun skulde vært ydmyg og angrende, en bodfærdig Magdalena i sind og miner. Da vilde det gåt godt imellem dem, for han var jo glad i hende, ja, det var det pinefulde, at han endnu var glad i hende.

Men hvordan var hun. Å, det smil og den mine, hvormed hun havde hørt på den lapsen i aften. Ganske på samme måde, som hun i sin tid tog imod hans tilnærmelser og som hun havde tat imod de andres før ham. Det var til at bli gal af. Alle, alle måtte jo se hendes fortid stikke frem. Derfor blev herrerne også så nærgående. Sammen med virkelige damer var deres holdning ganske anderledes. Han havde set det så tit, for han havde jo ikke bestilt andet end lægge mærke til den slags ting siden han blev gift.

Og slig som hun idelig stødte og opirred ham. Som forleden, da Mørk fortalte om den svenske sangerinde, som mandfolkene gik ind og ud hos om natten gennem vinduet. Hendes forslugne latter og den mine! Som om hun rigtig svælged [118] i minderne! Og så svare bagefter, at det var for at Mørk ikke skulde tro, hun kom til at tænke på sig selv ved det.

Ikke spor af anger eller afsky for sit tidligere liv. – Ikke spor.

Sad hun ikke der igårmorges og læste op af avisen om forførte piger, om fødsel i dølgsmål og om prostitutionen! Istedetfor at være på sit bare liv for at undgå enhver hentydning til sligt. Det var jo hver gang som om hun stak en kniv ind i hjertet på ham.

Gerner slog sig for panden og stønede højt.

Hun aner ikke, hvad jeg lider. Hun mangler totalt Evnen til at fatte det.

Og så skriger hun op over min behandling og siger, hun ikke vil tinde sig i den. Hun skulde vide, hvor tit jeg behersker mig, og hvad det koster mig. Hun skulde vide for en gift jeg går med i blodet, hvordan jeg slides sønder og sammen af denne strid mellem disse forskellige stemninger, der minut for minut slår om, fra lykke til lede, fra glæde til nag, fra elskov til væmmelse, at tanken om de andre, som har havt hende, altid sniger sig imellem os og lægger sig over mig som et mareridt, så hjertet blir stivt og koldt, at den mindste skygge af anledning er nok til at det flommer over hos mig og kvæler hvert gran af glæde for mig.

Ser jeg et fruntimmer bli tiltalt af et mandfolk [119] på gaden, straks tænker jeg på hende. Eller en af disse tasker napper mig i ærmet, eller jeg læser en bog, ser et skuespil eller hører en sang, – giften er i mig og omkring mig – i alt og allevegne. Og jeg vinder aldrig bugt med det, aldrig, aldrig i dette liv.

Han satte sig dybt ned i en lænestol og strakte benene fra sig.

«Ja, det var dengang,» sa han så med et møjsommeligt suk. Hans blik havde strejft et fotografi af Lucie på skrivebordet, som var blevet tat dagen før brylluppet.

«Nar som jeg var!» Han sprang op med et sæt, og begyndte atter at gå på gulvet. «Man udsletter ikke sådan en fortid. Ingenting udslettes. Alt, alt har sine lovnødvendige virkninger.»

«Å tænk, hvis hun aldrig havde vært nogen andens end min» – han knyttede hænderne, strakte armene ud og bevægede dem op og ned – «hvor kunde jeg vært lykkelig, å så lykkelig.»

«Hvad det egentlig var, som gjorde, at jeg blev hængende så fast ved hende?» Han var stanset foran skrivebordet, havde tat portrættet op og betragtede det.

«Å, hvor huden ser fløjlsblød ud,» – der kom en øm, næsten barnlig trækning om munden, – «og så som øjnene smiler og lover.» –

Ja, hvad var det – han satte billedet fra sig.

[120] «Hvad er det vel, som binder en mand til en kvinde. så han ikke kan gå nogen anden vej end til hende, selv om han vilde. Kanske er det bare et par purrede nakkekrøller, som en idelig og idelig må se på, liksom de drog magnetisk, eller et lidet smilehul, som en ikke kan få øjnene fra, og måske er det siet ikke det, men noget ganske andet. – Hvad ved jeg.»

«Lænker blir det, sejge, ubrydelige lænker.»

«Hvis jeg nu havde vært ugift – fattigt liv kanskje, men dog en fri mand uden al denne ædende kval. Og alligevel – jeg *kan* ikke opgi hende, ikke la mig skille. Men ønske, at jeg aldrig havde set hende? – jeg vilde betale det med år af mit liv.»

«Hvad er det for et liv vi fører?» Han stod stille midt på gulvet. «Her går jeg som et jaget dyr, og hun» – han trak uret op af lommen.

«Gud bevare mig – straks fire! Ja, ja, så er der da ikke synderlig folk på gaden. Det skulde da være politiet.

«Om hun nu blev antastet af nogen. – Om hun nu for at hævne sig indlod sig med dem? Å, nej, nej menneske!» han stamped i gulvet.

«Slyngel!»

«Hvor kan Du vove at tænke noget så nedrigt om hende – om Lucie, som er din hustru, og som elsker Dig – ja, for hun gjør det, og hun er ren og bra, trods alt, og Du *ved* det, og [121] alligevel turer Du frem mod hende som Du gjør. Å jeg elendige menneske!» Han bedækket ansigtet med hænderne, og stemmen var grådkvalt og afbrudt, da han vedblev hviskende: «Å, om jeg kunde sørge hendes fortid til løgn og elske hende ren og uskyldig, og så, når det var sket, føle fryden hare en kort tid, eller bare en eneste gang ved at nyde hendes favntag uden at disse væmmelige, fortærende minder kom imellem.»

Tårerne strømmed ned og væded hans fingre; han tog lommenørklædet op og tørred sig.

«Havde jeg endda mod til at skyde mig en kugle for panden og fri hende fra hendes livs plage og ulykke. For det er jeg.»

«Plage og ulykke!» han slog ud med hånden. «Hun er fripostig og dristig nok – det hørtes på, hvad hun voved at slynge mig i ansigtet i aften. Hun er som en

fjær, der springer op, når man trykker på den.»

«Forbandede, varme, bløde, dunede hud. – Og så som hendes legeme blir bævende liv». Der kom et smil i hans mundviger, og langsomt, liksom i drømme, gik han op og ned.

Men hvorfor kom hun ikke? Hvor var hun henne? Engang før havde hun løbt fra ham på gaden om natten, men da var hun kommen hjem efter en halv times forløb.

– – – Ja, han var gåt forvidt med hende i aften. Hun havde jo ikke gjort andet end [122] danset og snakket, og det var jo bare, hvad alle andre gjorde. Men hvad kunde det nytte. Han havde så mangfoldige ganger højt og dyrt lovet sig selv at ta fornuften fangen, men han havde lært at kjende sin afmagt. Han gjorde ingen løfter mere. Der var intet at stille op. Han måtte bli ved med at pine hende, måtte bli ved med at lide. Han var et forbandet menneske. Intet andet end den enes død kunde bringe løsning og befrielse.

Men hvor blev hun dog af?

Han gik hen og åbned vinduet og keg ned på gaden.

Ingen at se.

I det samme hørte han det gå i trappen. Hurtig lukked han vinduet, pusted lampen ud og skyndte sig ind i soveværelset. Hun skulde ikke merke, at han havde vært urolig for hende. I en fart fik han klærene af sig, la sig tilsengs og trak teppet op over skuldrene, mens han anstrengt lytted efter hendes skridt.

«Hun lister sig ind og lægger sig på sofaen i dagligstuen som før, når der har vært scener imellem os,» tænkte han, da alt forblev stille. «Bare hun nu ikke forsover sig, så Martine finder hende. Jeg får se at passe på.»

Lidt efter faldt han i dyb søvn.

[XII.] Om morgenen.

n8

[123] Da han vågned kl. 8, så han, at Lucies seng var tom og urørt.

Med et ryk var han ude af sengen, stak fødderne i et par tøfler, kasted slåbrokken om sig og gik ind i stuerne.

Hun var der ikke.

Ude i entréen stod døren fremdeles på klem, og hendes tøj hang der ikke.

En forfærdelig angst kom op i ham. Han vakled der han stod, og det var liksom hjerteslaget stansed.

Som i ørske vendte han tilbage til soveværelset, vasked sig og klædte sig på, gik så atter gennem stuerne og søgte efter hende i krogene og bag møblerne, som om det var en pakke han savned.

Inde i spisestuen, hvor kaffebordet stod dækket, [124] bevæged han sig langsomt og hensigtsløst omkring. Snart var han borte ved vinduet og så ud på gaden, snart stod han stille midt på gulvet.

Så hørte han det pusle i entréen, og straks derpå blev spisestudøren åbnet, og Lucie kom ind og gik tværs over gulvet. Hun var forfærdelig bleg med blålige striber i kinderne, og svullen under øjnene. Håret var forpjusket og trækkene stive.

Da hun fik øje på Theodor, stod hun stille, knytted hånden truende hen imod ham, og udstødte nogle ord, han ikke forstod, fordi der var en grødet lyd i halsen, som næsten kvalte dem. Derpå skyndte hun sig ud af stuen ind på soveværelset og klædte sig hastig af. Efter at ha dyppet et håndklæde i vand og svøbt det om sit ansigt og hode gjentagne gange, trak hun natkjolen på og krøb op i sengen.

Det gik i døren, og hendes mand stod bøjet over hende. Hun lukked øjnene fastere i og blev liggende ganske stille.

«Hvor har Du vært inat, Lucie?»

Hun drejed hodet bort fra ham, besværlig som om det gjorde ondt at røre sig, og stak ansigtet ned i puden.

«Hvor kunde Du bære Dig sådan ad, Lucie? Du er ustyrlig som en vild, når Du blir sint.»

Intet svar.

«Du må min sandten passe på Dig selv, Lucie. Det tar en ende med forskrækkelse tilsidst. [125] En mand kan ikke rolig se på, at hans kone gør skandale.»

«Kan Du ikke la mig være i fre' da?» næsten skreg Lucie, og stak næsen ned i puden igjen, mens skuldrene trak sig sammen som i krampe.

«Du skylder at fortælle mig, hvor Du har opholdt Dig, eller hvad Du har tat Dig til.»

«Jeg gik og gik,» sa hun utålmodigt og sparked med fødderne under sengeteppet.

«I alle de timer?»

«Ja, for så satte jeg mig ned på en vejkant og hvilte mig, og der sovned jeg! Og så gik jeg hjem igjen. Kan Du ikke la mig være i fre' da!»

«Var der ingen, som snakket til Dig?»

«Nej da.»

«Ikke traf nogen, heller?»

«Nej da! Kan Du ikke la mig være i fre' da!»

«Jeg vilde gjerne ha Dig til at indse –.»

«Hode mit springer istykker, hvis Du snakker mere til mig!» råbte Lucie og slog hælene mod madratsen, så sengen rysted. «Gå fra mig, da! gå! gå! Ser Du ikke å syg jeg er!»

«Det nytter ikke, at snakke fornuft til hende nu,» tænkte Gerner og retted sig op. «Det får være til en anden gang.»

«Skal jeg be Martine se ind til Dig?» spurgte han så med hånden på dørklinken, «for nu går jeg på kontoret.»

«Nej da! bare la' mig få være i fre'!»

[126] «Vil Du ikke ha kaffe eller noget at spise?»

«Nej da, bare fre'! Jeg må sove. Ellers dør jeg.»

Ja, sove ja.

Å, om hun kunde sove bare en time, så hun blev kvit denne smældende pandeværk.

Ikke tænke på det. – Bare ikke tænke på det.

Pytsan, det var vel ikke så farligt vel, når ingen vidste om det.

Men hvis hun nu mon havde vært en fin dame, en af dem, som aldrig havde havt med andre end sin mand at gjøre, så havde hun vel dræbt sig efter dette.

Å, om Theodor havde vidst det.

Hun, som havde vært så bestemt på, at sige ham det, fortælle ham lige midt op i øjnene, at hun var blet voldtat ude på marken af en fæl, svart fyr med grove, skidne arbejdsklær, for at Theodor skulde få se, hvad der kom af at være så'n som han var. Men aldrig såsnart så hun et glimt af det træge ansigtet hans og de hvide, egenretfærdige øjenlågene, før hun fik en prop i halsen, og tungen blev tyk i munden på hende.

Og endda hun havde gåt og glæd sig til at fortælle Theodor det. Det var det, som havde git hende mod til at komme hjem, for ellers havde hun da aldrig vovet at vise sig for ham mere, [127] slig som hun havde svart ham på gaden om natten.

Men nu, – nej ikke om hun skulde brændes levende, kunde hun sige det. – –
«Huf, sligt et udyr!» hun gjøs og slog hænderne for ansigtet.

«Lig stille da, lig stille, skriker Du, så dræper jeg Dig» – å, hvor hun hørte den hæse, anpustne røsten hans og kjendte den væmmelige stanken af ham.

Hun slog teppet tilside, satte benene frem på gulvet, trak natkjolen og den lille, tynde uldtrøjen af sig, tog sæbeskålen fra servanten og gik bort i krogen, til det halvt fyldte badekar. Det satte hun sig op i og vasked sig med sæbe over hele kroppen.

En stund efter lå hun atter på puden og forsøgte at sove.

Store, blanke tårer pibled frem under de lange øjenvipper, og trilled langsomt over kinderne.

Å gud, hvor livet var anderledes end en tænkte sig det.

På alle bouer og kanter.

Ikke alene var *det* at være gift og fin frue anderledes, end hun tænkte sig det. Men det, en helst vilde, det skete aldrig, og det en ikke vilde, det skete netop.

Som nu i nat.

Var hun bare ikke kløvet over gjærdet og [128] havde lagt sig hen på den houggen under træet, hvor sneen næsten var vække – mon hun kunde finde stedet igjen, der hvor hun var gåt over gjærdet? Det var vist langt forbi Skarpsno, helt ude ved Sandvigen gjerne, for hun syntes, hun havde trasket i milevis. Træet med de store nøgne, hængende grener skulde hun kjende straks hun så det.

Å, bare hun ikke var kløvet over gjærdet. Videre træet havde hun jo ikke vært; det var for at hale tiden ud, og gjerne falde i søvn og få en dødelig sygdom, for det

var jo farligt at sove på jorden, især så sved som hun var. Så kunde Theodor ha det så godt. Eller hvis der var kommen nogen, som havde plyndret hende for peltsværkskåben og uret og guldstasen og strupt hende ihjel, for hun ikke skulde skrige. – Så kunde Theodor læst i avisen: Fundet damelig, for den fine broderte særken lod di hende vel beholde ialtfald, så de, som fandt hende, kunde se, hun ikke var en simpel, og di lange, trange strømperne, som var så vonne at få af.

Bare hun ikke var kløvet over gjærdet. Eller hvis hun ikke havde fåt den drømmen om løjtnant Rejnertson, å den dejlige løgnedrømmen –, så kunde hun ha slåt fra sig i tide og kanske reddet sig. Så sødt og forelsket han havde set på hende i drømmen og bukket sig over hende og lagt sig tæt ned til hende. Og hun syntes, [129] hun lå på en seng med bløde silketæpper og blåhvide lagen med blonder om. Men så var det blet så tungt på brystet hendes, at hun vågned, og så var der nogen, som pusted hende op i ansigtet med en stram lugt af tobak og brændevin. – Å gid, å gid! Hun slog hænderne sammen.

Det svarte mandfolkefjæset og det stive, stubbete skjægget, de vilde øjnene, som liksom skulde til at dryppe ned på hende, og åben, våd mund og en stor brun føflæk med lange hår på den ene kind, lige under det venstre øje. Å, den føflækken, den føflækken! Den var næsten det værste af alt.

Hun rejste sig overende i sengen og la hænderne på de optrukne knæ.

Slig havde hun siddet og stirret efter ham, da han var løbet sin vej, og vært så lemster, at hun trode, hun ikke vilde være istand til at flytte benene, når hun rejste sig. Og så den væmmelige stanken, som hang igjen i kåben hendes.

Ja, så'n var det her i verden. Hun drømte om den søde løjtnanten, og så var det en sjofel arbejdsmand, kanske et tugthuslem eller en mordbrænder, som var rømt.

«Gid å det hode mit værker!» Hun la sig ned igjen på puden. «Og så lej og kjed og sinna, jeg er.»

«Bare jeg snart igjen traf sammen med løjtnant Rejnertson.»

[130] «Det var en herre det! Slik som han så på en – og snakke da!»

Kanske hun mødte ham på gaden. Så kom han vel hen til hende og hilste, og gik nedover Karl-Johan med hende, for det gjorde de fine herrerne med de fine damerne.

Og han var da tydelig nok forelsket i hende.

Å, som hun skulde føle sig, når *han* gik på siden af hende. Folk vilde snu sig efter dem og sige: der går fru Gerner med sin elsker.

Bli kvit denne hodepinen, så hun kunde komme ud og gå i sin lange, nye vinterkåbe og muffen med sløjfebesætningen og det grå flattésløret.

Men sove måtte hun da først og fremst, ellers kunde hun ikke holde øjnene åbne engang.

Slig som hun verked.

[XIII.] Om sommeren.

n9

[131] Sommeren var kommen med stærk varme og lummer luft.

Gerner kunde først ta sig ferie hen i august. Da var det meningen, at han og Lucie skulde gjøre en tur op til sanatoriet i Gausdal.

Der havde vært tale om at leje på landet, og ude på Malmøen i nærheden af fru Rejnertsons villa havde Lucie fundet et lidet hus, som passed. Men i sidste øjeblik havde Gerner bestemt sig om og sagt, han ikke havde råd. Sagen var, at han ikke syntes om, at Lucie kom til at være formeget sammen med fru Rejnertson, for han havde en ubestemt formodning om, at hun på en eller anden vis satte Lucie op.

Fru Rejnertson havde så sagt, at Lucie endelig [132] måtte komme ud og besøge hende og bli en ugestid på Malmøen.

Lucie skranted. Hun var ofte plaget af kvalme og hodepine. Ansigtet havde mistet sin friskhed, og kenderne var blet indfaldne.

Hun gik i en pinagtig uvished, om hun var frugtsommelig eller ikke, men håbed dog stadig, at det ikke var så.

For *var* det så, følte hun sig overbevist om, at hun var bleven det dengang ude på marken.

Og det vilde da være *for* ærgerligt.

Ofte undredes hun over Theodor, som ikke spurgte hende om det.

Men han var vel så afvant med at vente på det og ønske det nu, tænkte hun, at

det slet ikke kunde falde ham ind engang.

Og hun skulde vist ikke sige noget. Det skulde hun da vel ta sig i agt for, lel.

Men at han ikke fik mistanke, nu da det kanske netop var så.

Ånej da – det var det vist ikke forresten.

«Så sløv og dorsk som hun er bleven,» tænkte Theodor, mens han gik frem og tilbage i sit værelse. «Ikke et ord at få ud af hende. Det er en ny form for hendes uopdragne trods.»

Sammen med Mørk havde de vært en tur ud til Bygdø, hvor de havde spaseret i skoven og spist til aftens oppe ved Schwejtserhytten, hvorpå [133] de var tat tilbage med jernbanen. Ikke før var Mørk gåt fra dem, før Lucie fik høre, at hun på en upassende måde havde snud sig efter en tøs og et mandfolk, som sad og elsked på en bænk udenfor Frederiksberghaven.

Nu stod Lucie ved det åbne vindue og så ud i den varme, stille sommeraften, mens Theodor langsomt gik op og ned og gjorde hende bebrejdelser, som hun ikke *gad* høre og derfor ikke hørte.

Hun stod og tænkte på, at det vist var fordi hun havde tabt sig så svært, at løjtnant Rejnertson ikke kom hen til hende på gaden, men bare hilste stift og fremmed. Han skulde vite, hvor indtat hun var i ham. Da kom han nok da allikevel, selv om hun ikke var så bråvakker som før.

«Det vilde glæde mig, om Du kunde bekvemme Dig til at svare mig,» sa Gerner efter nogen taushed og stansed bag ved hende.

«Jeg trode, Du likte bedst, at jeg tidde, jeg,» sa Lucie sløvt. «Du tåler jo aldrig, at jeg svarer Dig.»

«Der er mange måder at tie på. Ser Du kanske det mindste gran – jeg vil ikke sige bedrøvet, men bare ud som om Du la merke til, hvad jeg sa engang?»

Hvis hun besøgte fru Rejnertson, så traf hun kanske løjtnanten der, tænkte Lucie.

[134] «Indrøm nu, at Du har båret Dig galt afsted, Lucie,» sa Theodor og tog hendes ene, nedhængende hånd.

Hun vendte ansigtet om mod ham og så åndsfraværende på ham.

«Jeg *har* ret. Ikke sandt, Lucie?»

«Ret i hva'fornoe? Jeg vet ikke, hva' Du snakker om.» Hun drejed hodet

tilbage og så ud af vinduet.

Han slang heftigt hendes hånd fra sig, og gik hastigt gennem stuerne ind i soveværelset.

«Så'n en sinnetag,» sa Lucie og lo hånsk.

«Det er bedst, jeg lægger mig på sofaen inat. Jeg gider nejmen ikke gå ind til ham.» Hun begyndte at knappe kjolen op og gik ind i dagligstuen, hvor hun la en fløjspude og et slumreteppe tilrette på sofaen. Da hun vendte sig og gik hen til spejlet for at løse sit hår, så hun, der lå et brev på skrivebordet.

Det var fra fru Rejnertson, som skrev, at hun snart håbede, at Lucie vilde gjøre alvor af sit løfte om at besøge hende på Malmøen, da hun om 14 dager tænkte at gjøre en liden tur med sin søster Henny Brandt, som var kommen hjem fra Paris og nu bode hos hende. Gerner kunde se ud til dem om eftermiddagene, når han var færdig på kontoret, hvis han havde lyst, og godt overnatte fra lørdag til mandag. Det var altfor [135] trist at sidde i byen i denne varme, især for Lucie, som skulde ha ligget på landet.

«Jeg rejser derud imorgen med elleveskibet,» udbrød Lucie. «Ja så gu', som Nilsa sa. Til Theodor siger jeg ingenting, for så forbyr han mig det bare. Og nu vil jeg derud.»

[XIV.] På Malmøen.

n10

[136] «Er Fredrik og bader?»

«Ja, det er han vist.»

Henny og fru Rejnertson sad i et lidet grotteliggende lysthus tilhøjre for den egefarvede trævilla i norsk schwejtserstil. Villaen lå højt over fjorden på en stejlt skrånende bakke med terrasseformige anlæg lige ned til den hvide grusvej ved dampskibsbryggen.

Begge damerne var i lyse morgendragter, og Hennys hår hang løst ned ad ryggen, fugtigt efter badet. Fru Rejnertson holdt et hækletøj mellem hænderne, som hvilte i skjødet, og hun så gennem lysthusdøren ud over fjorden, der lå så glat og ubevægelig i det hvide sollys, at den syntes overtrukken med en ishinde.

«Se på skibene og bådene, Henny,» sa fru [137] Rejnertson. «Er det ikke livagtig, som om de var fastfrosne, endda de går. Jeg har aldrig set noget så rart.»

«Det kommer af varmen og af, at det er så blikkende stille, vel,» svarte Henny. – «Frederik ser trist ud, Du, Karen.»

«Ja, stakker. Han har friet og fåt nej.»

«Har han fortalt Dig det?» Henny så overrasket hen på Karen.

«Nej, men det kan jeg forstå på alting. Sidst han var her i byen for to år siden, gik han hele tiden og nynnede:

Du spørger, hvem hun ligner, og hvorledes hun ser ud,
den kvinde jeg til brud mig haver kåret.

Nu holder han på med en sørgelig vise af Gluntarne om brystne håb og verdens forfængelighed. Det er vist hende, Hilda Holm der nede i Arendal, som har forlovet sig med Marstrand.»

«Jeg kan nok forstå, at hun ikke vilde ha ham, Du. Havde han endda ikke vært præst.»

«Nej, for det passer han slet ikke til,» sa Karen. «Men en kone måtte han da vel sagtens kunne få sig.»

«Blir han her en tid?»

«Nej, han rejser op til Grefsen i eftermiddag alt.»

Henny sad og pakked ud af en avis et par sko, som var bleven repareret, og som stuepigen havde hentet inde i byen om morgenen.

[138] Dampskibspibens fløjten, der i den stille, solmættede luft hørtes dobbel skinger og gennemtrængende, lød op til dem.

«Se efter, om der er nogen med til os, Henny. Jeg er så mør af varmen.»

«Venter Du nogen idag, da?» spurgte Henny og rejste sig.

«På landet er man jo aldrig sikker.»

Henny gik op ad jordtrappetrinnene i en græsbevokset bakke tilvenstre for lysthuset, på hvis top der var en mægtig hængeask med tætte, løvfulde grener opbundne til staver, som var nedrammet i en runding. I midten var et rundt bord med bænker omkring, og asken ligned en opslåt kjæmpeparaply. På den side,

som vendte mod fjorden, var der lavet et kighul mellem grenene, hvorfra man kunde overse dampskibsbryggen.

«Holms stuepige, Nissens husjomfru, Bertelsens strygebræt, en vattersottig slagtermadam, to opløbne gutunger!» råbte Henny deroppefra med ansigtet anbragt i åbningen. «En dame i grå spaserdragt og blå parasol. Hun må vist skulle til os, for hun går hen til lågen.»

«Blond eller mørk,» spurgte fru Rejnertson og kom op til søsteren.

«Knuden i nakken er lys. Der snur hun om, så har lågen vært stængt.»

«Lad mig.» Fru Rejnertson skjov Henny tilside og keg ud gennem hullet.

[139] «Det er jo den små fru Gerner. Det er synd, hun skal traske omvejen gennem skoven i denne varmen.»

«Tivolifruen,» sa Henny og trak på næsen. «Hvad skulde vi også med hende, Karen?»

«Å jo, for jeg har ondt af hende. Hun har jo ingen, stakker. Og med den tørpinden til mand.»

«Ja, før jeg vilde være gift med Theodor Gerner,» sa Henny og fulgte efter Karen ned over jordtrinene. «Så'n en sta og egenretfærdig herre. Og så har jeg engang som lidet barn set ham pille noe fælt noe ud af næsen sin. Det glemmer jeg aldrig.»

«Ish da, Henny,» sa fru Rejnertson.

«Liker Du hende virkelig, Karen, eller er det ikke bare fordi hun er en «kvinde med fortid?»» Henny udtalte de sidste ord med vrængende stemme.

«Å, jeg ved ikke. Jeg tænkte fra først af, at jeg kunde tat mig lidt af hende. Men hun er så forbeholden. Jeg får aldrig tag i hende.»

«Har hun ikke vært så'n, ja slet og ret et offentligt fruentimmer?» spurgte Henny med en grimace.

«Nej da, Henny, så galt har det langtifra vært. Men selv om så var – vi gifter os jo allesammen med så at sige offentlige mandtimmer.» Karen gik hen til hjørnet af villaen og så ned ad stien langs skovkanten.

[140] «Goddag, fru Gerner,» råbte hun straks efter og gik hurtig nogle skridt nedover. «Det var da rigtig pent af Dem. Velkommen skal De være!» Hun tog begge Lucies hænder tiltrods for den opslåte parasol og kysset hende.

«Her er min søster, frøken Brandt» Hun førte Lucie hen til grotten, hvor Henny havde sat sig ned igjen. «Og her er fru Gerner, Henny.»

Lucie hilste og smilte og sa ingenting.

«Sæt Dem ned da» Fru Rejnertson trak en havestol frem. «Vi holder til her idag, for her er kjøligere. Siden skal De få bade. Nu må De hvile Dem lidt.»

«Vil De ikke lægge hatten af, frue?» spurgte Henny, som gjerne vilde være venlig.

Lucie smilte og takked og tog hatten af.

«Så dejligt som her er,» sa hun og drog vejret dybt. «En måtte næsten bli et bedre menneske af at bo her.»

«Ja, her er bra,» svarte fru Rejnertson. «Og så indelukket. Med fjorden foran og skoven klods op bagtil, kunde en gjerne tro, en var de eneste, som bode her, hvis en ikke vidste, der lå landsted på landsted som en krans rundt om øen.»

«Men hvad er det, Du har fundet i den gamle, fillede avisen, som optar Dig slig, Henny?» Hun vendte sig til søsteren, der sad og læste i bladet, skoene havde været svøbt i, med en mine og holdning, som om hun stjal sig til det.

[141] «Det er om kvindesagsmødet fra i vinter. Nu har jeg bare to linjer tilbage.»

«Gud bevares, hvor hun blir overdænget, denne fru Asmundsen,» Henny la avisen fra sig. «Hvad er det, hun egentlig har sagt for noe? Det kan jeg ikke finde ud af gjennom alle de skjældsord.»

«Å, det var dette, at kvinderne ikke kunde tale med om sædeligheden, fordi så mange af dem var kjønsløse.»

«Var det noe at bli så rasende for, da?» spurgte Henny.

«Jo, for nu da dette sædelighedsrabalder er rejst, har de forandret signaler. Det er ikke som før i tiden, da vilde kvinderne gjerne gjælde for angeliske naturer, som var rene og usanselige i sin kjærlighed, men nu er de ved gud ligeså sanselige som mændene, og derfor skal mændene vær's god tøjle sig liksom de selv har gjort.»

«Men sig mig engang,» sa Lucie ivrigt. «Tror De, det er sandt dette, at kvinderne –» hun stansed pludseligt, ramt af et agtpågivende blik fra Henny, og blev rød. «Ja, jeg mente bare – Nej, nå husker jeg ikke, hva' jeg mente.»

«Hun må ha sagt mere end det,» sa Henny efter nogen taushed. «For her i bladet står, at hvis hendes meninger gik igjennem, så blev det skamløsheden sat i system.»

«Ja, hun sa noget om, at tilstanden var så slet, som den kunde være, og at det aldrig vilde [142] bli anderledes, før det kom dertil, at det at tilfredsstille kjærlighedsdriften ikke længer kaldtes for usædelighed.»

«Hvordan skulde det gå til da?» spurgte Henny og satte albuerne på bordet og kinderne i hænderne.

«Jo, for engang måtte vel menneskene ta fornuften fangen og rette sit arbejde på at omforme livet, istedetfor at spille sine kræfter på at underkue driften. Og derfor burde alle alvorlige mennesker være socialdemokrater.»

«Skulde der være noen hjælp i det, da?»

«Når samfundet blev ordnet socialdemokratisk, vilde alt det løses af sig selv. For det, det egentlig drejed sig om, var det økonomiske. I politik vidste vi, at magt var ret. På kjærlighedsområdet var det ligedan, og her vilde magt sige midler, både for mand og kvinde, til at ernære sig ordentlig.»

«Men skulde vi da la sædeligheden gå i sin gamle gjænge?» sa Henny ivrigt. «Ja, for socialister kan vi dog vel ikke gå hen og bli.»

«Kvinderne havde for tiden ingen anden opgave end at væbne og væрге sig, mente fru Asmundsen. Ethvert ærligt og fornuftigt menneske vidste, at Hanskekravet var noget, som hang løst i luften og altid vilde bli hængende der. Og derfor var der intet andet at gjøre, end såvidt muligt skaffe sig den samme fortid som mændene. [143] Så vilde kvinderne ikke gå hen og lide kvaler i ægteskabet ved tanken på sin mands fortid. Så blev hun heller ikke så fortvilet over hans utroskab. Hun vilde da bedre kunne forstå, hvordan sligt gik til og også vide at trøste sig. Ægteskaberne vilde bli meget lykkeligere på den vis.»

«Jeg begriber ikke, at De kan huske så mye af det,» sa Lucie beundrende.

I det samme faldt en skygge hen over fru Rejnertsons ansigt, som Lucie sad og så på. Hun drejed hurtig hodet. Pastor Brandt i sort bonjour, pannamahat, hvidt slips og med den lange dameguldkjæde udenpå vesten stod midt i indgangen.

«Å, er Du der, Fredrik,» sa Karen. «Du kjender jo fru Gerner.»

Lucie letted sig halvt i sædet og hilste. Brandt bukked stift.

«Vil Du sætte Dig her hos os? eller hvad vil Du?» spurgte Karen.

«Hvis jeg ikke forstyrrer» – han satte sig på bænken ved siden af Henny og så åndsfraværende hen for sig. «Samtalen gik så hurtigt da jeg kom,» hans stemme lød tung og liksom kuert.

«Vi talte om, hvad der må til for at et ægteskab skal bli lykkeligt,» sa Henny. «Karen mener, at kvinderne bør slå sig løs.»

Karen gjorde miner til Henny og så på Brandt med et blik, som om hun havde ondt af ham.

[144] «Når kvinderne i de øvre samfundslag synker, så er det forbud på statens undergang,» sa Brandt stille hen for sig.

Karen bed sig i læben, som for at ta ordet fra sig selv, men så kunde hun ikke dy sig og sa: «Det var så længe kvinderne var engler, det. Når engler synker eller falder, så må jo enden være nær, men at det ikke varsler om nogen undergang, når talen er om mennesker, har mændenes eksempel længe nok bevist os. Da bruger man heller ikke ordet synke, da siger man «leve».»

«Du vilde altså rolig tinde Dig i, at det onde sejred over det gode,» sa Brandt sagtmødig og sukked.

«Godt er kun godt så længe det kaldes således,» svarte Karen. «I gamle dager var det godt og fortjenstfuldt at lemlæste uskyldige kvinder, indtil de svor de kunde hekse, og så brænde dem bagefter. Overhovedet eksisterer der ikke den forbrydelse i verden, som ikke har vært praktiseret til guds ære og menneskenes sande gavn.»

«Ja, jeg skal ikke disputere med Dig, Karen,» Brandt slog mat ud med hånden. «Det var forresten en let sag at modsige Dig. Men jeg er ikke oplagt.»

«Og er det ikke mændene, som tiltrods for sit liv har frembragt alt hvad vi agter og ærer og berømmer som stort og menneskeværdigt,» [145] vedblev Karen. «Og ernært os da! De har beholdt sin arbejdskraft usvækket. Mens kvinderne! – Jo, de har vært engler og glædespiger de, for det var deres mission og bestemmelse. Ser vi på frugterne, er der ikke noget afskrækkende i mændenes liv.»

«Nej, kvinderne kan såmen gjerne stikke piben i sækken,» sa Brandt livligere. «Vi går ud fra grundforskjellige præmisser, men i konklusionen er jeg enig. Og

nu alt dette kjav om kvindernes rettigheder. Må jeg spørre, om de ikke besidder den største, den mest tyranniske af alle rettigheder: den at uddele kurve til sine offere. Hvad vil de mere?»

«Som om ikke mændene også gav kurver,» sa Karen.

«Å de stakkerne! De går da faltfald ikke hen og koketterer med en dame og bilder hende ind, de vil ha hende, bare for at ha den triumf at sige nej bagefter. Nej, kvinderne er samvittighedsløse nok i forvejen, om en ikke skulde gå hen og gjøre dem værre ved at gi dem endnu flere rettigheder.» Brandt rejste sig.

«Jeg er så tørstig,» sa han, «nej, bli' bare siddende,» han vinked med hånden til Henny og Karen, der begge letted sig i sædet. «Jeg skal nok selv finde hvad jeg vil ha, og selters kan jeg be Lina om.»

[146] «Ak hur vort liv er elendigt

Det börjer med ståk

Og det ender med gråt,

Fins en sälhet som

Vorre bestandigt,»

nynned han, mens han langsomt gik opover verandatrappen.

«Sig mig bare en ting,» sa Henny, da Brandt var borte. «Hvad skal der gjøres med børnene i disse løse forbindelser?»

«Føde og klæde dem hver efter evne, naturligvis,» svarte Karen. «Når det ikke længer var nogen skam at ha børn, så blev alt det lettere og anderledes. Og de, som ikke havde råd til at ha børn, behøved jo ikke at få nogen.»

«Sa fru Asmundsen *det?*» råbte Henny.

«Ialtfald noget lignende.»

«Så undrer det mig ikke, at de snakker om strafbare og pestbefængte lærdomme. For ved Du hvad, Karen!»

«Aa, den hykleriske idiotanstalten,» råbte fru Rejnertson, og slog til bladet på bordet foran Henny. «Som om mændene ikke praktiserer det over en lav sko, just netop i de øvre lag, Fredrik snakked om, som om det ikke blir dem anbefalet af læger og sundhedspoliti her i vort sædelige, hanksesmykkede hylkersamfund.»

Stuepigen kom og spurgte om hvad slags syltetøj, der skulde sættes på bordet.

[147] «Nu kommer jeg.» Fru Rejnertson rejste sig. «Hvis Di vil bade, er der akkurat tid inden vi spiser,» sa hun til Lucie.

«Så henter jeg nøglen,» sa Henny og løb ind i huset.

Lucie var ganske fortunlet. Aldrig i sit liv havde hun følt sig så underlig tilmode. Hun var altså like go' som Theodor, og behøved ikke at skamme sig for hun havde vært *sån*. Å gud, kundskab og lærdom og en forstand som fru Rejnertson sin! Å for herlige gaver det var. Det var derfor hun havde det så lejt og vont og lod sig hundse af Theodor, fordi hun ingenting vidste og ingenting tænkte. – Tårerne kom styrtende. – Ja, også fordi Theodor heller ikke vidste om så'nt noe, som fru Rejnertson havde talt om.

Da Henny nærmed sig lysthuset, svingende badehusnøglen i et bånd på pegefingeren, så hun Lucie sidde og hulke med lommetørklædet for ansigtet. Hun stansed med et sæt og gik baglænds et stykke tilbage. Så gav hun sig til at nynne på en visestump og kom frem igjen, trampende alt hvad hun kunde med de tynde morgensko.

«Her er nøglen, fru Gerner,» hun vendte halvt ryggen til indgangen og havde travlt med at fjerne fra en rosenbusk nogle makstukne blade, som hun omhyggelig la ned i sin hule hånd.

«Tak,» sa Lucie og kremted for at klare stemmen.

[148] «Jeg følger Dem ned over anlægget,» sa Henny, da Lucie rakte hånden frem efter nøglen.

De gik forbi græsplænen og blomsterbedene på fladen foran huset nedover den skrånende bakke, hvor grusvejen delte sig i to, som begge førte ned til den lille låge i skigården. Dernede stak dampskibsbryggen ret frem i vandet, lang og hvid i solskinnet.

«En får lyst til at sette sig her alle steder,» sa Lucie og stansed ved en mosgroet bænk, hugget ud i et klippestykke, som var dækket af vild vin og havde nogle hægebirker på toppen.

«End her da,» svarte Henny, som var nogle stentrappetrin længere nede. «Her under granen er den yndigste bænk en kan tænke sig. Men vi får nok skynde os, skal vi bli færdig til middagen. Jeg skal jo også klæ mig om.»

Udenfor den lille låge rakte Henny nøglen til Lucie. «De kjender jo badehuset. Den tredje brygge fra dampskibsbroen.»

[XV.] Aften.

[n11](#)

[149] Om eftermiddagen, da Brandt var tat til byen, sad Lucie med fru Rejnertson og Henny oppe under hængeasken, hvor de havde drukket kaffe. Fru Rejnertson læste højt et stykke ind i «Kommandørens Døtre», med løfte om at fortsætte næste dag. Derpå gik de en tur gennem skoven rundt øen, og rode efter aftensbordet ud på fjorden mellem de trærige småholmer.

Fru Rejnertson og Lucie var ved årerne, og Henny sad borte i agterskottet og sang i den dejlige aften, så landliggerne rundt om stod stille og lytted.

Lucie tænkte på «Kommandørens Døtre». Her var den slået op imod hende igjen, denne forskjel på de rigtige damerne og en som hun. Der gik broren og paste så vel på, at søstrene hans [150] ikke skulde få vide eller ane engang, det mindste bøs om hvordan det gik til mellem herrerne og de simple pigerne.

Å nej, der var og blev nok et helt hav af forskjel mellem de fine damerne og en som hun. Og det havet var nok ikke til at komme over, det. Som nu Theodor. – Han vilde nok bare hånlet, han, om han havde hørt, hvad fru Rejnertson sa. Og hvad havde de ikke skrevet i bladene om fru Asmundsens foredrag.

Hvad mon Theodor vilde sige til det, at hun var fly'd afsted uden at be om lov, og uden at gi besked til Martine engang. Hun kunde ikke begribe, at hun havde turdet det. Og hun, som havde ladt sig overtale til at bli der om natten. Hun havde da aldrig tænkt and't, end at komme hjem igjen om aftenen. Når han nu fik det brev, fru Rejnertson havde fåt hende til at skrive, om at hun blev der et par dager – å gid, å gid, hvor sint han blev. Og svare, måtte aldrig fru Rejnertson bilde sig ind, at han gjorde. Det var nok bedst, hun blev borte med det samme og aldrig viste sig for ham mere.

Hun blev så angst, at hun formelig frøs, der hun sad i den milde, lune sommerluft. Før på dagen havde hun undt ham så vel, at han skulde få ærgre sig lidt, men nu var hun ræd og rent forfærdet over, hvad hun havde gjort.

[151] Sæt, at han nu blev så desperat sint, at han vilde skilles. Før havde hun mange ganger, når han var lej og fæl, tænkt, at det kunde han gjerne, men nu

syntes hun, det var det værste, som kunde hænds. At være en fin og rig mands frue, det var sandelig ikke at blåse til, lel. Og så godt og sorgløst hun havde det. Det var noe at betænke, det. Det var jo ham, hun kunde takke for altingen, ja, for selve det, at hun nu sad her med disse fine og rigtige damerne, og blev betragtet som deres lige. Det burde hun huske på, det, når han var lej og fæl mod hende, mere end hun gjorde.

Nej, ikke for aldrig det vilde hun skilles.

Hvad mon han vilde ta sig til? Komme og hente hende, eller sende bud efter hende. Sæt nu, at brevet blev borte og ikke kom frem, så vilde han vel melde til politiet, at hun var forsvunden.

Det var godt, hun havde åren at tulle med, så hun hvert øjeblik fik røre på sig.

«Disse dejlige lyse nætter,» sa fru Rejnertson, da Henny et øjeblik holdt op at synge. «Det blir ikke mørkere end det er nu.»

«Så dejligt, så,» sa Lucie og la hodet bagover for at gjøre sukket, som arbejded sig op i hende, lydløst.

«Og stjernen der,» vedblev fru Rejnertson. [152] «Den ligner en brilliant. Norge er skjønt om sommeren.»

«Ja, en brilliant,» gjentog Lucie og væded for tyvende gang sine tørre læber med tungespidsen.

Henny sang nu Griegs melodi til Vinjes: «Du gamle mor.»

«Hvor øjnene Deres skinner iaften,» sa fru Rejnertson. «Er det sangen?»

Lucie nikked. Det trak i mundmusklerne, og der kom en varm tåge over øjnene. «Å, hvor livet kunde være skjønt,» tænkte hun og vendte hodet til siden, idet hun trak vejret sagte og forsigtigt.

– «Godnat, fru Gerner.» De var kommet op fra søen og stod nu i døren, som fra gårdspladsen bag førte op til soveværelserne.

«Godnat, fru Rejnertson. Tak for den hyggelige dagen idag.»

«Lad mig nu se, Di sover godt og kommer ned imorgen frisk og fornøjet. Ligger Di længe, sender jeg kaffebræt og brevet fra Deres mand op til Dem.»

Lucie gik ovenpå. Hendes værelse vendte mod skoven og havde glassdøre ud til en liden altan.

«Bare jeg ikke havde gjort dette,» sa hun til sig selv og gik rastløst om på

gulvet. «Godt og dejligt har jeg havt det, men *det* får jeg nok [153] undgjælde for. Brev fra Theodor! Jo, pytsan – det tænker jeg vi nok får sokne efter, det.»

Hun tog kjolen og korsettet af og løste sine fletninger. En bred blålig lysstribe faldt ind gennem glasdøren hen over gulvet. Forresten var der tusmørkt i værelset.

Hun gik nogle gange frem og tilbage midt i lysstriben på gulvet, stilled sig så op ved altandøren og så lidt på månen. Så fór hun hurtig hen til toiletbordet, tændte lysene, som stod der, og betragtede sin figur i spejlet.

«Det er så, det må være så,» mumled hun og strøg med fingrene fra midjen ned over hofterne. «Så'n mave har jeg da aldrig i verden havt før. Tænk om de vidste, fru Rejnertson og frøken Brandt, at jeg går her og gruer for, at jeg kanskje skal ha et barn med en tugthusfange eller noe så'nt noe. –

– Og Theodor da! –

– Ja, for med ham er det aldrig i verden. Aldrig i verden.»

– Å pyt! sikkert var det jo ikke, og selv om –. Kanskje det kunde komme til at gå galt med hende, liksom med fru Mørk i vinter. Men det var fordi hun havde vært med på gymnastikken forlænge. –

– Ossen var det di gjorde på gymnastikopvisningen i vinter? –

[154] Hun løste skjørterne af sig, lod dem glide ned over benene og sparkede dem bortover gulvet. Så klemte hun hænderne om hofterne og vred og vendte sig i alle mulige retninger.

«En, to, tre, fire,» hun løftede sig på tæerne med samlede hæle, bøjed sig i knæerne til hun sad på huk og lettede sig så op igjen. «En, to, tre, fire.»

Dette holdt hun på med, til hun tabte ballancen og rullede overende på gulvet.

Så sad hun lidt og pusted ud, rejste sig så og begyndte på en ny øvelse, som så blev afløst af andre.

Tilslutt gik hun bort og stødte altandøren op, trådte op på en stol og hang sig efter armene med hænderne om dørkarmen.

«Nå kan jeg ikke mere.» Hun slap taget og lod sig falde ned.

Straks efter var hun oppe igjen. Så nede. Så oppe, indtil hun endelig stønnende efter anstrengelsen klædte sig helt af og tog natkjolen på.

«Nej, noe så langt! Tænk, at fru Rejnertson er så mye høyere end jeg, da.»

Hun drejede hodet og skuldrene og så bag nedover natkjolen. «Det kan en kalde natkjole med slæp på, det.»

Hun tog et tag i den foran og løftede den [155] lidt for ikke at træ' i den, da hun gik bort og pusted lysene ud.

«Så dejlig træt som jeg er,» mumlede hun, da hun lå i sengen og velbehagelig strakte lemmerne.

«Rigtig så det pirker i mig.»

[XVI.] Lucie.

[n12](#)

[156] Di skal se, Gerner kommer selv i aften, siden han ikke har skrevet,» sa fru Rejnertson, da de den næste eftermiddag gik en tur i skoven.

«Ja, gud ved,» svarte Lucie og sukede beklemt. «Det er nok bedst jeg ser til at komme mig hjem.»

«Ikke på nogen mulig måde. Vent nu og se. Di har godt af at være her. Får Di ikke brev iaften heller, så kan Di jo ta ind imorgen formiddag.»

«Jeg er ræd, han blir von, for jeg er her så længe. Jeg skulde jo bare gjort en kort visit.»

«Den, som tier, samtykker,» sa fru Rejnertson. «Var han von, skrev han nok.»

«Å dårlig hun kjender Theodor, når hun tror, at han samtykker, fordi om han tier,» [157] tænkte Lucie. «Når han tier, er han allerværst immari sinna, og hva' han gjør med mig efter dette, det ved jeg ikke, og jeg tør ikke tænke på det heller. Nu kan jeg være her til imorgen, for samme allarmen gjør han da enten jeg så kommer idag eller imorgen. Så kan jeg da ha fred den tiden.»

Ved hjemkomsten fandt de løjtnant Rejnertson siddende på verandatrappens nederste trin med en eigar i munden, foroverbøjet med armene på knæerne. Da han fik øje på damerne, sprang han op og hilste på dem.

«Hvorfor kom Du ikke til middag, Knut?» sa fru Rejnertson. «Det hører til på landet.»

«Jeg håbed at gjøre indtryk ved at vise mig beskeden, tante,» svarte Knut og

betragted sin hue, som han lod danse rundt på pegefingern.

«Bruger Di endnu de gamle kneb for at indsmigre Dem?» spurgte Henny.

«Ja, for jeg har nok ikke glemt, at jeg altid fik Dem til at le ved det,» sa Knut med et skalkagtigt smil.

«Men gud, hvor det vilde kjede mig i længden,» Henny slog med nakken. «Før kunde det endda gå an, men Di – Di blir vist aldrig voksen.»

«Hvad skal en kunne vente med en så'n forsømt opdragelse,» Knut så bestandig på huen, som blev ved at snurre rundt. «Nu har jeg i to [158] år måttet undvære Deres kostbare formaninger, og i al den tiden har gamle Adam fåt husere uforstyrret.

Lucie stod og betragted Knut med strålende øjne og lo højt til alt, hvad han sa. Det var da et bedårende menneske, også!

«Nu tror Di vel, Di er svært morsom,» sa Henny og gik forbi Knut opover verandatrappen. «Men det synes ikke jeg.»

«Skal Dere nu begynde på den gamle maneren,» sa fru Rejnertson, som havde sat sig på en havestol. «Slut nu fred da engang.»

«Det er bare fordi hun er forelsket i mig!» råbte Knut og kasted huen højt ivejret.

«De er en flab, Knut Rejnertson,» sa Henny ligegyldigt fra det øverste trappetrin og drejed hodet tilbage, «en dum og indbildsk flab.»

«Nej, ikke dum, men indbildsk!» råbte han hurtigt tilbage og tripped om med oprakt arm for at få huen på pegefingern, når den faldt ned. «En liten bete indbildsk, men ikke dum, for ikke sandt da, tante Rejnertson? Kunde ikke Henny gå bort og forelske sig i en værre end jeg, vel?» Han satte huen på hodet og så frejdig på fru Rejnertson.

Henny, som stod i samme stilling med hodet drejet tilbage mod haven, forsøgte at se streng ud, men fik det ikke til. Modstræbende udvidedes [159] munden til et smil, hvorved et lidet hul i hendes venstre kind blev synligt.

«Jo, i den små, snuskede oppasseren din,» sa fru Rejnertson. «Han var værre end Du.»

«Nej, si' nå Di da, frue,» Knut så på Lucie. «Er jeg vel så værst jeg, vel?»

Lucie lo overstadigt, og svarte ingenting.

«Di må ikke være så'nt taknemmeligt publikum, fru Gerner!» råbte Henny. «Ellers tar han rent livet af os med sine flauser. – Tivolilatter,» mumled hun og gik ind med rynkede øjenbryn.

«Vil Di ikke sætte Dem, fru Gerner, eller kanske Di vil ind?» fru Rejnertson rejste sig og gik op ad verandatrappen.

«Kom heller en tur i anlægget,» sa Knut og gik afsted forbi græsplænen.

Lucie fulgte efter ham, rødmende af glæde.

«Det er et morsomt anlæg,» sa Knut, da de var kommet ned på den nederste afsats, «og så pent holdt da.»

«Ja her er rigtignok yndigt, skulde jeg mene.» Lucie hopped ned og satte sig på en bænk, der havde afsatsens mosgrode stenvæg til rygstød.

Knut strakte sig på mave, så lang han var, oppe på afsatsen. Hagen hvilte på de korslagte arme, og ansigtet var så tæt ved Lucies baghode, at hun kjendte hans ånde stryge forbi øret og kinden.

[160] «Og så'n en udsigt da,» sa Lucie og pegte på fjorden.

«Herfra er den mye vakrere,» sa Knut, og så på Lucies hvide nakke med de små, lyse hårkrøller.

«Ser Di noe and't end jeg, da?»

«Nakken Deres. Og ved Di hvad! Ja, jeg kan s'gu ikke la være,» han kysset hende på halsen nedenfor øret.

«Er Di galen Di, da løjtnant, tænk om noen så det. Og det vil jeg la Dem vite, at jeg er ikke af den sorten.»

«Aa jo da,» sa Knut idet han roligt tog hende om skuldrene og bored sit ansigt tæt ned i hendes bløde hals.

«Å gid, at han gjør det – jeg, som er frue og altingen. Og her, hos fru Rejnertson. Det er bare fordi det er mig.» Hun vilde rejse sig og løbe fra ham, men der gik en kildrende gysen gjennom hendes legeme, som tog magten fra hende. Mindet om gamle dages lystne og lystige timer betog hende, og med lukkede øjne bøjed hun hodet tilbake og lod ham kysse sig på munden.

«Kom ned til mig på bænken da,» hvisked hun.

Knut slap hendes skuldre og rejste sig op. «Vi får opover igjen,» sa han; «de venter vist med teen.»

«Han er forsigtig,» tænkte Lucie, da de var [161] på tilbagevejen. «Men gid å sød han er! En kunde spise 'en rent op. Og nå ved jeg da, at han er glad i mig.»

«Kan Di huske i vinter, da vi danste sammen, løjtnant Rejnertson?» spurgte hun.

«Da jeg var munk, ja.» Han gik foran Lucie, og svarte uden at stanse eller vende sig om.

«Så'n som jeg morred mig den aftenen,» sa Lucie. «Det glemmer jeg da aldrig.»

«Kom og drik te!» lød Hennys stemme oppe fra verandatrappen. «Hvor er Dere henne?»

«Det var da rigtig godt, vi ikke ble' sittenes der længer,» hvisked Lucie fortrolig.

Han trak svagt på skuldrene, uden at se på hende.

En timestid senere sad fru Rejnertson og Lucie på verandatrappen og talte sagte, når de sa noget, for ikke at forstyrre Knut, der forsøgte at hypnotisere Henny inde i lysthuset, hvor der brændte en lampe.

Så hørte de Henny le muntert, og skyndte sig ind.

«Gik det ikke?»

«Nej, med Henny nytter det ikke,» sa Knut melankolsk. «Hun er dertil født og kommen til verden for at græmme og bespotte mig.»

«Han trode jeg var sovnet, og begyndte at gi mig ordrer, tusseperen!» Henny brast påny i latter.

[162] «Å la mig få forsøge med Dig da, tante,» bad Knut.

«Nej, ikke iaften, Du. Prøv med fru Gerner, hvis hun vil.»

Lucie vilde.

«Ja, gå ud med Dere da. Stilhed må der til først og fremst.»

Fru Rejnertson og Henny satte sig udenfor, og Lucie blev anbragt på en stol. Knut stod bag hende ved siden af lampen, hvis lys faldt på uret, som han havde git hende i hånden, for at hun skulde stirre på det.

Etter tre minutters forløb gik han stille hen foran hende, og strøg med fingerspidsene fra tindingerne og nedover armene gjentagne ganger. Så tog han uret fra hende. Armen og hånden forblev i samme stilling.

«Nu kan Di ikke rette armen,» sa han lavt. «Forsøg.»

Lucies ansigtsmuskler fortrak sig ganske lidt, og så kom der et svagt, anstrengt nej.

«Næste fredag kl. 7 præcis, om aftenen, kommer Di op til mig,» hviskede Knut befalende. «Jeg bor på Ullevoldsvejen nummer 34, anden etage. Forstår Di?»

Læberne gik langsomt op i Lucies fuldstændig døde ansigt, og med møje sa hun ja.

«Kl. 7 aften, næste fredag, 27de juli, gjentog han lavt, men tydeligt.

[163] Så gik han hen og vinked.

«Å fy, hvor det er fælt,» udbrød fru Rejnertson, da hun så Lucies hvide, stive ansigt og krumme opløftede arm.

«Rejs Dem op,» befalte Knut.

Langsomt og tungt rejste Lucie sig.

«Di heder Hans, ikke sandt?»

«Jo,» kom det møjsommeligt.

«Og Deres mand er død, ikke sandt?»

«Jo.»

«Kom her og føl,» hviskede han til Henny.

Fru Rejnertson gik hen og søgte at rette Lucies arm. «Den er stiv som en sten,» sa hun med en gysen.

«Jo vist kan Di rette Deres arm,» sa så Knut opmuntrende. «Stræk den ud.»

Øjeblikkelig strakte Lucie armen fra sig.

«Gå bort og sæt Dem på bænken, men løft op kjolen. Di ser, hvor sølet her er.

»

Lucie tog med venstre hånd et samlende greb i sit kjoleskjørt og trak det opover anklernerne. Så bøjed hun overkroppen lidt forover, og begyndte at gå med søgende skridt.

«Men her er jo ganske tørt, jo. Slip kjolen, og stå stille.»

Straks gjorde hun, som han sa.

«Hold op nu da, Knut,» sa fru Rejnertson. «Det er for fælt at se på.»

[164] «Straks, tante,» svarte Knut og gik tæt hen til Lucie.

«Fem minutter efter Di er vågnet, går Di ind og henter et glas vand til tante Rejnertson. Fem minutter efter Di er vågnet. Hører Di?»

«Ja,» sa Lucie på den forrige søvngjængeragtige måde.

«Vågn op!» han pusted på hende.

Øjeblikkelig åbnede hun øjnene og så sig om med et stift, undrende blik og en sky mine. Derpå satte hun sig forsigtig på bænken og begyndte at stryge sig over knæerne og sagte bevæge over kroppen frem og tilbage.

«Det kan en kalde for et medium, frue!» sa Knut, og så fortalte de i munden på hverandre, hvad hun havde gjort.

Lucie så fra den ene til den anden, som om hun ikke forstod.

«Ved Di slet ikke om noget af det?» spurgte Henny og betragtede hende nysgjerrigt.

«Jeg husker, jeg blev så tung og søvnig,» svarte Lucie og gned sig over øjnene.

«Di er vel ikke dårlig efter det?» spurgte fru Rejnertson deltagende.

«Nej, bare lidt mør i hode mit og i knæerne.»

De sad tause og skottede hen til Lucie, der fremdeles strøg sig over knæerne. Så blev hun med ét urolig, rejste sig og gik hen til døren, [165] kom tilbage igjen og satte sig og tog sig til hodet, som om hun grundede over noget. Dette gjentog sig et par gange. Så gik hun resolut sin vej.

«Ser Dere, der er nøjagtig gåt 5 minutter,» sa Knut og pegte på uret, som var bleven liggende på bordet.

«Uf ja, det er rent forbryderisk,» sa fru Rejnertson og flyttede sig hastig i sædet.

Straks efter kom Lucie tilbage med et vandglas på en bakke, som hun satte foran fru Rejnertson.

Knuts øjne blev større og liksom rundere, mens han så på Lucie.

«Det er for galt!» råbte Henny og løb ud af lysthuset. «Nejmen om jeg vil være under tag med så'n en heksemester.»

«Men her under åben himmel har Di vel ikke noe imod det,» sa Knut, som var sprungen efter og ugenert havde stukket sin arm ind under Hennys. «Lad os spasere lidt frem og tilbage i måneskinnet og blomsterlugten,» han trak vejret gennem næsen. «En blir så dejlig melankolsk af det.»

«Så—å. Melankolsk?»

«Ja, for en henfalder til tanker om at forbedre sig, hvilket er et og det samme.

»

«Glem nu bare ikke at passe dampbåden,» sa Henny, da de havde gåt lidt uden at sige noget.

[166] «Så Di går og værker for at få mig afsted, Henny?»

«Men det er jo bare omsorgsfuldhed, jo.»

«Ja tak skal Di ha, men jeg vil helst være fri. Jeg har forresten bestilt båd efter mig, så jeg kan bli sålænge jeg vil.»

«Sålænge vi vil ha Dem, mener Di vel?»

«Jeg skulde nemlig endelig tale med Dem.»

«Henny kom her og hjælp mig! Og Du også, Knut!» lød fru Rejnertsons stemme forskrækket ud til dem.

«Hvad er det, som fejler hende?» Henny bøjed sig bestyrtet ned over Lucie, som lå udstrakt på lysthusgulvet hvid og ubevægelig.

«Knap op kjolen hendes, Henny,» fru Rejnertson dypped sit lommetørklæde i vand og la det på Lucies pande. «Ret som det er, farer hun op af bænken, blir dødbleg i ansigtet og falder så lang hun er. Der har vi for hypnotiseringen din, Knut.»

«Men så hjælp os da!» sa Henny, som lå på knæ ved siden af Lucie og rev kjoleknapperne op. «Er det for en mand, at stå slig og måbe!»

Knut bøjed sig over Lucie, pusted hende i ansigtet og råbte: «Vågn op!»

«Jo, det skal fedt hjælpe,» sa fru Rejnertson. «Sæt Dig ned på huk her bag hende, og støt hende i lyggen. Sådan ja. Gudskelov, der slår hun øjnene op. Lad os nu få hende på benene.»

[167] «Det er bedst Di går op og lægger Dem,» sa fru Rejnertson, da Lucie var kommen til sig selv igjen. «Tag mig under armen, så skal jeg følge Dem.»

«Skal jeg hjælpe til, tante?» spurgte Knut.

«Nej tak, Du, det behøves nok ikke.»

[XVII.] Henny.

[168] Kom lad os sætte os op på verandaen, Henny.» Knut tog hendes hånd og trak hende med sig! «Seså,» han havde trykket hende ned på sidebænken deroppe under det tætte vinløv, som dækked verandaens tag og vægger. «Nu får jeg sige til mig selv: Vorherre styrke Dig, Knut.»

«Å, skal vi ikke heller gå ned igjen i lysthuset,» sa Henny. «Her er lidt mørkt, synes jeg.»

«Ånej da! Aldrig i evighed fik jeg det frem, hvis jeg vidste, Di kunde sidde og se på mig. Jeg kom herud for at fri til Dem, Henny. Seså, nu er det sagt, gudskelov,» – han pusted ud i lettelse, «og nu får Di gjøre med mig, hvad Di vil.»

Henny tidde stille og rørte sig ikke.

«Har Di ikke noe å sige da?» spurgte han, efter at ha ventet lidt.

[169] «Di sa, Di vilde fri til mig. Værsgo'. Jeg er lutter øre.»

«Gjør nå ikke nar, da. Jeg har jo frid til Dem. Vil Di kanske ha, jeg skal lægge mig på knæ og be om Deres hånd og hjærte.»

«Er det virkelig Deres alvor, at Di vil by Dem frem til mig, som ægtemand?»

«Ja, så sandelig er det det, ja! Jeg ved nok, at jeg ikke på langt nær er god nok til Dem, men det må vel være kjærligheden, som gir mig mod, vel. Jeg har holdt af Dem i 5 år og 10¹/₂ måned.»

«Så, Di har regnet det ud på dagen?» Henny kunde ikke bare sig for at le. Hun så tydelig omridsene af hans bare, krøllede hode og de brede skuldre med uniformsknapperne, som månestrålerne spilled ind på. Han sad i en ludende stilling med ansigtet vendt mod hende. Armen lå over knæet og den nedhængende hånd lyste hvid.

«Ja, for det begyndte dengang på onkel Rejnertsons sommerbal, her på denne selvsamme veranda, hvor vi nu sidder, til og med. Di kom hen og bad mig hjælpe Dem med hansken. Husker Di det?»

«Nej, det husker jeg ikke. Uf di myggene,» hun slog efter de surrende fluer. «Di var jo bare pure gutten dengangen.»

[170] «Jeg var da fylt mine 20 år, og kadet var jeg da også.»

«Ja, men jeg var 22, og jeg bryde mig bare om herrer, som var ældre.»

«Ja tak, jeg så det nok, og Di kan tro, jeg lyste velsignelsen over min ungdom.» Han retted sig op og brød af en gren, som dasked ham i ansigtet. «Det var et dejligt bal det. Jeg gik omkring som en anskudt fugl, fôr og gjemte mig i haven, for jeg ikke vilde danse, og måtte op igjen i et kjøer for at se efter, hvem Di var sammen med.» Han sad lidt taus og piller bladene af den afbrudte gren et for et. «Det var da også uforsvarligt gjort af Dem,» kom det så opfarende, «hvad skulle Di be mig knappe den fillehansken efter?»

«Di har vel netop stået der, vel. Var der noget ondt i det da?»

«Ja. For havde Di ikke gjort *det*, var jeg aldrig falden på det.» Han knækket den afbladete stilk i småstykker og kasted dem fra sig.

«Hvor mangfoldige ganger havde jeg ikke vært sammen med Dem, år efter år, og ikke fundet det bøsse rart ved Dem. Jeg hørte nok folk sa, Di var vakker, men nejmen om jeg vidste, om det var sandt engang. Men så kommer Di der med den uskyldige, tillidsfulde mine og stikker Deres dejlige håndled op i ansigtet på mig. Gud forbarme sig, slik som det kom over mig! Jeg [171] rystet og bæved og fik frost i mig og varmestupninger –, og slik som Di smilte, da Di takket, da. En måtte være mere end et menneske for at stå i så'nt. Ler Di af mig?»

«Ja, for det høres så komisk. Nej, men se på månen, nu kommer den helt frem.»

«For mig har det sandelig vært alt and't end komisk. Jeg har gåt der jeg, som et halvsygt menneske. Det er sandelig store ting, jeg er kommen mig såpas frem i verden.»

«Å, jeg tænker Di har stået i det, jeg – slik som Di har *turet* om fra bal til bal.» Henny korsed armene fast over brystet og læned sig tilbake på bænken, så hodet næsten skjultes af de hængende grener.

«Vilde Di kanskje heller, jeg skulde gåt hen og blet fordrucken da? Di gav mig jo aldrig lov at fri til Dem, endda jeg mangengang trodde, Di likte mig også.»

«Ja, likte Dem – men jeg kunde da ikke gå hen og forlove mig med så'n en vims af en fyr, som ovenikjøbet var yngre end jeg selv.»

«Å herregud, de stakkars uskyldige to årene, da. Di skulde se, hvor sat og stødig jeg blev, bare Di tog mig.»

«Ja, gud ved –, Di er altfor gutteagtig. Jeg måtte jo skamme mig!»

«Å nejmen, om Di *det* behøvde. Prøv mig, gi mig to måneders frist og se så,

om jeg ikke [172] er blet anderledes. Kan der lægges noe bræt på en mand, som er så led og kjed af hele greja, at han er nødt til å finde på noe, som er morro fra time til time, for ikke at gå bort og hænge sig. Og tænk så trofast jeg har vært da, Henny. Nu, i disse to årene, Di har vært borte, har jeg bare gåt og længtes efter Dem bestandig, og er blet vissere og vissere på, at jeg aldrig kom til at holde af noen anden. Jeg synes det er rent rørende, jeg.»

«Å, jeg tænker, Di har holdt af mange, jeg. Ialtfald har Di da gjort kur over en lav sko. Di har ord for at være så næsvis og påtrængende, ja, rent ud sagt, så ækkel mod damerne.»

«Ja, det kan gjerne være,» sa han spagt. «Jeg har vist ikke altid vært, som Di vilde synes om det, men det kom altsammen af samme årsag. Forresten har jeg gjort den kur de har *ladt* mig gjøre. Videre kommer en jo ikke.»

«Nej med damerne, nej, men de andre da?»

«Skal jeg skrifte det også, da?»

«Ja, det er bedst jeg ved besked.»

Han ventet lidt. «Jeg har gåt der, jeg, som di andre» – han rømmed sig – «mindre end de fleste forresten.»

«Nu, hvorfor stanser Di?»

«Jeg skal da vel ikke – gå i detaljer, vel? Der er ikke mere. Jeg har ingen tjenestepiger forført.»

[173] Henny sad taus.

«Vil Di kanskje ha en hanskemand, Di, da? Så må Di se til å gjøre bekjendtskab med noen, som er udskreven fra Gaustad.»

«Nej, hanskemændene skal jeg ikke ha noget af. Så pas forstand har jeg da.»

«Ja, hvorfor kan Di så ikke ta mig da, Henny? Tænk at være to i verden, istedetfor en. Så dejligt vi skulde få det sammen – rigtig som to blommer i et æg. – Di, som har såmange penger også, da, Henny.»

«Har Di tænkt på det og?»

«Ja, ellers kunde jeg da vel aldrig ha vovet at by mig frem, Henny, – ikke om jeg så havde gåt bort og krepert af kjærlighed til Dem. Jeg med min løjtnantsgage og timelæsning.»

«Di er en underlig rar fyr, er Di; men en kan'ke bli sint på Dem heller.»

«Skal nå *det* også være galt, at jeg ikke lader som jeg er fortvivlet, for Di er rig? Penger må der til, skal der bli noen morro, og er det da ikke det samme, hvem af os som har dem? Slå nu til og sig ja, da, Henny. Jeg lover Dem, Di skal ikke komme til at angre på det.»

«Ja, hør nu her,» sa Henny efter nogen betænkning. «Di har nu gjort rede for Dem selv og Deres fortid, og Di er af den mening, at der af den grund ingenting bør være ivejen. Nu [174] kommer turen til mig. Jeg har også mine tilståelser at gjøre, for jeg er en kvinde med fortid.»

Det gav et sæt i ham. «Di! Jeg forstår ikke, hvad Di mener for noe,» han stammed og famled efter ordene. «Å, Di spørger bare,» sa han så med et pludseligt ryk hen imod hende.

«Nej, jeg spørger ikke. Det er sandt, hvad jeg siger, og nu får jeg se, om Di er villig til at tro mig, når jeg forsikrer, at det ikke har det ringeste at bety, og at Di værsgod skal gifte Dem med mig alligevel.»

«Di vil altså ha mig da?» udbrød han jublende og fôr op. Men så sank han ned igjen på bænken og blev siddende som forstenet.

«Det er vel mig nu, som får spørre, om Di vil?»

Han svarte ikke, bare sad og stirred ned på sine knæer, hvor hænderne lå. I månelysset, som nu flød helt ind til dem, så de endnu hvidere ud end om dagen.

«Fortid,» sa han omsider, uden at røre sig. «Hvad slags fortid?»

«Jeg har havt noen elskere, da jeg var i Paris.»

«Noen,» han vred sig til siderne. «Det var ikke forlidet heller.»

«Ja, nu ved Di det. Di ser jeg er ligeså oprigtig som Di.»

«Ja tak, jeg vil ikke påstå, at det morer [175] mig just.» Han talte så lavt, at Henny akkurat kunde høre hvad han sa. «Elskere? – Som Di har – så'n – – levet med?»

«Ja, som jeg har levet med.»

«Franskmænd?»

«Ja, nej –. Jo, den ene var fransk.»

«Og de andre?»

«Å, det kan jo være Dem det samme.»

«Det samme!» han sprang op med fægtende arme. «Kværke,- myrde, – sparke ihjel!» det kom tænderskjærende. «Hugge istykker, – hive lemmer på sjøen – Blo'! Blo'! – – Å, at tænke sig, at disse labaner har tat din rene uskyldighed, Henny,» – stemmen slog om, den skjalv og liksom smelted hen i jammer. Han gled ned igjen på bænken og indtog den forrige stilling.

Hans voldsomme udbrud havde skræmt Henny. Hun havde rejst sig op og rakt armen frem som for at tysse på ham. Nu satte hun sig ned igjen og sa: «På den måden er partiet mere lige, tænker jeg. Lige børn leger bedst.»

Knut var en stund ganske ubevægelig. Henny så fra siden af hen på ham. Med ét la hun merke til, at hans hode sank ned på brystet og straks derpå hørte hun, at han græd stille.

Hun rejste sig og stilled sig op foran ham.

«Di har ikke svart på mit spørsmål, om Di [176] så allikevel vil ha mig,» sa hun og la sin hånd på hans skulder.

«Om jeg vil ha Dig, Henny,» han så op på hende; hans øjne stod fulde af tårer, og der var fugtige striber på kinderne. «Spørre om sligt – å, men det gjør så ondt, så ondt.» Stemmen kvaltes, og han måtte vente lidt, før han atter fik magt over den. «Sad Du her i byen som det værste fruentimmer, Henny, så vilde jeg allikevel på mine knæ tigge Dig om, at Du skulde ta mig til din mand.» Hans hode var tilbakebøjet, og månelysset faldt hen over hans blege ansigt, mens han så op i Hennys øjne med et hjælpeløst blik. «Jeg ved godt, at Du aldrig har trod på min kjærlighed – tror Du på den nu da?»

Det arbejded voldsomt i Henny. Brystet steg og sank, og hun snapped efter vejret, mens hun stræved for at få ordene frem. Men hun kunde ikke. Så gav hun tabt, rakte armene ud, greb Knut om halsen og sank ned til hans bryst med ansigtet gjemt ved hans hals.

«Ja, Knut, nu tror jeg på din kjærlighed. Og jeg elsker også Dig. Jeg tror på Dig og jeg er din. Siden Du vil ha mig.»

«Tak, min elskede,» hvisked han.

«Og nu skal jeg sige Dig noget, Knut» – Henny havde fåt bugt med sin bevægelse og sad nu på bænken ved siden af Knut med sin hånd i hans. «Det er bare opspind altsammen.»

[177] «Hva' for noe er opspind?»

«Det om elskerne, naturligvis, dit fæ! Der merkes det straks hvor ung Du er. Jeg vilde bare sætte Dig på prøve. Den har Du bestået som en mand. Jeg er stolt af Dig, Knut.»

«Er det sandt, Henny?» sa han hæst og knugede hendes hånd mod sit hjerte.

«Javist er det sandt, – desværre, havde jeg nær sagt. Karen påstår jo, at bare de ægteskaber blir lykkelige, hvor også *hun* har en fortid.»

Ganske stille gled Knut ned af bænken på knæ, skjulte ansigtet i Hennys skjød og hulkede som et barn.

Henny strøg kjærtegnende sine fingre gennem hans tykke, bløde hår og tyssede på ham. «Min egen gut, min søde, snille Knut, min kjære, eneste elskede – Du skal være glad, skal Du.»

«Det var glæden,» sa Knut med mat stemme og rejste sig. «Du skulde ikke gjort det, Henny. Tænk om jeg nå havde fået et slagtilfælde da». Han gned sig hurtig med lommetørklædet over ansigtet.

«Men hvor tror Du, Karen mener jeg blir af?» sa så Henny. «Kom, lad os gå ned efter lampen,» hun sprang ud over verandatrappen, fulgt af Knut.

Da Henny var kommen ind i lysthuset, satte hun sig på bænken og gned overgivent håndfladerne mod hinanden. «Nu er jeg altså en forlovet [178] pige, å hvor det er morsomt! Det var ikke for tidligt forresten. Men Du, å Du, hvor Karen skal gjøre øjne.»

«Ja,» sa Knut. «Han har vist ikke trod, Du vilde ha mig.»

«Som rimeligt var! Men hvordan er det, Du ser ud, Knut! Rødflekket på kinderne –, og hvor er øjnene dine blet af? Hør Du,» hun fôr hen til ham og rystede ham i skuldrene – «hvorfor har Du ikke kysset mig? På munden, mener jeg» – hun spidsede læberne og rakte dem op imod ham.

Han trak hodet lidt bagover og tog hende om håndledene. «Jeg vil ikke gjøre det i aften, Henny, for jeg har kysset en anden før idag.»

«Nej, ved Du hvad, Knut! Du er *for* ækkel!» Henny trak øjenbrynene sammen og gjorde sine håndled fri. «Hvem har Du kysset?»

«Hende fru Gerner.»

«Tivolifruen! Her hos os! I aften? Så står Du altså i forhold til hende.»

«Ikke Spor. Jeg har bare vært sammen med hende én gang før og har ikke et

øjeblik tænkt på hende i mellemtiden.»

«Da er det nu endnu tusen ganger værre. Det er altså sådan Du er! Skammer Du Dig ikke?»

«Å jo. Lidt.»

[179] «Kysset Tivolifruen! Hvad tid? Hvordan kunde Du komme til med det, din ækling?»

«Da vi gik i anlægget.»

«Så nytted Du straks på. Jo, det ligner Dig. Og det med det samme Du netop vilde fri til mig?»

«Du tog så hånsk imod mig. Det blir naturligvis ikke til noe iaften heller, tænkte jeg, og så gjorde jeg det i sinne.»

«Men hun da, er hun slig endnu, at hun lar sig kysse?»

«Ja, hvem gjør ikke det? Og desuden hun!»

«Den tasken! Det skulde Karen vide. Og Du da, jo det blir en dejlig ægtemand at få.» Henny stak armene på ryggen og læned sig med den ene skulder skråt op mod lysthusveggen tæt ved indgangen. Hun så truende på Knut.

«Får jeg leve med Dig dag ud og dag ind, Henny, vil det bli mig likså umuligt at gjøre den slags ting, som det er for Dig, Henny. Aldrig vil jeg kunne bedrage Dig – det ser Du da alt.»

«Nej, Du skulde bare prøve på det.»

Knut gik nærmere og tog Henny om armene ovenfor albuerne. «Du skal være snil og god mod mig, Henny, det trænger jeg så om.» Han la sit hode ned på hendes skulder og lukked øjnene. «Jeg ved, jeg vil bli tro imod Dig, [180] men hvad kan det hjælpe at forsikre det? Vær gift med mig i 5 år og se så, om Du ikke selv ved det.»

Henny drejed hodet og kyssed ham på panden.

«Endnu én ting har jeg at bekjende for Dig,» sa Knut og tog Henny helt ind i armene sine. «Da jeg havde hypnotisert hende, fru Gerner – gav jeg hende ordre – til at besøge mig – på mit værelse i næste uge.»

Der gik et sjok gjennom Henny; hun vilde rive sig løs, men Knut holdt hende fast og klynged sig tættere til hende.

«Nu kjender Du mig i al min letsindigheds nøgenhed, Henny. Du må ikke

støde mig fra Dig. Jeg kunde jo tiet stille med det. Men det *kunde* jeg ikke, og deri kan Du se et tegn på, at jeg holder på at bli en anden. Jeg er alt blet det. Hvorfor jeg gjorde det, ved jeg ikke, jeg har aldrig villet hende noe, ikke før heller, da jeg ikke havde Dig, det var et øjeblikks indskydelse, en guttestreg. Slig har jeg vært, men granden i mig er allikevel bra.»

Da de skiltes, trykked Henny sine læber mod hans mund. Det varte lidt før de kunde rive sig løs fra hinanden.

Henny listed på tå op over trapperne og trak skoene af ude på gangen for ikke at vække [181] søsteren. Men da hun var kommen ind og stod og klædte sig åf, sa Karen med ét borte fra sengen: «Jeg tror, fru Gerner skal ha en liden. Det er vist derfor hun er så nervøs.»

Henny gik hen og satte sig på sengekanten.

«Jeg er så lykkelig, Karen.»

«Hvorfor det da?» spurgte Karen forbauset over hendes tone og mine.

«Jeg har forlovet mig med Knut, Karen, og jeg er så glad, så glad, så glad!»

«Sid stille da, Henny. Jeg ryster i sengen.»

«Ønsker Du mig ikke tillykke da, Karen?»

«Og endda igårftes sa Du, Du aldrig vilde gifte Dig, Henny.»

«Ja, hvad synes Du! Det gik først op for mig iaften, at jeg altid har holdt af Knut.»

«For noe tøv, Henny! Men for mig gjerne. Tænke sig Knut, den gutten.»

«Han er en mand, Karen.»

«Ja, naturligvis, det skal vi ikke tale om. Ja, ja, Henny min, gud gi, det må gå Dig vel. Knut er bra nok, jeg har altid godt kunnet like ham, jeg, men ægtemænd er noget kram.»

«Jeg tror på kjærligheden trods alting,» sa Henny og la sig ned over søsteren med armene om hendes hals.» Jeg *kan* ikke la være. Og jeg tror på Knut. Vi *må* tro på kjærligheden, [182] Karen, det er og blir dog det eneste i verden.»

«Ja vist, ja. Så skal Du altså hede fru Rejnertson liksom jeg. Gid, Du må bli glad og lykkelig, Henny. Det er så ondt ikke at være det.»

[XVIII.] Gerner.

[n14](#)

[183] Gerner havde gennemgået forskellige stemninger i de forløbne dage. Først havde han vært bange for hende. Rigtignok var det ikke noget usædvanligt, at Lucie uden videre forsvandt fra huset, når der havde været scener imellem dem, men hun plejed da altid at komme tilbage om en time eller to. Ialtfald til måltiderne.

Tænk om hun havde gåt bort og gjort en ulykke på sig. Det var jo en kjendsgjerning, dette, at folk kunde ta livet af sig. Eller om hun nu var rømt sin vej, væk fra byen, tilbage til Kragerø. Eventyrersken stak jo i hende.

Da han så ved hjemkomsten fra kontoret hen på eftermiddagen fik hendes brev, slog det over til en rasende vrede. Aldrig havde han følt en sådan forbitrelse mod hende. Der sad hun på [184] fru Rejnertsons landsted glad og vel tilmode, mens han havde gåt i angst og gjort sig bebrejdelser, ja formelig vært angerfuld. Og kanske var der herrer derude, som gik og fjaste med hende. Ja, det var der naturligvis. Fru Rejnertson holdt jo åbent hus, og især nu, Henny var kommen. Han formelig glæded sig til at overfuse hende, når hun nu kom hjem om aftenen, for det faldt ham ikke et øjeblik ind, at hun voved at bli, når hun intet hørte fra ham. Der vilde vært tid til at skrive, så hun kunde havt hans brev med nibåden; når der ikke kom noget, tog hun naturligvis ind med tibåden, og vilde være hjemme kl. 11.

Da tiden imidlertid gik, og klokken var blet 12, uden at hun viste sig, foregik der atter en omvæltning i hans indre. Han følte sig ydmyget og så underlig fattig. En forestilling om, at han havde forspildt hendes kjærlighed og ligeledes sin magt over hende, greb ham med nagende uro. Og så længtedes han efter hende. Der var så tomt og uhyggeligt i huset.

Rastløs gik han om i stuerne. Hver ting, der mindet om hende, var som et stik i ham. Sådan vilde det være, hvis hun var død, tænkte han, og så kom det vældende over ham, hvorledes han da, trods alt, vilde sørge. Han blev så blød og mild i sind, så myg og snil som en liden gut. Han havde stor skyld ligeoverfor [185] Lucie, men det skulde bli bedre herefterdags. Det lovte han sig selv.

At hun dog ikke var kommen. Ikke et misfornøjet kny skulde hun fåt hørt.

Klappet hende på kinden og sagte: «Nå, Lucie, har Du havt det hyggeligt derude da, vennen min?»

Men han forstod så godt, hvordan det hang sammen. Hun havde naturligvis ventet på brevet til det sidste skib kom. Så havde fru Rejnertson overtalt hende til at bli til næste dag –, det var jo morsomt, at Lucie var godt likt af folk –. Når der nu ikke kom noget brev om morgenen heller, vilde hun skynde sig til byen, straks hun var klædt. Kanske kunde hun så være der, før han gik på kontoret. Ialtfald vilde hun sidde der, når han kom hjem til middagen. Han skulde bare være blid og snil mod hende.

Da så hele den næste dag også gik, uden at hun viste sig, forbitredes hans sind atter mod hende. For at fordrive tiden, gik han ned på Tivoli, hvor han traf en forretningsven, som han satte sig til at drikke toddyer med. Han kom sent hjem og geråded i et dumpt raseri, da han så, at hun endnu ikke var kommen. Næste morgen vågned han sent med hodepine efter den uvante toddy, og havde ondt for at gjøre sit arbejde på kontoret.

Han gik lidt tidligere end ellers hjem til middagen, sa til sig selv, at hun naturligvis ikke [186] var kommen, men blev dog formelig bestyrtet, da han så, at det var så.

Dette kunde ikke hænge rigtig sammen. Så frækt og trodsigt, så over alle grænser oprørende uforskammet kunde selv *hun* dog ikke behandle ham. Hun måtte være bleven syg, det slog aldrig fejl. Nej, men så vilde jo fru Rejnertson ha skrevet.

Hun var der naturligvis ikke mere. Det var umuligt, at hun kunde være der i ro og mag som ingenting, og la ham gå i en sådan kval. Hun måtte være tat til byen og turde ikke komme hjem. Gud måtte vide, hvor hun nu holdt til.

Nej, der blev nok ingen middagslur af idag heller. Han rejste sig op igjen fra chaiselongen, hvor han netop havde lagt sig hen. Han havde ikke rist eller ro på sig. Stakkels Lucie, hvad monstro hun havde tat sig til i sin fortvivlelse? Hun havde det nok mindst lige så ondt som han. Det var dog ærgerligt, at han absolut måtte på kontoret i eftermiddag, men iaften, straks han på nogen måde kunde, vilde han sætte sig på skibet og ta ud til Malmøen for at spørge om, når hun var rejst derfra.

Hele tiden nede på kontoret, både når han talte med nogen eller sad og skrev,

tænkte han bare på Lucie. Hun skulde da vel aldrig være tyet til Nilsen? Ånej, hun vidste jo, det var det værste hun kunde gjøre ham. Men sæt nu alligevel. [187] – Skulde han gå til Nilsen og høre efter? Uf nej, det spjåket, han kunde ikke bekvemme sig til det. Han havde ikke set hende nu, siden den gang han formelig måtte vise hende ud af kontoret. Sligt et spe'takkel. Han la sig bagover med nakken på stolekanten og så op i taget. Han, som havde villet hjælpe hende, for at hun skulde la Lucie i fred. – Og så bilde sig ind, at han vilde hende så'nt noe – han, som fik kvalme bare han tænkte på hende. Men hun, hun var jo halvgal. Han rejste sig op, gik nogle skridt og satte sig igjen. Sende et bybud til Nilsen og spørge. – Men nu var hun jo gift med en fyr og formodentlig flyttet. – Skjøndt det kunde han vel sagtens få opspurgt.

Men først vilde han hjem og se.

Tænk, om Lucies tøj hang i entréen! Han fik hjærtebanken, mens han gik opover Karl-Johan. Han skulde ikke fare op, ikke spor af fare op, tale pent og besindigt til hende. Stakkeren, hun havde naturligvis havt det mindst lige så ondt som han. – – –

[XIX.] Hjemkomsten.

[n15](#)

[188] Hjemme i Incognitogade gik imidlertid Lucie urolig omkring. Hun havde valgt at ta ind med fireskibet, da var Theodor på kontoret, så slap hun da for at møde ham straks.

Hvordan mon hun skulde ta det, når han nu kom. Hun kunde ikke bli enig med sig selv, om hun skulde være angergiven eller kjephøj, be om forladelse eller lade som ingenting.

«Det er net det samme, ossen jeg bærer mig ad,» sa hun til sig selv, «for like fæl blir han da.» Hun syntes, hun så og hørte ham med sit hånlige ansigt og de isnende øjenlågene hans, og så den stemmen!

«Å gid, å gid! bare jeg var blet derude.» Hun stod ved Gerners skrivebord og pusled med [189] aviserne og papirerne, som lå der, tog og slap småting i et væk.

«Det går aldrig godt. – Aldrig i verden går det godt.»

«Hva' skal jeg stå og se på det lille signetet for?» hun satte fra sig hans store sølvbeslagne signet med et løvehode til håndtag, som hun en stund opmærksomt havde betragtet.

«Ish å di skoene mine knirker. Og den stolen der,» hun stødte med foden til en stol, som stod hende ivejen, og flytted den straks tilbage igjen.

«Så mye støv der falder, da. Og så fast det sidder – – – får det ikke væk med hånden ialtfald.»

«Det går aldrig godt, det går aldrig godt.»

«Så'n som den søde fyren kyssed mig!» hun klasked hænderne sammen, fôr ind i dagligstuen, gik frem og tilbake, frem og tilbake. «Så'n som han kyssed mig, ha, ha, ha, det har Theodor godt af. Gid, som han vilde sprække, hvis han vidste det.»

«Der kjendte jeg det rørte sig igjen,» hun stansed brat og tog sig til hjertet. «Nå er der da ingen tvil om det mere.»

«Gud, å forskrækket jeg blev igåraftes med det samme jeg kjendte der var liv. Monstro om jeg skreg eller sa noe? Ånej, det har jeg da vist ikke gjort.»

[190] «Og så vågne i armene på løjtnanten. Å så godt han holdt mig med de nydelige, hvide hænderne sine. Å dum jeg var, som ikke lod som jeg besvimed igjen, for så havde han fåt holdt på mig længere. Jeg kunde tydelig se å arg han var, for han ikke fik følge med op. Så smeltenes, som han så på mig.»

«Nå kommer 'en da vel og gjør visit her en dag med det første. Bare da Theodor ikke var hjemme.»

«Ish å styg jeg er, gul og sjollet i kinderne og så mat i øjnene da. Jo, Du ser nydelig ut – riktig som Du har gjort gjerningen til,» hun rakte tunge til sig selv i spejlet.

«Nå må da Theodor kunde se det på mig, slig som det viser. Bare siden igåraftes er det blet mye værre. Det er vel fordi jeg har fåt vished, vel.»

«Ja, ja, han blir da vel glad, da vel. Det er jo det han endelig har villet, og mig er det det samme, hvem sit barn det er. Det er hans egen skyld. – Være så grov midt på natten ude på åpne gaden. Hvad skal en vel gjøre med så'nt noe. Nå kan han ha det så godt.»

«Å men Du store tid! Du store tid, der er han, der er han. – Ind i

sovæværelset. – Gjemme mig bag sofaen. – Nej, det er for sent. Sætte mig her, denne stolen er så bra stor, Ryggen til [191] Theodor sin dør. – Slig ja, persienerne nede. – Han ser mig ikke straks.»

Idet samme Gerner åbned entréedøren, så han Lucies hat og parasol og den lille grå jakke af samme stof som kjolen. Og som ved et vindpust var hans milde stemning strøget af ham.

«Det var da endelig vel engang.»

Han gik først ind i sin egen stue, hvor han gav sig noget at gjøre på skrivebordet; spaserte så et par ganger op og ned på gulvet og rømmed sig stærkt. Så gjorde han et slag hen til portieren og så ind i dagligstuen.

«Hvor monstro hun holder til.»

Han gik gennem spisestuen og sovæværelset og ind i køkkenet, som var tomt. Rask over kjøkkengulvet og banked på pigekammerdøren.

«Nej naturligvis. Gud ved hvad en holder piger for,» snerred han højt og fôr så med lange skridt ud i entréen for at forvise sig om, at det virkelig var Lucies tøj, som hang der.

«Har Du siddet der hele tiden?» Han var gåt ind i dagligstuen gennem døren fra entréen og stod lige foran Lucie.

«Ja.»

«Og hørt mig komme og gå og lede efter Dig?»

Hun svarte ikke.

«Og Du har endelig bekvemmet Dig til at komme hjem igjen?»

[192] Lucie mumled noget uhørligt.

«Hvor har Du vært henne?»

«Det vet Du da vel,» hun så trodsig op på ham. «Jeg skrev jo til Dig.»

Gerner stak hænderne i bukselommerne og betragted Lucie, mens hans ansigt blev stivt.

«Har Du vært på Malmøen hele tiden?» han sa det med langsomt eftertryk på hvert ord.

«Hvor skulde jeg ellers ha vært?»

Han drejed sig på hælen, gik ind i sit værelse og spaserte på gulvet det meste af en time.

«Værsgo', teen er sat ind,» meldte Martine.

«Det er aldrig værdt, han tror jeg er ræd'en,» tænkte Lucie, som var bleven siddende i stolen uden at røre sig.

«Skal vi drikke te, da?» Lucie gik forbi Gerner ind i spisestuen, hvor Martine havde tændt hængelampen og rullet ned.

Gerner var så opbragt, at han havde møje for at styre sig. Han havde tænkt på at gå sin vej uden at værdige hende et ord mere. Men så sa han til sig selv: det er naturligvis det hun helst vil, og så besluttede han at bli hjemme.

Da han kom ind i spisestuen stod Lucie og skjænkede te. Idet samme han satte sig tilbords, strejfed hans blik hendes skikkelse fra siden af, og det gav et svagt sæt i ham.

«Det skulde da vel aldrig være muligt.» Han betragtede hende opmærksomt med et spændt udtryk.

[193] «Hun er frugtsommelig.»

Han var så sikker i sin sag, at han slet ikke trængte til at se på hende mere.

«Det er så, om hun så aldrig så meget ikke ved om det.»

En følelse af lykke steg op i ham.

«Stakker, det er derfor hun har været så vrang i det sidste. Havde jeg anet det, skulde jeg vært mere hensynsfuld. Hvor kan det være muligt, at hun ikke ved det?»

Lucie sad og rørte om i sin te med nedslagne øjne og ansigtet lidt fortrukket.

«Skal Du ikke spise?» spurgte Gerner. Hans stemme var så mild, at Lucie måtte undre sig.

«Jeg har tandpine,» svarte hun og følte med tungespidsen på sidetænderne.

«Det er jo ikke så underligt,» sa han næsten frygtsomt.

«Så, hvorfor ikke det, da?» hun så på ham med et hurtigt, vagtsomt blik.

«Det plejer jo at følge med. Ja, for ved Du det ikke, kan jeg fortælle Dig, at Du er i omstændigheder.»

Hun blev blussende rød. «Sånt noe tøv!» sa hun næsten skrigende. Hun fulgte en uimodståelig trang til at nægte det.

«Ja ja. Imorgen kan vi jo sende bud efter Mørk.»

«Skulde jeg la Mørk komme og lade som jeg [194] ikke ved noe,» tænkte Lucie. «Nej, la han bare tro jeg med vilje ikke har villet sige noe.»

«La Mørk bare være,» sa hun kort. «Ja vist er jeg i omstændigheter, ja, siden Du endelig vil vide det.»

Bekræftelsen fra hendes egen mund gjorde ham endnu blødere stemt.

«Bare Du havde sagt mig det, Lucie. Så havde jeg bedre kunnet forstå meget og mangt hos Dig, som har forskrækket mig. Jeg vilde båret mere over med Dig, hvis jeg havde vidst det.»

Hans venlighed opirred hende. Nu siden han ventet et barn af hende, var han således, mens før! Hvor tit havde hun ikke før i tiden gåt og sultet efter et venligt ord fra ham, eller bare et mildt blik, og vært nærved at bli gal over hans stumhed og kulde. Nej, ikke et bøs brød hun sig om, at barnet ikke var hans.

«Du vidste jo godt, hvor glad jeg vilde bli for det, vennen min,» vedblev Gerner. «Det har vært fejlen i vort ægteskab, at der ingen børn kom.»

«Men jeg bryr mig slet ikke om å få noe barn jeg!» hun kasted teskeen, som hun hadde tegnet streger med på borddugen, klingrende mod koppen. «Så mye Du skal lære det op til å være fæl imod mig og foragte mig slig som Du selv har gjort.»

[195] «Nej, men Lucie,» han talte mildt bebrejdende. «Du har ikke godt af at være så hidsig i den tilstand Du er i. Engang må Du dog lære, at der gives pligter.»

«Ha, ha, ha! Jeg blåser i dine pligter! Du havde vel ikke pligter imod mig Du, kan jeg tænke,» – hun la armene ud over bordet og rysted hodet på en dinglede måde. «Du tog mig til konen din, det gjorde Du, men ossen har Du behandlet mig? Som en noksagt. – Og hva' ret havde Du? Som om ikke alle Dere mandfolk er noksagter! Men nå kan Du ha det så godt, nå kan Du ha det så godt! Glær Dig til barnet? Ha, ha, ha! Glæ' væk for mig!» Hun var aldeles ude af sig selv og hendes ansigt var stygt og fordrejet.

Gerner spilte sine halvlukte øjne helt op og stirred på hende. Han frygded for hendes forstand. Således havde han aldrig set hende før. «Det er plebejerblodet,» mumled han mellem tænderne. Endskjønt han følte en ubestemt frygt for at opirre hende mere, kunde han dog ikke la være at sige i en kold, hånlig tone: «Er det almindeligt at være så lidet normal, når en er frugtsommelig?»

«Ja, kast mig bare i næsen, at jeg har været så'n før!» råbte Lucie med gnelrende stemme og lo af glæde over at sige det værste, hun vidste. «Men dengang var jeg slet ikke så'n, for han, jeg [196] var forlovet med, var gla i mig og elsked mig og bar mig på hænderne, han, skal jeg sige Dig. Det var forskjel det.»

Gerner sad et øjeblik målløs. Hans ansigt formelig sortned, og han snapped efter vejret. Så rev han servietten af sig, trilled den mellem hænderne og drev den bortover bordet.

«Forlovet, Du?» snerred han og rejste sig, idet han stødte stolen hårdt tilbage.

Han gik ud af stuen med ilsomme skridt. Straks efter hørte Lucie ham smelde entréedøren til og gå ned over trapperne.

Da Gerner sent på natten kom hjem, sov Lucie trygt.

Han var ikke vred længer. Nu var det hans pligt at finde sig i alt af hensvn til det, som forestod. Frugtsommelige kvinder var jo ikke at regne på. Mange blev rent ud sindssvage. Det vilde nok rette sig, når krisen var overstået. Mellemtiden blev en prøvetid, men det fik han bære.

Han bøjede sig over sengen og betragtede Lucie. Om de halvåbne læber lå et træt og bittert træk, og mellem øjenbrynene var der en fold han ikke før havde set. Gjennem natkjolesplitten kom det hvide, høje bryst tilsyne. Det løftede sig roligt for hvert åndepust.

Han blev greben af rørelse ved tanken om, at hun nu lå der og sov med hans barn under [197] sit hjærte. Dette skjøonne, frodige legeme var hans ejendom og havde tilhørt ham, ham alene i over fire år. Og nu skulde hun bringe ham et barn til verden. Endelig engang.

Han bukkede sig tættere ned til hende for at kysse hende. Men så tog han sig i det. Tænk, om hun vågnede; hun måtte ikke vide om hans svaghed. Om forladelse skulde hun da idetmindste sige for sin stygge opførsel. Ellers blev hun jo rent ud demoraliseret.

Men trangen til at kysse hende havde vakt mindet om gamle dager, da han havde nøglen til hendes gadedør, og ofte var kommen op midt om natten og havde vækket hende med et kys. Så mange dejlige erindringer han dog havde fælles med hende. Og al den fryd og nydelse hun havde git ham. Han havde vist ofte vært for streng og hård imod hende. Det stod for ham, hvorledes hun mangan gang havde ligget for hans fødder og grædt, som hun skulde brydes

istykker og tigget ham om at tale til hende. Nu var det forresten længe siden. Hun var blet anderledes.

Han retted sig op fra sengen med et dybt suk. Og så fik han igjen denne nagende fornemmelse af at ha gjort uret imod hende, som ofte før var kommen op i ham. Det var som der blev pirket ved et ømt sted inde i brystet på ham.

[XX.] Omvendelse.

[n16](#)

[198] Knut havde grundet en hel del over, hvorledes han skulde afværge Lucies hypnotiske besøg; for at hun vilde komme, var han aldeles overbevist om.

Efter at ha fattet og kuldkastet en mængde forskellige planer, stansed han omsider ved den beslutning, som også vandt Hennys bifald, at gå op til hende fredag eftermiddag og tale med hende.

En timestid efter at Theodor var gåt på kontoret, hørte Lucie det ringe på entréeklokken. Uvant, som hun var, med at få visitter, især på denne tid af dagen, blev hun rolig siddende ved det åbne vindu i dagligstuen, med kinden hvilende i hånden og albuen i vindusposten.

Hun så slap og modfalden ud. De tørre læber vare overtrukket med en gullig hinde, og [199] de trætte øjne stirred tankeløst hen på kastanjetræerne og de halvt visne guldregnbusker i gjenbohusets have. Hendes åndedræt var kort og tungt, og hun havde åbnet nogle knapper i sit kjoleliv, så korsettet kom tilsyne under brystet.

«Der er en herre, som spør efter fru. Værsgo'.»

Lucie tog det kort, Martine rakte hende og læste: Knut Rejnertson, Premierløytnant.

Hun blev rød, tog sig hastig op til håret og sa: «Vis'en ind. Sig, jeg skal straks være her.» Hun var allerede på vejen til soveværelset, hvor hun knapped sin kjole, mens hun holdt åndedrættet tilbage, purred op i sit forhår og pudred sine sjollede kinder. På tilbagevejen til dagligstuen bed hun omhyggeligt i sine læber for at få dem røde. Hendes hjærte slog stærkt, og hun skjalv let på hænderne.

«Goddag, løytnant Rejnertson! Det var da rigtig pent af Dem, at Di vilde se til

folk i denne kvalme sommertiden.» Hun rakte begge hænder imod ham.

Han havde tænkt at være hensynsfuld og varsom, for ikke at såre hende altfor meget. Men nu var der noget så fordringsfuldt imødekommende over hende. «Og så styg som hun egentlig er,» tænkte han. «Fy fan'en.»

«Det var forresten bare et ærende jeg havde til Dem, frue,» sa han med et stivt buk.

[200] Hun overhørte hans kolde tone og fortsatte, mens hun greb hans hånd og rysted den: «Det var da umådeligt pudsigt også. Jeg har tænkt så mye på Dem netop idag, skal Di vide.»

«Det var just det, jeg var hange for,» svarte han med sin klare, kraftige stemme, «og derfor tænkte jeg, det var bedst jeg gik herop.»

«Kan Di forestille Dem noe så rart, noe,» hun lo til ham og myste med øjnene. «Jeg havde fåt den idé, at gå op til Dem, nu byr jeg Dem. – Ullevoldsvejen nummer 34, anden etage. Ossen jeg ved, at det er *der* Di bor, det ved jeg ikke, men jeg ved, at jeg ved det. Jeg tror min sandten, Du er rent tullerusk, sa jeg til mig selv, og det mente mig selv da også. Men – ja, gud ved, om jeg ikke var kommen allikevel. Men skal Di ikke sætte Dem da? Å jo vist, jo.» Hun skjøv en stol hen til ham og satte sig selv ligeoverfor.

«Tak, jeg skal straks afsted,» sa han afværgende, men tog dog plads. I den ene hånd holdt han huen; den anden lå på sabelheftet. «Jeg kom forresten blot for at gjøre Dem en undskyldning for sidst.»

«Snak aldrig om det,» skyndte Lucie sig at sige, og gjorde en bevægelse af hodet og hænderne som om hun mindedes en morsom spillopstreg. «Der nede i anlægget –. *Det* tænker vi ikke mere på.»

[201] «Di husker jeg hypnotiserte Dem derude på Malmøen?»

«Di kan stole på, jeg husker det,» afbrød hun ham, og lod som det gjøs i hende. «Uf a mej!»

«Jamen, Di ved ikke om, at dengang Di var indsovnet, før tante Rejnertson og frøken Brandt kom ind igjen, gav jeg Dem ordre til at besøge mig iaften kl. 7 præcis, og nævnte hvor jeg bode.»

«Nej, men Du store gud! Hvorfor gjorde Di *det* da, løjtnant Rejnertson? Det var altså derfor jeg syntes, jeg absolut skulde op til Dem. Ossen kunde Di falde på det da?»

«Narrestreger, et forbandet dumt indfald! Jeg har angret svært på det bagefter, og jeg vilde gjerne be Dem, ikke være von og ikke tale om det til noen.» Han rejste sig.

Lucie følte sig skuffet og ydmyget, men da hun ikke vilde la sig merke med det, lo hun nervøst og sa: «Ja, så får jeg vel tilgi Dem da, skjøndt Di nå slet ikke har fortjent det. Men så sæt Dem da ned, da? Det har vel ingen hast, vel?» Hun berørte let hans arm. «Vi kan da vel alltid passiare lidt, vel.»

«Jeg har ikke tid, frue. Min forlovede venter mig.»

«Hva'fornoe! Er Di forlovet?» hendes stemme lød pludselig skarp og skinger.

«Ja,» svarte han. «Men det skal først deklarereres [202] om et par dager. Da skal jeg ha den ære, at sende Dem kort.»

Den strålende mine, hvormed han havde sagt min forlovede, havde stukket i Lucie. Hun tænkte på scenen i fru Rejnertsons have, og på hvad hun havde forestilt sig, da han kom. En bitter skamfølelse greb hende. Der kom en stor rund tågeflok for hendes øjne. Maleriet på væggen bag Knut gled bort, langt bort og blev så bitte lidet. Så delte det sig og blev til tre, og så flød det sammen igjen. «Du store almægtige, hvor han måtte foragte hende.»

«Di har da vel forstått, at det bare var mit spøg, vel?» sa hun forfjamsket og smilte krampagtig. «Jeg gåt op til Dem! Aldrig i verden.»

Han bukked og førte hånden op til panden. «Det er bra vi er enige, frue,» sa han og gik mod døren.

Hun så efter ham, på hans ranke ryg og statelige skuldre, og det tykke, krøllede hår, der vokste i en spids ned over den brune, vakre nakke, og en sviende misundelse på den, som skulde ha ham, strøg igjennem hende.

Uden at se sig tilbake, forlod han værelset.

«Hvad bryr han sig om mig, Tivolifrua, født tømmermand Rasmussen, forhenværende statistinde, mig, som han kan gjøre med ossen han vil, såfremt han bare gider. – Det er med mig, som med et mandfolk. Di som får lyst på å fjase med mig, [203] gjør ingen omstændigheder, og prøvte jeg på at være dydig, så vilde di nok flire mig op i ansigtet, – liksom træktøsene gjør, når di treffer på et dydigt mandfolk. Mandfolk og slike som jeg, kan aldrig være dydige. For det første, så venter ingen det af os, og for det andet henger vanerne ved os fra før af.

»

Hun satte sig atter ved vinduet i den forrige stilling og så bort på gjenbohaven. Nu var solen borte, og bladene på træerne var grå af støv, og altsammen så så vantrent ud. Haven lignede det ene hjørne af kirkegården dernede i Kragerø, hvor hendes søskende lå begravet. Ak, om hun også havde ligget der. Verden var bedsk og tornefuld, og menneskene var falske og begjærlige. Store tårer trilled langsomt ned over hendes kinder.

Å, den løjtnanten, som bare havde villet fjase med hende, fordi hun havde vært så'n før, og han derfor trode, han kunde by hende det. Men, som han var sød og dejlig! Hun skulde elsket ham ganske anderledes end den fine forloveden hans – hvem det nu var – bare han havde villet. Men det vilde han ikke.

Å den haven der borte, som den mindet om kirkegården, hvor søstre hentes lå. Nu var hendes søstre i himmelen, ja, for der *var* en himmel, der *måtte* være en himmel. Det hjalp ikke, hvad di så sa, og hvad der så stod i bøgerne. Livet hernede var altfor fælt, til at der ikke skulde [204] være noe bedre at gå ind til. Tænk, når en nå så, ossen alting glipped. – Å, den søde, søde løjtnant Rejnertson. Hvis han havde holdt af hende, skulde hun ha flygtet med ham, og så bagefter, når de ikke havde havt noe å leve af, skulde hun ha dræbt sig for hans skyld. Ja, det skulde hun. Så kom heller ikke det utidige foster til verden, som hun gik og bar på.

Nej, men vende sig til herren. Vejen var jo simpel nok: En skulde bare tro på, at Jesus havde forløst en. Hun smelted hen i en gudhengiven stemning, der lindred og rørte hende. Når nu tiden kom, at hun skulde «ligge», så døde hun nok, og det vilde hun helst. Bare hun så kunde være vel beredt. Omvende sig til gud og gi verdens forfængelighed en god dag. Di kunde ha verden, hvem som vilde, for hende, hun havde fåt nok af den.

Bare hun kunde bli det synet af løjtnant Rejnertsons dejlige nakke kvit. Å rart det var. – Han var også blet så indtat i *hendes* nakke. Slik som han hadde kysset hende; hun gjøs vellystig. – Men han hadde jo ikke ment noe med det

Nej, omvende sig til herren. Det var det eneste, som var tilbage.

Hvis hun kunde bli som dengang nede i Kragerø, da hun gik på oppbyggelser hos Mortensen og gråd, som hun var pisket, over sine synder. [205] Da hadde hun havt det godt, for da hadde hun kjendt sig som et guds barn. Var hun bare blet

ved med det, og ikke havde ladet sig drage ud i synden igjen, så vilde hun havt det mye bedre, om hun så havde vært den fattigste og usleste af alle fattige, for hvad hjælper det mennesket, om han vinder den ganske verden, men tager skade på sin sjæl. – Å, å tit han havde præket over di or'ene, Mortensen. Så var hun kanskje rejst ud til Zulumissjonen liksom Lina. *Hun* hadde omvendt sig for alvor, hun, endda hun hadde vært på like gale vejer, men hun hadde nu ikke så mange fristelser at stå i, for hun var ikke så vakker, hun. At være vakker, var en stor fare og fristelse. Bare hun hadde vært styg, så ingen hadde set på den vej hun gik. Eller også fint født. For hvad hadde hun nu igjen for det? Elendighed og ulykke på alle kanter. – Og så fuld af synd da! Der fandtes ikke en ren flæk på hende, nej, ikke én ren flæk fandtes på hende.

Sligt sludder, som det fru Rejnertson sa, gjaldt det kanskje noe i verden? Og var det ikke det, som gjaldt i verden, en hadde å rette sig efter.

Nej, gå til herren. Hun måtte jo endnu kunne få forladelse, når hun omvendte sig, og denne løjtnanten, som stod så svienses dejlig for hende, måtte hun vel kunne glemme igjen.

«Hjælp mig da! Hjælp mig herre gud i [206] himmelen!» råbte hun ganske højt. «Ser Du ikke, hvor jeg gråter og ber til Dig. Ser Du ikke, hvor tårerne strømmer ud af øjnene på mig, liksom den bodfærdige synderinde, som jeg læste om for præsten. Jeg vil ikke tænke på noe and't herefterdags, end på at omvende mig. Få bibelen frem, begynde straks.

«Ak, hvilken glæde Jesus fik,
om Du begyndte nu, i dette øjeblik».»

Hun var borte ved bogskabet, og tog ud det nye testamente. «Læse om den bodfærdige synderinde og om hvor godt det er, at høre herren til.»

«Den, som kunde tinde det nå.» Hun satte sig i sofaen, bladed i testamentet, og fandt efter nogen søgen kapitlet i Lucas, som har til overskrift;

Jesus helbreder høvedsmandens tjener 1–10, opvækker enkens søn 11–17, taler til Johannis disciple om sig selv 18–23, til folket om Johannes og om deres vantro 24–35, forsvarer sig og trøster synderinden.

Hun læste kapitlet igjennem, og da hun kom til fortællingen om kvinden, der stod bag ved, hos hans fødder og græd, begyndte hendes ansigt at fortrækkes, og

tårerne trilled over kinderne og drypped på bogen. Ak, om det havde vært i de dager, da Jesus gik omkring på jorden iblandt os, og han var kommen til hende. Hun skulde kastet sig ned for ham og vasket hans fødder med sine tårer og tørret dem med sit hår og kysset dem, og så vilde han ha sagt til hende: [207] «Dine synder er Dig forladte, din tro haver frelst Dig, gak bort med fred.»

Det var for Lucie, som om billedet af løjtnant Rejnertson med ét fløj bort, langt bort og forsvandt. «Herre gud, jeg takker Dig!» råbte hun og gled ned på knæ med albuerne i sofaen og ansigtet i hånden. «Satan er veget fra mig.»

«Dine synder er Dig forladte, gak bort med fred,» di ord sa jo Jesus endnu den dag idag til alle dem, som angred og omvendte sig. Tænk, at gå og vide med sig selv, at synden var tat fra en, at en var i guds øjne som en, der aldrig havde syndet. Kunde hun få den forvisning i sit hjærte, så vilde hun vist ikke bry sig, hverken om hvordan Theodor var, eller hvad løjtnant Rejnertson tænkte om hende. Og da vilde kanskje Vorherre være så nådig, at han ikke lod det være den fæle fanten derude på marken, som havde fåt hende i omstændigheter. For gud, som var alvidende, måtte jo vidst i forvejen, at hun vilde omvende sig, og da kunde han ikke havt hjærte til det. For dette, at hun skulde gå der og se på en fremmed mands barn, det vilde være som en straf og en forbandelse over hende for hendes syndige livs skyld, og så fik hun ikke mod til at tro på, at hun var tilgit. Men nu vilde gud ikke la det ske. Han *kunde* jo alt, til og med gjøre mirakler. Hun vilde gå i kirken hver søndag og på opbyggelser, og læse flittig i [208] gudfrygtige bøger. Hun vilde ikke tænke på and't end på de ting, som hørte guds rige til, hele liden mens hun gik så'n. Kanskje hun da også kunde få Theodor til at omvende sig. Det vilde Vorherre synes godt om og regne hende til bedste.

[XXI.] Ventetid.

[n17](#)

[209] En aften et par måneder senere fulgtes Mørk og Gerner opover Karl Johan.

«Nå, ossen står det til hjemme om dagene?» spurgte Mørk.

«Ikke noe videre rart,» sa Gerner. «Hun er så plaget af hodepine og tandpine.

»

«Og appetitten?»

«Appetitten er god.»

«Det er det vigtigste. Se så bare til at holde humøret hendes oppe.»

«Hvor skal en kunne holde humøret oppe hos et menneske, som ikke gør and't end læser i bibelen og i bønnebøger fra morgen til aften og græder og snakker om døden og om vor besøgs tid. Jeg ved sandelig ingen råd med hende.»

«Bare svar ha og ja, Du. Det værste Du [210] kan gøre er at snakke imod. Slige raptuser er det meget almindeligt at de får. Når affairen er over, er det også over.»

«Og så render hun i kirke liver eneste søndag. Nu har hun to gange i træk fåt ondt under prækenen. Jeg har formelig maattet drage hende ud. Slig skandale at være med til, for jeg tør jo ikke la hende gå alene, heller.»

«Ja, det er sandelig ikke grejt. Nejmen om det det er. Men nu blir hun vel snart så besværlig, at det forbyr sig af sig selv.»

«Hun gir sig nok ikke,» sa Gerner og sukede. «Hveranden aften mindst er hun på bibellæsning og opbyggelser. Hvorledes hun kommer sig afsted, forstår jeg ikke, for hjemme kan hun næsten ikke slæbe sig fra stue til stue. – Benene hendes er så tykke som stolper.»

«Ja, Du får ta det med ro, Gerner far.» Mørk stod stille ved hjørnet af Universitetsgaden og rakte Gerner hånden. «Godmorgen da! Nu er der jo ikke mere end to måneder tilbage.» – –

«Er det længe siden fru'en gik?» spurgte Gerner. Han var kommen hjem og havde set, at Lucie var væk.

«Klokken var halvsyv omtrent» svarte Martine, som holdt på at dække aftensbordet.

En stund efter kom Lucie. Hun gik ind i spisestuen, ringte på Martine og lod hende trække støvlerne af og gi sig tøfler på. Så la hun sig [211] hen på chaiselonguen i hjørnet, hvor hun plejed at tilbringe det meste af dagen.

Martine tændte en lampe med skjærm og satte den hen på det lille bord foran chaiselonguen.

Lucie tog en liden bog i sort shirtingsbind med forgyldte rygbogstaver frem under den broderede pude og begyndte at læse i den.

Gerner kom ind og satte sig på en stol ved siden af chaiselonguen. «Hvor har Du vært i aften igjen?»

«Du ved vel, at jeg aldrig går noensteds hen uden der, hvor jeg kan få høre guds ord,» svarte Lucie med de rødgrædte øjne fæstet i bogen.

«Ja men *hvor* mener jeg – i gymnastiklokalet?»

«Nej, i missjonshuset.»

«Hvem var det, som talte?»

«Dønnergård.»

«Du ved jo, Mørk har forbudt Dig at gå, hvor der er så mange mennesker, Lucie.»

«En skal adlyde gud mere end mennesker.»

Gerner gjorde en utålmodig bevægelse og mumled: «Ja, der er mange sorter.»

«Du kan forby mig alt and't,» sa Lucie med martyrmine. «Det skal jeg finde mig i, for det er jeg vant til. Men at søge herren får Du mig ikke fra. Det er sørgeligt nok, at Du ikke selv [212] vil komme til eftertanke, om Du ikke også skulde dra' mig bort ifra det.»

«Men når Du nu blir dårlig af det, Lucie? Du med din hodepine og svimmelhed.»

«Hvad gjør det, om dette usle legeme går tilgrunde, når bare sjælen blir frelst. Du skulde hørt å vakkert han talte i aften. Havde Du vært der, så kanskje det hadde slått ned i Dig osså, endda så forstokket som Du er.»

Gerner luded sig forover på stolen med armene på knæerne og de sammenlagte håndflader nede mellem benene.

«Hør bare hvad her står i Tomas à Kempis,» vedblev Lucie: «Allerede at være underkastet nødvendigheden af at spise og drikke, våge og sove, legemligen hvile og arbejde og de øvrige naturens fornødenheder er i sandhed en stor byrde og en lidelse for den gudeligsindede, der gjerne vilde være fuldkommen og fri for al synd.»

«Å nej, men så hold da op med slig galimatias», sa Gerner og vrikket med

skuldrene.

«Ja, bi Du bare, til dødens stund kommer, og Du skal frem for herrens trone. Menneskene skulle på dommens dag gjøre regnskab for hvert utilbørligt ord de have talet. Da tænker jeg ikke Du blir så kjephøj, da, Theodor far, og det siger jeg, – ikke for alverdens herlighed vilde jeg bytte bort så'n som jeg har det med så'n som Du har det.»

[213] «Jeg har kjøbt en vugge idag,» sa Gerner lidt efter, «en aldeles nydelig tingest, blått stukkete teppe og blått omhæng og lagen med blonder på. – Jeg tror, jeg fik det billigt.»

«Skal jeg nå ha det skaberakke' å se på i al den tiden,» klynked Lucie. «Så mye jeg da ved, jeg har noe å glæ mig til. Det synes jeg rigtignok kunde vært tidsnok.»

«Den kan bli stående dernede så længe. Jeg sa, de skulde få nærmere besked om, når og hvor de skulde skikke den hen.»

«Så tænker jeg dem skal bedrage Dig godt. Dem var da bra dum, om dem ikke gav Dig noe rigtig filleri istedetfor det, Du har tat ut.»

Theodor sukked og taug.

«Skal Du ikke snart tænke på barnetøjet?» sa han efter en pause. «Det går ikke an at opsætte det længere, Lucie. Idag er det jo den første oktober.

«Å, det haster vel ikke,» sa Lucie trevent.

«Vil Du la mig sørge for det?»

«Kan Du det da, Du som mand?»

«Jeg ber fru Rejnertson hjælpe mig. Eller fru Mørk kanskje.»

«Ja gjerne det,» sa hun ligegyldigt. «Det er det samme for mig, hvem som sørger for det. Jeg får så allikevel ikke noe å gjøre med det, for jeg dør nå. Det er jeg overbevist om.»

Dette havde Lucie ofte sagt i den sidste tid, [214] og hvergang havde hun merket, at det gjorde indtryk på Theodor. Idag syntes han imidlertid uberørt af hendes ord.

«Tænk å godt det skal bli for Dig da, da, Theodor, når jeg er vel i jor'a kommen,» vedblev Lucie i en tone, som om hun inderlig glæded sig på hans vegne. «Da skal Du føle Dig lettet da, tænker jeg.»

Det varte lidt, så retted Gerner sig op fra sin ludende stilling og sa mildt: «Nej, Lucie, da vilde det ikke bli godt for mig. Jeg vilde så gjerne, Du skulde leve, for at jeg kunde få vise Dig, hvordan jeg vilde være mod Dig. Jeg bar ikke altid vært som jeg skulde.»

Der gik en pludselig rørelse gennem Lucie. Det var første gang i deres ægteskab, at Theodor havde indrømmet, at han ikke havde vært som han skulde være. Nær havde hun rakt armene op efter ham, men så syntes hun, det var flout og lod det være.

Gerner rejste sig, strøg hende over håret og satte sig hen til aftensbordet.

Så kom Martine med opskårne smørrebrød og en melkemugge på en bakke, som hun stilled hen på bordet foran Lucie. De spiste i taushed.

Senere, da de skulde i seng, hjalp Gerner Lucie op fra chaiselonguen. Langsomt hængende på hans arm drog hun sig ind i soveværelset. [215] Da hun havde fåt kjolen og skjørterne af, satte Gerner sig på huk og trak strømperne af hende. Hun var så svær, at hun ikke kunde bukke sig.

Om natten vågned Gerner ved at Lucie sad oprejst i krampegråd og slog om sig med armene. Hun snakked om et vanskabt barn med brune flekker over hele kroppen og skreg, at de skulde ta det væk.

«Kom dog til Dig selv, Lucie,» sa Gerner og tog fat i hendes arm. «Husk det er bare en drøm, den dumme, stygge drømmen, Du plejer ha. Så, så, læg Dig nu ned og sov igjen.»

Omsider fik han hende rolig. Hun vendte hodet til siden og så på den lille natlampe borte på toiletbordet.

Og så tænkte hun på dette, som uafsladelig beskjæftiget hendes tanker: om barnet vilde ha en brun føflæk med lange hår på kinden under det venstre øjet, eller om det ikke vilde ha det.

Å, som hun kom til å kvie sig for at se på barnet, når det var født. Hun vilde ikke spørge, men vente, til jordemoren la det bort i armen til hende. Så længe vilde hun holde sig. Men da, å tænk om det så – det gryssed i hende.

Men hun havde jo tigget og bedt gud så meget om, at det ikke måtte være så. Undertiden følte hun sig sikker på, at gud havde bønørt hende, og da vilde det betyde, at barnet var [216] Theodors, og at Vorherre havde tilgit hende alle hendes synder. Men så til andre tider, og hyppigst, kom det over hende igjen, at

flækken vilde være der, stor og brun og fæl med lange, sorte hår på.

[XXII.] Slutning.

[n18](#)

[217] Gerner gik op og ned inde i sit værelse. Der var halvmørkt i stuen, skjøndt det var højt op på formiddagen. Udenfor stod novemberskodden tyk og grå og ubevægelig, og ovnen vilde ikke trække. En skidden, støvagtig væde klæbed på ydersiden af vindusruderne, og husene ligeoverfor var ikke til at skjælnе.

Gerner så bleg og forvåget ud. Hans øjne var rødkantede og anstrengte, og de lange, hvide fingre pilled nervøst ved urkjæden.

Af og til lød en dump stønnen ind til ham. Da stod han stille og lytted anspændt med ludende hode og øjnene stirrende på gulvteppet.

Lucie havde vært dårlig fra klokken fire om morgenen. Klokken syv var Gerner stået op og [218] havde hentet madammen og den kone, som skulde passe Lucie, mens hun var sengeliggende.

Han tænkte på, om han ikke skulde ta sig en tur ned på kontoret. Det var så forfærdeligt at være her hjemme og ikke turde gå ind og se til Lucie, for hun havde vredt og heftigt fordret, at han ikke skulde vise sig. Han kunde ikke glemme det ansigt og den stemme, hvormed hun havde skreget: «Ud med Dig! Ud med Dig!» da han for en times tid siden havde vovet sig derind.

På tå gik han gennem spisestuen ud i baggangen, og lukked på køkkendøren.

En mager liden kone med kappe på hodet og hænderne foldet i fanget udenpå et sort, rynket forklæde sad på en stol tæt ved komfuren, hvoren stor vandgryde var sat over ilden. Foran køkkenbordet stod Martine og skrælled poteter.

«Aa hør her lidt, madam Halvorsen?»

Konen rejste sig og kom hen til Gerner på en hurtig, tjenstvillig måde.

«Jeg vilde gjerne tale et øjeblik med madammen derinde,» hvisked Gerner og bevæged hodet i retning af soveværelset. En våndefuld jamren, der slog over i skrigende gråd, trængte i det samme ud til dem. Gerner kneb øjnene sammen. «Å gud, å gud, jeg dør, madam Sæby, jeg dør!» Det endte i et langt, klagende suk, og så blev det stille.

Gerner ventede lidt med fingrene klemt fast [219] om håndtaget på køkkendøren, som han holdt åben. Foran ham stod den magre, lille kone med nedslagne øjne og en gudhengiven mine. Martine fortsatte uforstyrret sit arbejde.

«Bed madammen komme ind i spisestuen lidt,» han gjorde plads for konen, der smøg sig forbi ham. «Hys, hys, så stille som muligt.» Han gik ind i spisestuen og lukkede forsigtig døren efter sig.

Det varte lidt, så kom der et langt fruentimmer tilsyne i en brun ulden kjole, der syntes at hænge om en stok. Hun holdt hodet påskjæve, lidt foroverbøjet og så nedenfra op med nogle underlige, snare øjne, der var matte og spillende på én gang. Håret var bustet og uredt og opsat bag i en flad kage. Munden var stor og tynd med grise tænder og så ud til at være så vant med at smile og fortrække sig, at den ikke et øjeblik kunde holde sig rolig.

«Hvordan står det til?» hviskede Gerner.

«Så godt så,» læsede madam Sæby. «Frua mi er så tålmodig, så. Med Jessu hjælp går det altså sammen som det skal.»

Tiltrods for at hun talte med en dæmpet, vissen stemme, og stedse luded med sit skjæve hode, var der noget så utrolig gesvindt i hendes minespil og i hendes måde at bruge sin spidse, lange tunge på, at det virkede, som om hun gjorde støj.

[220] «Jeg skulde vært nede på kontoret,» sa Gerner. «Men jeg vilde jo nødig – tror De der er længe igjen?»

«Kors da!» hun gjorde en slatten bevægelse med sine små, mørkladde gummihænder, som hun holdt tæt ind til brystet og uafslædig strøg over hinanden. «Der er langt frem ennå, dette er bare småpluk, skjønner advokaten da vel. Det blir da ikke til noe alvorligt, før hen på ettermidda'en. Jo, kors da, gå bare Dere. Vorherre blir igjen, han.»

Nu lød der igjen en jamren fra soveværelset, og hurtigt og lydløst smuttede madammen derind.

Gerner blev opholdt længer på kontoret, end han havde tænkt sig. Hvergang han lavede sig til at gå, kom der nogen, som skulde tale med ham. Endskjøndt han havde den største møyje for at holde tankerne samlet, var der dog en slags lise i at sidde og høre på dette snak om processer og husprioriteter, og hele tiden sa han indimellem til sig selv: Så er det over til jeg kommer.

Da han ved tretiden stod hjemme i entréen og hang hatten og frakken fra sig,

nåde der et skrig ud til ham, som intet menneskeligt havde ved sig. Det skar gennem luften så vildt og vanvittigt, så skingrende ubændigt, at hans lemmer stivned i rædsel. Efter nogle sekunders forløb [221] hørte det op. Så gik det ilsomt i dørene med travle, trippende skridt.

Gerner sneg sig ind i spisestuen. En stemme lide i baggangen sa noget, det kunde vist ikke være madam Halvorsens, for den hørtes så glad og høj. Martine svarte: «Nå, gudskjelov da.» Der kom besværlige skridt, det var tydeligt, at nogen bar noget, og så sa Martine igjen: «Skal jeg ikke hjælpe Dere med baljen, da, madam Halvorsen,» og så gik skridtene ind i soveværelset, gennem døren fra baggangen, og noget tungt blev sat ned på gulvet derinde.

Stille listed Gerner sig hen til soveværelsesdøren og lytted.

Han hørte en lyd som af klaps på et nøgent legeme. Så sa madam Sæbys visne stemme: «Det var da svært å tråⁿ¹⁹ han er au da,» så igjen et klaps og derpå et spædt, vedholdende barneskrig.

Gerner tog sig med begge hænder om hodet, læned sig op mod dørfyldingen og græd.

Om lidt retted han sig, satte sig varsomt ned på en stol tæt ved, og bestræbte sig for at følge, hvad der foregik derinde.

Barnet blev ved at pibe, og samtidig hørte han en rislende skvulpen af vand. «Så stor å tidig, så,» sa madam Halvorsens stemme, «og så [222] fejt på kroppen da, og slig en skoltⁿ²⁰, rimelig det måtte læte påⁿ²¹. – Ræk mig ulddække' der da!»

Så kom der en slippende lyd af vand, barneskriget holdt op, og så hørte han bare en stille puslen og en kjælen, slæbende stemme, som blev ved at sige: «Så dejlig og så søt så – så stor og søt så, – helledud, så tidig og så fregⁿ²² så.»

Han kunde ikke holde det ud længer. Nu *måtte* han derind. Tre ganger la han hånden på dørgrebet, men slap det igjen. Endelig fjerde gang tog han mod til sig og gik ind så sagte, at ingen lyd hørtes.

Værelset var oplyst af en lampe med mat kuppel, som stod borte på vaskerservanten. Foran det store skjærnbræt, som skjulte sengen, sad madam Halvorsen på en skammel med barnet, som hun var ifærd med at svøbe, på skjødet. Et hvitt uldteppe hang ned over hendes knæ og lå udover gulvet til alle

kanter.

Gerner gik hen til skjærmbrettet og stak hodet frem foran det.

Der lå Lucie, hvid i ansigtet, med blege læber og lukkede øjne. Madam Sæby retted på overlagenet og svøbte teppet tæt om hende. Så tog hun først hendes ene arm og så hendes anden og la dem i en runding så hænderne mødtes udenpå teppet.

[223] «Så i Jessu namn,» sa hun og retted sig. «Nå ska' frua mi' ha det så godt, så.»

«Det er gåt så pent og naturligt,» vendte hun sig til Gerner, som var trådt tilbage bag skjærmbrettet, «rigtig så naturligt. Gus'skje tak og pris. En kan nok aldrig undre sig nok over herrens almægtige mirakler.»

Gerner gik hen til sengen, tog Lucies hånd og kyssed den. Hun åbned øjnene, men lukked dem straks igjen.

Så bukked han sig ned og kyssed hende på panden. «Stakkels Lucie min,» hvisked han. «Gudsketak, at det er over.»

Lucie rørte sig ikke.

Gerner gik om på den anden side af skjærmbrettet. «Har det vært hårdt?» spurgte han.

«Advokaten kan da vel vide, at det ikke har vært noe barneværk, heller,» svarte madam Sæby med sit støjende smil. «Slig en rugⁿ²³ af en gut!» hun pegte på barnet. «Jeg er stø på, han vejer mindst sine 24 mærker. Og så lik han er sin far da. – Han skal nok slippe for å lyve sig far til, den karen.»

Gerner bøjed sig over madam Halvorsens fang og så på det lille røde barneansigt. «Svært stort hode,» sa han.

«Ja, advokaten skal aldrig ha set make,» [224] svarte madam Sæby, og tog om barnets usædvanlig udstående baghode. «Riktig en præstekolt.»

«Har han ikke ualmindelig meget hår?» spurgte Gerner, og strøg varsomt med fingerspidsene over barnets hode.

«Joda! dejlig brunt, krøllet hår. – Hys, jeg mener frua mi sa noe,» madammen smøg hastig forbi skjærmbrettet.

«Vis mig det,» hvisked Lucie uden at åbne øjnene.

Jordemoderen tog barnet og bar det hen til Lucie.

«Så er det bedst vi lægger det til brøste' med det samme,» sa hun dæggende.
«Så skal det bli så godt og så velsigna for frua mi.»

«Jeg vil se det,» sa Lucie med en mat, afværgende håndbevægelse.

Jordemoderen holdt barnet, så at hun kun kunde se den højre side af ansigtet.

«Vend det om,» sa Lucie. Hendes øjne stod vidåbne og syntes trillende runde.

Madam Sæby gjorde som hun sa.

Lucie så en liden, brun føflæk med bløde, mørke hår, på det venstre kind, lige under øjet.

«Ta det væk! Væk!» skreg Lucie og slog fra sig med armene. Hendes ansigt var blet mørkegråt og stivt.

Så fik hun et anfald af krampelatter, som varte i over en time.

[225] Lægen var imidlertid bleven hentet.

Efter latteren fulgte hysteriske grådanfald, så voldsomme og vedholdende, at det var som hendes legeme skulde brydes istykker. Hun fôr op i sengen og vilde frem, og da hun blev holdt tilbage med magt, kasted hun sig omkring som en rasende.

Mørk gav ordre til, at der skulde skaffes amme til barnet.

Så begyndte feberen.

Hun lå med ispose på hodet. Øjnene strålte, huden på læberne var brun og skorpet med blodige merker efter hendes bid under krampen, og de indfaldne kinder var unaturlig røde. Hun talte og gestikulerte uafladelig og var ikke et øjeblik ved samling.

«Det er morfinen,» sa Mørk, «men det tar smerterne bort.»

Gerner tænkte på deres samliv, især på tiden, før hun blev hans hustru, mens han sad ved sengen i disse lange, lange nattetimer, når han havde tat vågekonens plads.

Et par ganger på natten listed han ind i spisestuen, som var bleven gjort til barnekammer, og stod længe bøjet over vuggen, hvor barnet lå og pusted med næsen helt nede i puden, og den lille kind, som vendte op, rød og varm. Så fik han tårer i øjnene, og hans stive, håbløse mine blev øm og bekymret. «Stakkels lille nore' mit,» [226] mumled han op igjen og op igjen, mens han rørte ved barnets pande med spidsen af sine læber.

«Gå væk med Dig! gå fra mig, siger jeg!» råbte Lucie undertiden, og rejste sig overende. «Du lugter så vont, og slige grove, skidne klær da! – Jeg er fin frue, jeg, min mand er advokat til og med. – Den fæle, brune flækken. – Ånej, dræb mig ikke da! dræb mig ikke, jeg ligger jo så stille som en mus, ser Dere. – Å fy, å fy, å ækkel di hårene er! – Hjælp mig, hjælp mig!» Hun greb ud i luften og fik fat på sin mands hænder, som altid var tilrede, og knugede dem, så hendes negler satte mærker i fingrene. Så krøb hun sammen i sengen med benene helt oppe under sig, greb ham om halsen og så med stive, forfærdelige øjne: «Er det Dig, Theodor? Du er den værste og den fæleste af alle, og så'n væmmelig tøsefut da. – Du er mye, mye værre end så jeg noensinde har vært.»

Så kunde hun falde tilbage på puden og græde strømme af tårer, og tale ustanseligt ud i luften.

Og imens gik Gerner og byttede isposen på hendes hode og gav hende medicinen, la puden tilrette og trak teppet op omkring hende, mens tårerne langsomt trilled over hans kinder.

Den fjerde dags aften havde lægerne sagt, at alt håb var ude.

[227] Gerner sad ved sengen og så på Lucie time efter time. Hun havde ligget i en døs fra klokken 9 om aftenen. Med den store, hvide ispose på hodet, der lignede en turban, og de strålende, røde kinder, så hun forfærdende fremmed ud. Fra spisestuen lød der af og til klynken og sutren af den spæde barnerøst, men Lucie borte det ikke. Hun lå stille hen. Brystet bæved sig krampagtig højt for hvert åndedrag. Engang imellem løftede hun armen og bevægede hånden frem og tilbage; så faldt den tungt ned igjen.

Gerner var nu fuldkommen fattet på, at hun skulde dø, og der var efterhånden kommen en sløv ro over ham. Han tænkte på alt, hvad der var foregået imellem dem fra den første aften, han havde fåt fat på hende efter førestillingen på Tivoli, og til den dag hun fik barnet. Han gik det igjennem altsammen, stykke for stykke, led for led. Han kom til det resultat, at han intet havde at bebrejde sig. Han havde vært en ærlig mand ligeoverfor hende. Fordi han var så glad i hende, at han ikke kunde leve uden hende, havde han gjort hende til sin hustru, og han havde trofast og ihærdigt stræbt for, at få noget godt ud af deres ægteskab. Når det ikke var lykkedes bedre, var det ikke hans skyld, men dels hendes egen, dels noget, der havde vært stærkere end han selv, dette, at

han ikke havde kunnet glemme hendes fortid. Pludselig husked [228] han de ord, Lucie havde sagt den aften hun var kommen fra Malmøen: «Du behandler mig som en noksagt, men hvad ret har Du? Alle dere mandfolk –.»

Han fôr op ved at Lucie rejste sig i sengen og bevæged sin højre arm, som om hun vinked til nogen.

«Hvad er det, Lucie, elskede, søde Lucie min, hvad er det?» Han tog hendes brændende tørre hånd.

«Den skal kjøre nærmere,» sa Lucie med en lav, men dog underlig tydelig stemme, «helt hen, så vi kan gå opi herfra. Jeg og fru Rejnertson skal sidde indeni og løjtnanten og Nilsa osså, men Du skal sidde på bukken, Theodor,» – hun vendte langsomt hodet, og så på ham med halvbrustne øjne, – «Dig vil jeg ikke ha indeni, Theodor. – Nej, ikke den derre simple, den fine ligvognen vil vi ha. Hyp, hyp, hyp,» hun spidsed munden og forsøgte at smelde med læberne. «Kjør nå, kjør nå, hva' venter dem etter?» Hun sank tilbake på puden, og Gerner trode, det var forbi, men lidt efter rejste hun sig atter og sa hæst hen for sig: «Han, som sa, det var min skyld, nå er der da syn for saken,» hun lo kort og faldt bagover på puden.

Straks efter begyndte dødskampen. Gerner hældte i hende et moskuspulver og holdt hende med begge hænder om hodet.

[229] Hun lå nu stille og ralled, og kramsed med fingrene på teppet.

Pludselig rejste hun sig ilfærdigt, greb Gerner med et fast tag om armen, pressed den anden hånd mod sit hjærte, og idet der gik en krampagtig rykning gjennom hele hendes legeme, kasted hun op. Det kom med slig kraft, at det stod som en stråle udover sengekanten og faldt ned på gul vet.

Så sank hun tungt tilbake. Øjnene vrængtes og munden arbejded. Hun lå endnu lidt og pusted ganske svagt med længere og længere mellemrum.

Så strakte hun sig og døde.

Noter:

[n1](#). Kapitlet er feilnummerert («IV.») i førstetrykket.

[n2](#). Kapitlet er feilnummerert («V.») i førstetrykket.

- [n3](#). Kapitlet er feilnummerert («VI.») i førstetrykket.
- [n4](#). Kapitlet er feilnummerert («VII.») i førstetrykket.
- [n5](#). Kapitlet er feilnummerert («VIII.») i førstetrykket.
- [n6](#). Kapitlet er feilnummerert («IX.») i førstetrykket.
- [n7](#). Kapitlet er feilnummerert («X.») i førstetrykket.
- [n8](#). Kapitlet er feilnummerert («XI.») i førstetrykket.
- [n9](#). Kapitlet er feilnummerert («XII.») i førstetrykket.
- [n10](#). Kapitlet er feilnummerert («XIII.») i førstetrykket.
- [n11](#). Kapitlet er feilnummerert («XIV.») i førstetrykket.
- [n12](#). Kapitlet er feilnummerert («XV.») i førstetrykket.
- [n13](#). Kapitlet er feilnummerert («XVI.») i førstetrykket.
- [n14](#). Kapitlet er feilnummerert («XVII.») i førstetrykket.
- [n15](#). Kapitlet er feilnummerert («XVIII.») i førstetrykket.
- [n16](#). Kapitlet er feilnummerert («XIX.») i førstetrykket.
- [n17](#). Kapitlet er feilnummerert («XX.») i førstetrykket.
- [n18](#). Kapitlet er feilnummerert («XXI.») i førstetrykket.
- [n19](#). (Træg.)
- [n20](#). (Hode.)
- [n21](#). (Tage på.)
- [n22](#). (Knøv, velnæret.)
- [n23](#). (Prygl.)

Amalie Skrams *Lucie* er lastet ned gratis fra bokselskap.no